

BRÖDERNA WESTÖ TALAR OM TRO

Sidan 8

Församlingsvalet floppar
i huvudstadsregionen [Sidan 4](#)

Som barnmorska går hon från
sorgens rum till glädjens [Sidan 20](#)

Yavari – veckotidningarnas
bildspråk blev frikyrkans [Sidan 22](#)

Vi måste betala för sköterskan

»Förmodligen ber en och annan kyrkoekonomist också till Gud att vården inte ska kollapsa.«

”BLANDA MERA vatten i soppan, vi blir fler till kvällsmaten!” Skämtet blev nog lite slitet efter hand; farbrorn drog det för ofta.

För 20–30 år sedan började vi för första gången höra talas om att de stora efterkrigs-generationerna en dag skulle bli pensionärer, sjuka och bäddpatienter, en *bomb*. Det hisnade då hur dyrt alltsammans en dag skulle bli för oss andra.

Med sorg över djupt mänskliga värden kan vi nu snart halvvägs in i 2020-talet konstatera att det egentligen inte blev så. Det blev tvärtom mera vatten i soppan. Äldrevården blev slimmad. Hjälpande, tröstande händer presades att göra mera-mera. Kissblöjorna vägsdes för att få ekonomi i dem.

Många som hade sett fram emot en äldre-tid med rentav en liten smålyxig guldkant på livet på ett modernt utrustat, ljust vårdhem, som lön efter all möda, fick någonting annat.

VILL VI HA det goda livet ända till slut behöver vi som samhälle vara redo att betala. Det låter nästan absurt att Jaana Hallamaa som professor i socialetik och tidigare biskopskandidat ska behöva höras av Helsingin Sanomat (HS 16.9) om den gamla sanningen: om det smakar så kostar det också. Men för många är det inte längre självklart att vi faktiskt ska betala.

Sjukvårdarnas förhandlingar om bättre löner har pågått sedan januari. Under covidpandemin visade studier att deras yrke var 16 gånger farligare än andras. Totalt beräknas 110 000 sjukvårdare och läkare i världen ha offrat sina liv för andra under pandemin, tills vaccinerna kom.

VÅRDARNA vill nu ha rejält höjd lön fem år i rad, samma påökt som andra branscher får påökt – plus 3,6 procent.

Till och med om de får bara en del av det så blir det dyrt för samhället. Yle har räknat att enbart löneförhöjningarna i så fall om fem år kostar 1,6 miljarder euro per år – lika mycket som staten betalar för Finlands alla universitet i landet.

Men det måste få kosta. Vårdarna behöver få sin erkänsla i bättre lönearrangemang, och i pengar. De vakar med sin yrkesskicklighet på gungflyn där liv mäts mot död. De är värda att lyftas ur den medelinkomst de når upp till först efter skiftes- och jourtillägg.

Till mångas postmoderna häpenhet blir liv och hälsa nu kännbart dyrare. Det sker dessutom samtidigt som vår omsorg om varandra fjärras från gamla socknar och kommuner till nya anonyma välfärdsområden. Och det blir otydligare vem vi betalar för.

MEN VI TVINGAS se att vi måste betala. Att vi inte bara kan förväntas tänka att ju mer vi själva har pengar att sätta i rullning och konsumera för, desto mera skapar det mirakulöst nya pengar som kan användas för medmänsklig omsorg och vård.

Men vi står djupt i den snaran. Och tänker redan nu lätt att pengar egentligen är nyttigare och bättre om de satsas på någonting annat än på gamla tiders barmhärtighet och omsorg, tid och närvaro, på förnöjsamhet och arbetsfrid vid avdelningarna på våra sjukhus.

FÖRMODLIGEN BER också en och annan kyrkoekonomist till den Gud som är grunden för hans arbetsplats att vården inte ska kollapsa. Då återgår vi till hur det var förr i världen, då kyrkor och församlingar som en naturlig del av diakonin drev också bäddavdelningar och sjukhus. Gud bevara.

Jan-Erik Andelin är redaktör för opinion och samhälle vid Kyrkpressen.

KP
KYRKPRESSEN

REDAKTIONEN

Chefredaktör, vd
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktionsansvarig
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Prenumerationer
Åsa Nordström
tfn 040 831 6614
(ej sms)

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Jan-Erik Andelin
tfn 044 564 6000

Redaktör
Ulrika Hansson
tfn 040 831 6788

Redaktör
Christa Mickelsson
tfn 050 361 6491

Redaktör
Johan Myrskog
tfn 040 831 6322

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Pian Wistbacka
tfn 040 831 5797

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

KONTAKTUPPGIFTER

Redaktionen i Helsingfors
Södra kajen 8
00130 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad, tfn 040 831 3599

Utgivare: Fontana Media Ab
Paradbild: Sofia Torvalds
Tryck: Botnia Print, Karleby
ISSN 0356-1275

DÄRFÖR FÅR DU KYRKPRESSEN

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemskretsar. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen: prenumeration@kyrkpressen.fi tfn 040 831 6614

PRENUMERATIONSPRISER:

Finland 60 € Utlandet 84 €

www.kyrkpressen.fi

facebook.com/kyrkpressen

instagram.com/kyrkpressen

I DETTA NUMMER

Missionärerna kan komma från Afrika

Missionen förändras, men våra kyrkor kommer ändå att vara sändande också i framtiden, tror Erik J Andersson, tidigare missionsledare och huvudtalare vid Kyrk-helg Nord. **Sid 6**

Hon gläds över att se nya familjer bildas

Johanna Holmäng visste redan som sju-åring vad hon ville bli – barnmorska. Hon möter både djupaste sorg och svindlande glädje i sitt jobb, som också är hennes livslånga kall. **Sid 20**

Ryska påsken gav prepperprästen fart

Prästen Jonas Ahlfors grundinställning är inte att fly en eventuell samhällskris. Nu hjälper han andra att förbereda sig, både lekamt och andligt. **Sid 18**

Hon blev kärlekens moderna konstnär

Birgitta Yavari-Ilan blev en legend på 1970-talet. Hon förnyade det kristna bildspråket bland dem som stått avoga till konst och kultur. **Sid 22**

”Trädet står för gemenskap”

Vem är du? 21-åriga Moa Eklund har skapat logon för Borgå stifts hundraårsjubileum. – Sedan jag flyttade till Helsingfors har jag fått upp ögonen för gemenskapen i stiftet, säger hon.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

Det började med att biskop Bo-Göran Åstrand ringde upp grafikern Anders Eklund för uppdraget att skapa en logotyp för Borgå stifts 100-årsjubileum år 2023. Anders bollade uppgiften vidare till sin dotter **Moa Eklund**, som brukat sköta illustrationer för hans företag.

– Jag talade med biskopen i telefon, och han berättade att det behövde framkomma att stiftet fyller hundra år och att logon måste fungera både som stor, liten och i svartvitt. Sedan fick jag i princip göra vad jag ville, säger Moa Eklund.

Åt vilket håll började dina tankar gå?

– Det första jag gjorde var att kolla upp logon från andra kyrkor och församlingar: amerikanska och svenska. Jag fastnade ganska snabbt för ett träd, som bär på mycket symbolik. Det finns rötter som ger näring, grenarna som träderna håller uppe. Jag inspirerades också av Gondors vita träd i *Sagan om ringen*. Trä-

det är dött, men växer igen när riket får en ny konung. Trädet blir en symbol för liv och ordning i kungariket.

Trädet har nio frön. Symboliserar de prosperitierna?

– Ja. Bladen är församlingarna och trädet är Borgå stift. Bladen är i Borgå stifts färger: rött och gult. Trädet blir ett höstträd med många olika färger. På hösten är träden som vackrast.

Vad betyder Borgå stift för dig? Jag tipsar att många i din ålder inte ens vet vad Borgå stift är.

– Stiftet är ju alla svenskspråkiga församlingar tillsammans. Jag har varit församlingsaktiv hemma i Jakobstad, men det var först när jag flyttade till Helsingfors som jag upptäckte vilken gemenskap det finns i stiftet. Församlingarna är faktiskt kopplade till varandra: någon här känner någon därhemma, ungdomsledaren här känner ungdomsledaren där. När BG (biskop Bo-Göran Åstrand), som varit präst på mitt konfirmandläger och känner mina föräldrar, blev biskop fick jag höra mer om saker som händer i stiftet. Allt kom lite närmare.

Hur tidigt började du teckna?

– Jag har ritat mycket i hela mitt liv. De senaste tre-fyra åren har jag börjat hjälpa till i min pappas företag. Det är fint att han lutar på att jag kan någonting.

GÖR: Studerar nordiska språk i Helsingfors, jobbar deltid på sin pappas kommunikationsbyrå Antonomia.

FAMILJ: Föräldrarna Anders och Maria Eklund och två syskon. Många viktiga vänner.

FÖRSTA TECKNINGEN: ”Den första jag minns gjorde jag som femåring. Jag hade ritat några gubbar och min farmor broderade teckningen och ramade in den. Det var fint!”

BORGÅ STIFT

Hur är det att samarbeta med sin pappa?

– Det är lätt på det viset att det är låg tröskel att be om hjälp: det är bara att gå till kontoret och säga hej. Han vet hur jag jobbar och vad jag kan. När vi skulle göra en video åt yrkeshögskolan Optima kom han till mig och frågade: Kan du animera? Nä, sa jag. Kan du lära dig det? frågade han. Jo, säkert, sa jag. Så jag fick lära mig animera.

– Samtidigt kan vi krocka för att vi är ganska likadana. Vi kanske antar att den andra förstår hur vi menar och då kan det hända att någondera tänker ”det där borde du ju ha vetat”. Men för det mesta löper det fint.

Är du aktiv i någon församling i Helsingfors?

– Jag börjar på. Jag har varit på min första övning med kören His Master's Noise och träffat både gamla bekanta och nya vänner. En kompis har dragit med mig på en kaffestund som ordnas av LFF, och jag har också varit i Petrus församling. Jag är på gång med att bygga upp en gemenskap i Helsingfors.

Vad vill du göra i framtiden?

– Jag studerar nordiska språk med sikte på att bli lärare i modersmål. Men i somras hade jag ett uppvaknande: jag kan göra vad jag vill, men vad vill jag faktiskt göra? Vill jag jobba som modalärare? Vill jag jobba med design? Det varierar lite. Jag är också väldigt intresserad av typografi och skulle gärna studera ett år i Stockholm för att lära mig mer om det.

Församlingsval ställs in i var tredje svensk församling

I Esbo, Grankulla och Vanda blir det inget församlingsval på svenska i höst. Orsak: för få kandidater. I Esbo var Jannika Lassus valombud för den enda kandidatlista som nu besätter alla 26 platser med 26 kandidater – i landets största svenska församling.

TEXT: **JAN-ERIK ANDELIN** RESEARCH: **SOFIA TORVALDS**

–Pandemin gjorde kanske att vi började sluta oss i våra egna kretsar. De unga i församlingen som har brukat ha en egen lista hade ingen i år.

Universitetslektor **Jannika Lassus** är avgående viceordförande i församlingsrådet i Esbo svenska. Nya förtroendeuppdrag på hennes jobb, i den akademiska världen, gör att hon själv stiger av efter åtta år i församlingsrådet i Esbo.

I hennes sista uppdrag, som valombud, nådde hennes lista inte ensam ända fram. I Esbo fick man 17 kandidater av de 17 som behövdes till församlingsrådet, inklusive suppleanter. Detsamma gäller kyrkofullmäktige – nio frivilliga för nio lediga platser. Så valförrättare och valnämnd är lediga den 20 november. Det blir inget val.

– Medelåldern är hög bland kandidaterna och många som ställer upp är "gamla Esbobor" med rötter på orten. De som är i min ålder, kring 40–50, säger att de inte har tid, säger Jannika Lassus.

Sämjoalet in i städerna

Sämjoalet var länge typiskt för små församlingar i skärgården. I årets församlingsval 2022 kryper de ohållna valen nu in i de större städerna, särskilt i huvudstadsregionen.

Inte heller Grankulla och Vanda har något församlingsval i höst. Alla som anmält sig som kandidater blir valda.

Petrus församling i mellersta och norra Helsingfors har namn om sig att ha livaktig verksamhet med många unga vuxna. Där är intresset stort för att sitta i församlingsrådet, som leder församlingens verksamhet. Där har församlingsborna hela tre tävlande kandidatlistor.

Men i Petrus är det ingen konkurrens om vem i församlingen som ska sitta i Helsingfors samfällighets 91 ledamöter stora kyrkofullmäktige, där stora administrativa frågor om fastigheter, budget och förvaltning avgörs.

Där ska stora beslut fattas de kommande fyra åren – bland annat om Petrus församling eventuellt ska fusioneras med de två andra svenska församlingarna i staden.

Mandaten fylls nu utan omröstning. Före HIFK-chefen **Christoffer Perret**, församlingens ljud- och bildtekniker **Niklas Pajunen** samt statsvetaren och prästen **Torsten Sandell**, som de senaste åtta åren har bott i Turkiet, blir fullmäktigeledamöter. De får rakt av makt att besluta om en 110 miljoner euros verksamhet i samfälligheten – bara genom att meddela sitt intresse.

I de två övriga svenska Helsingforsförsamlingarna blir det val som normalt.

Sämjoal i 19 av 45 församlingar

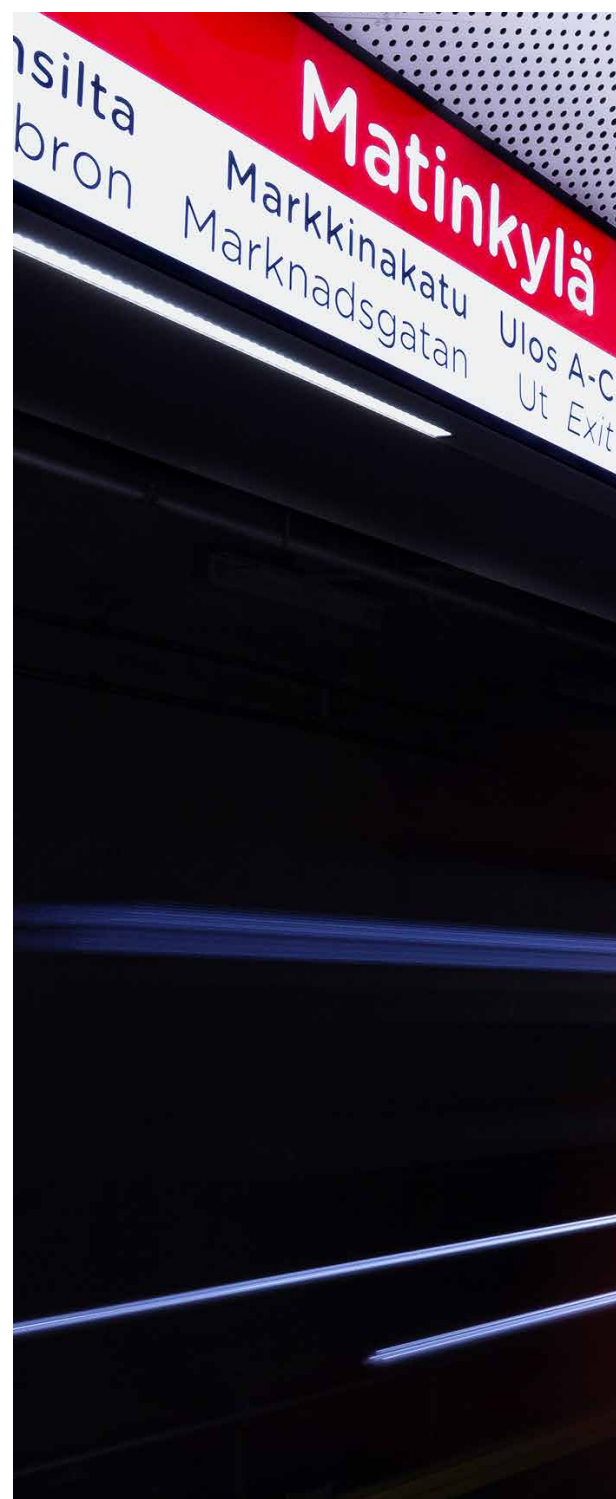
Kyrkpressen har hittills fått information om att det i 19 av stiftets 45 församlingar – närmare hälften – blir sämjoal i någon form.

Förutom i Helsingfors grannkommuner ställs församlingsvalet in helt och hållet i församlingarna i Hangö, Kimitoön, nyfusionerade Malax, Replot och Nykarleby.

Församlingsvalet 2022 – kandidaterna nominerade

Valet ställs in helt eller delvis i 19 av 45 församlingar i Borgå stift på grund av för lite kandidater. Det blir sämjoal i Agricola (fullmäktige), Helsingfors-Petrus (fullmäktige), Olaus Petri, Tyska församlingen, Esbo, Vanda, Grankulla, Hangö, Kimitoön, Brändö-Kumlinge, Saltvik, Ålands södra, Lemland-Lumparland, Eckerö-Hammarland, Tammerfors, Malax, Replot, Nykarleby och Jakobstad (fullmäktige).

Den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland väljer den 20 november omkring 8 000 förtroendevalda till församlingsråd och kyrkofullmäktigen för fyra år. Förhandsröstning den 8–12 november.

På Åland blir det sämjoal i fem församlingar av åtta – i alla utom Mariehamn, Jomala och nyfusionerade Norra Ålands församling. Också i stiftets språköförsamlingar i Tammerfors, Olaus Petri och Tyska församlingen blir det sämjoal.

Iöstnyländska Agricola församling kring Lovisa och i Jakobstad blir det normalt val enbart till församlingsråden, men inte till kyrkofullmäktige. I Agricola likstom också i Nykarleby förblir rentav en eller två fullmäktigestolar tomma.

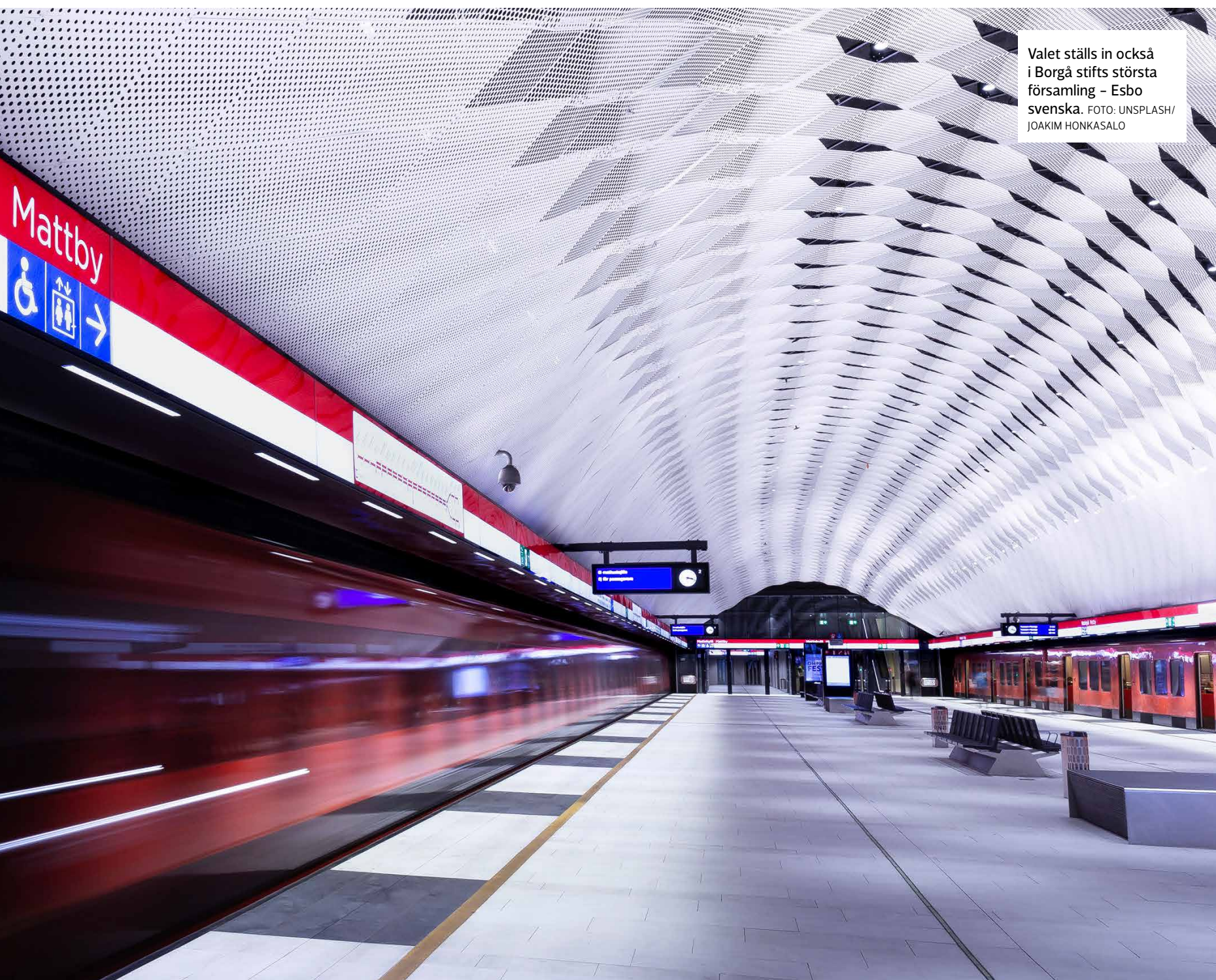
Enligt kyrkoordningen måste 80 procent av ett beslutande organs platser vara besatta, annars blir det enligt reglerna nyval.

I Åbo blommar demokratin

Åbo svenska församling är en av de större församlingar i Borgå stift som har haft en lyckad kandidatnominering, med fler kandidater än tidigare år.

Också i församlingarna i Ingå och Solf, som 2018 hade sämjoal, blir det "riktiga val" i år; i Solfs församling med 1 500 medlemmar efter en paus på årtionden, uppger man från församlingen.

Valet ställs in också i Borgå stifts största församling – Esbo svenska. FOTO: UNSPLASH/ JOAKIM HONKASALO

Politiska partier är aktiva i många finska evangelisk-lutherska församlingar, men syns till en del i den svenska kandidatnomineringen. I Åbo breddas kandidatfältet bland annat med "Gröna kyrkans" lista med dess enda kandidat, **Johan Brandt**.

SFP:s valmaskineri är på vissa orter i gång också inför församlingsvalet, om också med låg politisk profil.

Personkopplingarna är fler. Den förra SFP-ministern **Ulla-Maj Wideroos** gjorde en insats med ett nytt nätverk i Närpes 2018, vil-

ket också tog henne vidare till att bli ombud i kyrkomötet.

SFP:s partisekreterare **Fredrik Guseff** kandiderar i år i Johannes församling i Helsingfors. Hans föregångare, den långvariga Åbopolitikern **Ulla Achren**, tidigare förvaltningsdirektör vid Åbo Akademi, ställer upp i Åbo. I Närpes kandiderar stadsdirektör **Mikaela Björklund**.

Också andra nätverk kan ge skjuts i församlingsvalet. En lokal kändiskandidat i valet i Kristinestad är revyprofilen på orten, **Mikael Perjus**.

»Utan val utses tre Petrusledamöter att vara med och besluta om 110 miljoner euro.«

Uppdrag som går i släkten

Församlingsanställda får inte ställa upp, men det kan däremot präster i andra uppdrag, eller i pension göra. I Jakobstad kandiderar förre religionsläraren, familjerådgivaren och laestadianprofilen **Kurt Hellstrand** och ex-kyrkoherden **Jan-Erik Sandström**. I Borgå ställer pastor **Rebecka Stråhlman** som arbetar vid Kyrkostyrelsen upp.

Att vara förtroendevald går i släkten här och där. Rebecka Stråhlmans pappa, Finnairpiloten **Stefan Vikström**, ställer upp i samma val som sin dotter. I Korsnäs är stiftsfullmäktiges ordförande **Anita Ismark**, tidigare kommundirektör, kandidat samtidigt som dottern och läraren **Runa** är det i Helsingfors. I Åbo ställer 18-åriga **Filip Schauman** och ÅA-anställda **Johanna Quiroz-Schauman** som är hans mamma upp tillsammans.

Tillsammans med **Axa Alin** i Mariehamn, också 18, är Filip Schauman enligt KP:s uppgifter de yngsta kandidaterna i stiftet.

Redaktionen har fått snabb och god information från många församlingar. En del av texten baserar sig dock på uppgifter ur andra finlands-svenska medier.

– Jag hoppas faktiskt det här blir bara ett undantag, säger valombudet Jannika Lassus om att inte blir något val i Esbo i år. FOTO: JAN-ERIK ANDELIN

Axa Alin, 18, i Mariehamn är enligt KP:s senaste uppgifter den yngsta kandidaten i stiftet. FOTO: PRIVAT

Afrika och Sydamerika tar över missionsarbetet

Kyrkorna som i framtiden sänder ut missionärer kommer att finnas i Afrika, Sydamerika och delvis i Asien. Vi kommer att se missionärer därifrån också i Sverige och Finland, tror **Erik J Andersson**, tidigare missionsledare och missionär.

TEXT OCH FOTO: **JOHAN SANDBERG**

Men han ser ändå att missionen kommer att ha en plats i våra länders kyrkor, som sändande organisationer.

– Dels för att vi är kallade till mission och dels för att det är en vitaliserande del för varje kristet sammanhang. Det är i mötet med andra, oavsett om det sker på gatorna i Karleby eller på den kenyanska landsbygden, som tron spirar och vi upptäcker att det här är på riktigt – och att det är viktigt. Tappar vi det och bara ser oss själva är risken att vi till slut tappar oss själva, säger han.

Mission var temat för årets Kyrkhelg Nord i Karleby. Läkaren, teologie doktor **Erik J An-**

dersson från Örkelljunga i Skåne var huvudtalare. Han jobbar idag som läkare i Örkelljunga, men har tidigare varit missionär i Peru och missionsledare för ELM.

Andersson doktorerade i missionshistoria vid Åbo Akademi i december ifjol. Avhandlingen berörde organisationen Bibeltroga Vänner, som idag heter Evangelisk Luthersk Mission i Sverige (ELM), och hur rörelsens grundare Axel B Svensson (1879–1967) utövade sitt missionsledarskap.

– Under åren har missionen förändrats. Alla platser i världen där mission välkomnas är idag nådda. Till muslimvärlden och i viss mån också

Erik J Andersson säger att missionärerna flyttat från missionsstationerna in till städerna.

10 och 15 procent, idag går i en katolsk mässa som i en protestantisk gudstjänst en söndag. Det lutherska inslaget är litet, men vi bejakar vissa saker, som dopet, där vi i princip delar teologi med den katolska kyrkan. Vi har också en förståelse för det historiska som ibland saknas i de mer karismatiska församlingarna.

Idag har ELM utsända på två fält, i Peru och Främre Asien där man jobbar bland muslimer.

– Missionen bland muslimer är viktig, både utomlands men också hemma. Efter den stora flyktingvågen 2015 har vi gjort stora sociala insatser på hemmafronten. Fortfarande har vi språkkaféer i flera missionshus där man får träna svenska och få ett socialt sammanhang. Och ibland kan man ha andakt.

ELM har inte längre några utsända i Afrika. Man drog sig tillbaka från Kenya 2010. Fortfarande stöder ELM kyrkorna i Kenya, Etiopien och Eritrea. Den relationen är ömsesidig.

– Det finns en klassisk missionstanke att målet för är kyrkan som missionen planterar är tre eller fyra själv: självförsörjande, självutbredande och självbestämmande och ibland tillägger man också självteologiserande.

Att lämna ett missionsfält jämför han med barn som flyttar hemifrån.

– Det gör ju jätteont och vi saknar dem. Samtidigt vore ju alternativet förfärligt.

»Under åren har missionen förändrats. Alla platser i världen där mission välkomnas är idag nådda.«

Svensk medelklass svår att nå

Erik J Andersson gör skillnad på mission och evangelisation. Som missionär går man över en gräns – geografisk eller kulturell – för att nå en viss grupp människor.

– Ibland kallar Gud oss till att gå över gränsen för att faktiskt nå fram. Ska jag kunna dela med mig av tron så kan det kosta någonting. Sändningsmomentet är också viktigt. Det finns en styrka i att ha församlingen bakom sig i missionsuppdraget.

Den grupp som han anser vara svårast att nå är svensk välmående medelklass.

– Kanske vi gör avståndet större än det är. Om min granne är hockeyintresserad skulle jag inte tycka det var konstigt om han frågade om jag kommer med på en match. Han kanske heller inte skulle tycka det var konstigt om jag frågade om han kommer med på gudstjänst.

till Indien och Kina är mission inte välkommet.

Tiden när man reste till Afrika och byggde uppen missionsstation är förbi. Idag bor ELM:s utsända missionärer i städer och sysslar mera med att bygga upp relationer och församlingar än sjukvård och utbildning.

– I Peru där vi nu verkar finns både skola och sjukvård på anständig nivå. Där behövs varken svensk sjukvård eller diakoni. Det behövs heller inte i Främre Asien.

Katolska kyrkan nådde inte folkdjupen

Peru är välbekant för honom, för där har han själv varit missionär. ELM ser en öppning i landet trots att i synnerhet de karismatiska församlingarna växer i Sydamerika.

– I Peru kännetecknas den katolska kyrkan dels av sekularisering och dels av att den aldrig riktigt nått folkdjupen. Det har blivit en blandning av olika religiösa element från inkatiden och tidigare. Även om de kristna symbolerna syns så upplevs den katolska kyrkan irrelevant.

Den katolska kyrkan i Peru har inte välkomnat den protestantiska närvaron.

– Man tror att ungefär lika många, mellan

FOTO: KYRKANS BILDBANK/MARIO KILJUNEN

Biskop Seppo Häkkinen går i pension

Biskopen i S:t Michels stift **Seppo Häkkinen** går i pension den 1 september 2023

– Nästa vår blir det 40 år sedan jag vigdes till präst i S:t Michels stift. Jag är tacksam för den tid jag har fått tjäna kyrkan i olika uppgifter. Jag har upplevt mitt arbete som församlingspräst, ecklesiastikråd och biskop som Guds ledning. Nu är det tid för ett nytt livsskede, säger biskopen i ett pressmeddelande.

Seppo Häkkinen har varit biskop i S:t Michels stift sedan 2009. Domkapitlet i S:t Michels stift kommer att besluta om tidtabellen för biskopsvalet i oktober.

S:t Michels stift har grundats två gånger. Första gången grundades stiftet 1554, då Finland delades upp i Åbo stift och S:t Michels stift. Biskopssätet låg i Viborg fram till 1721, då det flyttade till Borgå i slutet av Stora nordiska kriget. Andra gången grundades stiftet i Nyslott 1897. 1925 flyttade domkapitlet till Viborg. Därifrån har stiftet evakuerats undan kriget till S:t Michel två gånger, 1939 och 1944. S:t Michel blev officiellt stiftsstad i april 1945.

FOTO: KYRKANS BILDBANK / MARKKU PIHLA

Irja Askola får kyrkans pris för jämställdhet

Kyrkostyrelsen har beviljat kyrkans pris för jämställdhet och likabehandling till biskop emerita **Irja Askola**. Ärkebiskop **Tapio Luoma** överränner priset den 13 december.

På webbsidan evl.fi efterlystes förslag på mottagare av utmärkelsen. 107 förslag kom in och Irja Askola föreslogs som mottagare 85 gånger.

I prismotiveringen betonades framför allt Irja Askolas arbete för jämlikhet och likabehandling under sin karriär. Under hela sin livsgärning har hon främjat mänsklighet och respekt för människovärdet. Hon har i sitt arbete sökt diplomatiska vägar för att betona dialog, acceptans av olikheter och likabehandling.

Priset består av ett diplom och av 5 000 euro i prispengar för att användas för valfritt ändamål inom arbetet för jämlikhet och likabehandling.

Samma bakgrund, två berättelser

Kjell Westö är sex år äldre än brodern Mårten Westö. De har kontakt varje vecka, eftersom de spelar i samma band.

Kjell Westö och **Mårten Westö** är bröder, författare och spelar i samma band. De har ärvt ett depressivt stråk, men hanterar det på olika sätt. Den ena är intensiv, den andra är lugn. Den ena ber ibland, den andra köpslog en gång med Gud och blev avslöjad som spelare.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

I boken *Åren. Två bröder berättar* skriver Kjell och Mårten Westö korta essäer om viktiga tidsperioder i sina liv. Det var Mårten som föreslog projektet för fem år sedan.

– Först tänkte jag: underbar idé, men inte kan man ju göra så. Men sedan tänkte jag på det och kom till: varför inte? Vi har båda valt det här konstiga yrket och har haft det i tiotals år. Varför inte skriva en bok tillsammans? säger Kjell Westö.

De har en åldersskillnad på sex år, vilket lett till att de periodvis inte haft så bra koll på den andras liv. Idag spelar de sedan länge i samma band och har kontakt varje vecka.

– Under de sista tio åren då mamma levde hade vi mycket kontakt, men mycket kretsade kring henne. Jag tror att vår vuxna relation blivit ganska harmonisk för att vi fick barn ungefär samtidigt och byggde upp våra liv i samma takt, säger Mårten Westö.

Att de båda blev författare har också inneburit spänningar.

– Folk utgick ifrån att vi tävlar. Jag såg det här med att bli författare och poet som en flykt från den ganska borgerliga uppväxten i Munksnäs och från vår familj, där det också fanns en religiositet i de äldre generationerna som jag revolterade mot. I och med att det var ett flyktrum så reagerade jag på att brorsan kom och gjorde samma sak. Men det redde vi snabbt ut, säger Kjell.

Fel namn på pärmen

När han var ung tänkte Mårten aldrig på att han klampade in på Kjells revir. Men när Kjell blev en författare som sålde bra, som blev känd, var det inte alltid lätt att bli jämförd eller att jämföra.

– Det hände att vi var ute på tumanhand och tio människor kom fram till Kjell och gratulerade honom till hans böcker, och vi hann inte prata alls. Folk kunde också komma fram till mig och säga: Kiitos siitä Kjellin kirjasta. (Tack för Kjells bok.) Och då var jag liksom: nå jag har skrivit några egna böcker också, säger Mårten.

Folk blandade också ihop dem. En gång trycktes en hel upplaga med fel namn på pärmen.

– Och vi undrade: Vad håller ni på med? Det har ju funnits författare tidigare med samma efternamn, säger Kjell.

Båda började som poeter, men Kjell övergick tidigare till prosan. Mårten önskar ibland att han tagit samma steg tidigare, han också.

– Idag önskar jag att jag hade kunnat fokusera bättre när jag var yngre. Arbetet har emellanåt varit väl splittrat, med både översättning- och tidningsskrivande vid sidan om.

När jag läste boken märkte jag att ni har ett starkt religiöst arv i släkten, men ni skriver egentligen ingenting om tro. Menden måste ju ha funnits där som något som påverkade er?

– Den fanns väldigt starkt där. Farmor och mormor och många andra var starkt troende. Jag minns att jag någon gång frågade mormor hur hon vågade vara ensam på vårt sommarställe långt in på hösten, och hon svarade att ärkeängeln Gabriel vakar över hennes varje steg, säger Kjell.

Mårten Westö skulle kalla det hem han själv byggde upp med sin fru Henrika Andersson för ett "andligt" hem.

– På det sättet är det kanske inte en slump att vår son Johannes blivit präst. Men det är mycket Henrikas förtjänst, för hon har alltid varit intresserad av livsåskådningsfrågor och debatterat dem med pojkarna redan när de var i de tidiga tonåren.

– Jag har nog mer ärvt vår pappas pragmatiska och lite skeptiska inställning. Farmor hörde till en frikyrka och pappa har alltid hållit ett visst avstånd till religionen. Men inte är jag helt säker på vad han tänker innerst inne, säger Kjell.

När Kjell köpslog med Gud

Själv bad Kjell Westö *Gud som haver* om kvällarna tills han var i 11-årsåldern. Sedan tog han paus från bönen – fram till kvällen då han tog sin andra fylla.

– Jag kom hem på kvällen och allt snurrade och jag insåg att nu börjar jag må illa. Så mycket tro hade jag kvar att jag köpslog med Gud: Låt det gå om så ska jag aldrig dricka mer.

Och det gick om.

– Men som den förhärdade syndare jag är försökte jag med samma trick en månad senare, och då fungerade det inte. Långt efteråt tänkte jag: klart det inte fungerade. Jag blev genomskådad, jag var en spelare.

Mårten tycker om att gå in i kyrkor.

– Jag sitter där, och ibland ber jag en liten bön. När jag bott i Rom som författarstipendiat har

jag frekventerat kyrkor nästan dagligen. Där känns det som en naturlig del av vardagen, och kyrkorna står alltid öppna. Här hemma möts man överraskande ofta av en låst dörr, tyvärr.

Kjell vänder sig förvånad mot sin bror.

– Men du ber?

– Jo, det händer. Inte jätteregebundet, men ändå, säger Mårten.

Båda har umgåtts mycket i vänsterkretsar, och i de kretsarna väcker det ofta förvåning att Mårtens son Johannes studerat teologi och blivit präst.

– Jag tror att det har att göra med att religion varit tabu för många vänstermänniskor, säger Mårten.

Innan han blev teolog gjorde Johannes Westö karriär som fotbollsspelare. När Kjell träffar på fotbollsentusiaster får han ibland frågor om sin brorson.

– I våras berättade jag med stor tillfredsställelse för två som frågade att Johannes precis blivit prästvigd.

»– *Men du ber?*
– *Jo, det händer.*«

”Vah, är du pami?”

Kjell och Mårten Westös föräldrar har båda vuxit upp i Österbotten, närmare bestämt i Jakobstad. Men hemma talade föräldrarna aldrig dialekt, bara högsvenska, och när de bott i Helsingfors i tio år fanns det inte ett spår av dialekt kvar i deras tal.

– Inte ens när vi besökte Österbotten bytte de språk. De kunde markera att de kunde dialekt med enstaka ord, men talade bara högsvenska. Men vi måste komma ihåg i vilket samhälle de levde: i radio och teve var det helt förbjudet att tala dialekt. Kanske var det också en klassmarkör. Pappa kom från fattiga förhållanden och ville kanske visa att han var på väg uppåt i samhället, säger Kjell.

Också deras vänner kunde bli förvånade när det i något skede gick upp för dem att bröderna Westö hade sina rötter i Österbotten.

– När de sedan fattade det kunde jag få höra: Vah, är du pami? säger Kjell. (Pampes eller pami är ett smått nedlåtande uttryck om att vara från Österbotten, används särskilt i militären i Dragsvik. Red. anm.)

Forts. på följande sida. ►

När de skrev om sitt liv upptäckte Mårten och Kjell Westö nya saker om varandra. FOTO: TERO AHONEN

Tänk på barnen i Afrika

Ett sorgset stråk som drar genom texterna är att brödernas mamma insjuknade i förlossningsdepression både efter Kjells och Mårtens födelse. Genom åren hade hon många svåra depressiva perioder, som också ledde till sjukhusvistelser. Då trädde mormor, deras barndoms ljusgestalt, in i bilden.

– Jag vet inte hur vår barndom hade sett ut om inte vår fantastiska mormor hade funnits, säger Mårten.

– Så länge mamma levde hade jag svårt att leva med skuldkänslorna över att ingenting kunna göra. När hon var frisk var hon ju en underbar person. Det gjorde det inte lättare under de dåliga perioderna, när man visste vad hon kunde vara, säger Kjell.

När Mårten var sjutton år och Kjell 23 skildes deras föräldrar.

– Mamma och mormor talade mycket om skilsmässan. De var ganska bittra. Men jag tror Kjell tvingades höra mer, för jag var trots allt ”ett barn”, säger Mårten.

Hans minns veckorna när inget fungerade därhemma.

– Jag kommer ihåg mina försök att som sjuttonåring sitta vid mammas sängkant och säga: ”Tänk på de svältande barnen i Afrika, tänk på hur jobbigt det är för dem.” Det här var vid tiden för Live Aid-konserten. Det funkade inte riktigt. Det var en orimlig uppgift för en sjuttonåring.

Tänker ni själva på och oroar er för det depressiva stråket i er familj?

– Det finns en grundmelankoli i mig, kanske för att det fanns en tystnad och en undertryckt sorg i vår familj som på något vis lagrade sig i mig. Som tonåring kunde jag ibland drabbas av ett svårförklarligt tungsinne, också på fester bland kompisar, det var kanske en orsak till att jag började skriva, säger Mårten.

Kjell var hela sin ungdom jätterädd för att drabbas på samma sätt som sin mamma.

– Det hade kanske också att göra med att Mårten var blond och liknade vår pappa både till lynne och utseende, medan jag är mörk och fick höra av mina äldre släktingar att jag är min mor upp i dagen. När jag visste hur hon mätte var jag ju inte helt glad över det, säger Kjell.

Han pausar och säger att det är svårt att prata om det.

– Jag är djupt allvarlig när jag säger att jag haft tur som haft den här kreativa ådran, kun-

»Alla som försökt leva med mig vet att jag har ett psykiskt övertryck som kommer ut när jag pressar mig.«

nat skriva berättelser och poesi och musik, för det kunde också ha gått ganska illa. Alla som försökt leva med mig vet att jag har ett psykiskt övertryck som börjar märkas när jag pressar mig alltför hårt. Det är först nu i 60-årsåldern jag lärt mig manövrera det.

– Du är en intensiv person, säger Mårten.

– Men du har en enorm uthållighet. Den hade du redan som barn, när du drömde om att bli långdistanslöpare. Vi är olika på så sätt att jag är mer eftertänksam och försiktig.

– Men du har ett lugn som jag avundas, säger Kjell.

De tänker på sin släkthistoria. Deras morfar sköts ihjäl av en rysk prickskytt i fortsättningskriget, deras farfar sprängdes sönder i en korsu i Summa under vinterkriget, tillsammans med ett trettiotal Öja- och Larsmobor. Radioförbindelserna var av och han hade anmält sig som frivillig för att meddela grannkorsun att de måste retirera.

Kjells och Mårtens mamma hade Mannerheims dagorder och morfars sista brev uppnålade på väggen i åldringshemmet. De var sakrala föremål.

– Farfar lär ha varit tystlåten, envis och väldigt plikttrogen, säger Kjell.

I kriget, säger matrikeln över de stupade, utförde han sina uppgifter lugnt och allvarligt.

– Dessutom var han lång, säger Mårten.

– Jag önskar att jag ärvt de generna.

Oroa er inte

OROA ER inte, säger Jesus. Det är lättare sagt än gjort. Orden provocerar för den vars kylskåp gapar tomt de två sista veckorna innan lön. Det finns människor som har det så. Hälften av ensamförsörjarna på Åland lever under fattigdomsgränsen. Det kan man göra trots att man arbetar heltid. Ändå är det inget emot den miljard människor i världen som lever i extrem fattigdom och saknar det allra nödvändigaste.

Oroa er inte, säger Jesus, det är lättare sagt än gjort när skördarna har torkat bort och det inte finns vinterfoder åt djuren, när grundvattennivåerna är extremt låga och forskarna redan gett upp om klimat-hotet.

MENAR JESUS att vi ska samla räkningarna på hög och be att allt fixar sig? Menar han att vi ska fortsätta med våra koldioxidutsläpp, med att exploatera jordens icke-förnyelsebara resurser och stoppa huvudet i sanden som breder ut sig i världens öknar?

NEJ, DET menar han inte. Gud valde att födas som människa i ett fattigt stall i ett ockeruprat land. Han har kommit för att dela våra livsvillkor, för att försona världens brustenheter, för att ge oss hopp och framtidstro.

Gud vet vad det vill säga att vara människa. Gud vet att vi oroar oss och att oron förflyttar fokus. Ju mer vi äger, desto mer har vi att vara oroliga över att förlora.

NÄR VI flyttar fokus från mig, oron över mitt och mina, frigörs en enorm kraft. Människan är inte tänkt att ständigt söka

bara sitt eget bästa, utan att dela gemenskap, begåvningar, tillgångar med varandra. Våra församlingar borde satsa allt på att bygga de här nya sortens gemenskaper. För Gud kan till och med våra brister och våra hemliga sår bli till välsignelse för andra. Den som varit mobbad kan ha en särskild blick för dem som finns i utkanten av gemenskapen. Den som varit eller är riktigt fattig kan lära andra att glädjas över sådant som andra tar för givet, den som sörjer vet något om kärlekens pris.

SÅ ÄR livet tänkt att levas – i gemenskap, i ett ständigt delande och givande. Jag har något som bara jag kan bidra med till gemenskapen. Du har något som bara du kan bidra med.

EN DAG ska Gud skapa allting nytt, hela allt det brustna, alla tårar ska vara torkade i en värld utan våld, död och orättvisor, men till dess ska vi knata på, hjälpa och stöda varandra, vårda och värna om skapelsen.

Katarina Gäddnäs är författare och präst.

»Människan är inte tänkt att ständigt söka bara sitt eget bästa, utan att dela gemenskap, begåvningar, tillgångar med varandra.«

JAG HAMNADE PÅ ...

Under vinjetten ”Jag hamnade på” hamnar vi på överraskande ställen, antingen fysiskt eller mentalt.

En balkong

Vår sommarstuga finns på en holme. Stugan är väldigt liten, men tomten är väldigt stor. När min man rensade i ett dike gav han mig en gran. Nu står den på vår balkong. Min man säger att den kommer att dö snart.

Ni vet ju att det är två månader till första advent? En liten gran, ett stort hopp.

Christa Mickelsson

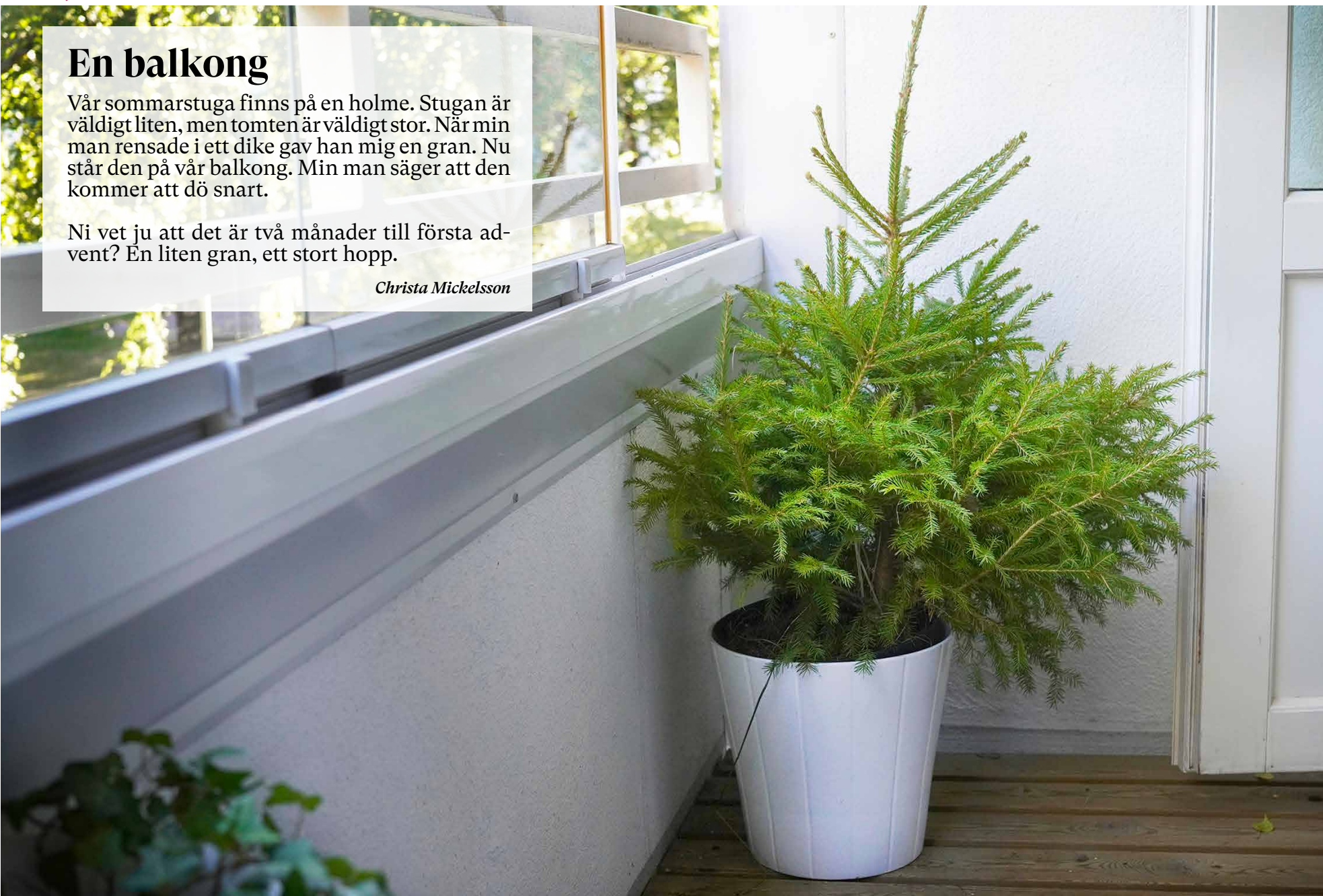

FOTO: TINA TAVANEN

SINI ASCHAN

Vi och änglarna kämpar tillsammans

JAG SATT vid kaffebordet en morgon då jag fick frågan: Är det inte vår skyddsängel som försöker berätta för oss att något inte är som det ska vara här i världen, i situationer då vi får miljöångest eller dåligt samvete i avgörande frågor? Vi är kanske inte alltid medvetna om vilka konsekvenser vårt sätt att leva har på världen eller på framtiden, men vi känner på oss att någonting inte är rätt.

Just så kan det säkert också kännas – känslan av att någon annan haft ett finger med i spelet i en avgörande stund i ditt liv. Kanske din skyddsängel har ingripit även då du inte visste om det. Ibland gör vi människor planer och försöker vårt bästa men det blir bara fel. Kanske vi har mött motgångar i livet men senare märkt att det som hände var för vårt eget bästa och livet fick en annan riktning.

» Vår uppgift är att göra en bättre värld för våra barn att leva i.«

VÅRA SKYDDSSÄNGLAR kämpar konstant mot mörkret inom oss och mörkret här i världen. Även om Kristus segrat över mörkrets och ondskans makter så fortsätter vår kamp här i världen. Vårt hopp finns i det att vi redan blivit räddade. Ljuset vinner alltid över mörkret.

Ändå får vi komma ihåg att vår kamp fortsätter. Jesus säger: "Se till att ni inte föraktar någon enda av dessa små. Jag säger er att deras änglar i himlen alltid ser min himmelske faders ansikte." Vår uppgift är att göra en bättre värld för våra barn att leva i. Att fortsätta kampen tillsammans med änglarna och inte ge upp hoppet. Vi kan vara ljuset och lysa upp mörkret, vi kan göra världen till en bättre plats att leva i. Men vi går inte in i denna kamp ensamma. Gud finns där med oss och sänder sina änglar till vår hjälp för att skydda oss mot fara och leda oss på rätta vägar.

Sini Aschan är ungdomspastor i Vanda svenska församling.

Hon drömmer om mer fred och försoning i vår värld.

Hennes tips: Att förlåta dig själv och andra lite mer varje dag, det får dig att komma vidare i livet.

SÖNDAG 2.10.2022, Mikaelidagen

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

är tillägnad ärkeängeln Mikael. Senare har Mikaelidagen blivit alla änglars dag, en dag då man begrundar Guds änglars eller sändebuds betydelse och uppdrag. Som Guds budbärare ger änglarna beskydd och ledning samt påminner om livet enligt Guds vilja. Temat för söndagen är **Änglarnas dag**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

1 Mos. 28:10–17

ANDRA LÄSNINGEN

Upp. 12:7–12

EVANGELIUM

Matt. 18:1–6 (7–9) 10

"De som gör sig själva små som det här barnet är störst i himmelriket."

Läs mera i Matt. 18:1–6 (7–9) 10.

Psalmförslag

805

124

125

802

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Gud, håll mina ögon öppna även i de mörkaste stunderna så att jag kan följa den väg du lagt framför mig och inte går vilse. Amen.

Bönen är skriven av Sini Aschan.

SÖNDAG 9.10.2022, Adertonde söndagen efter pingst

Nästa söndag

handlar om vår frihet som kristna människor. Tron på Kristus befriar oss från att grunda våra liv på egna gärningar, konventionella regler eller andras åsikter. Kristus befriar från de trånga gränser som människorna sätter, men han binder oss till sanningen och kärleken. Kristi kärlek är riktmärke för en kristen människas liv, handlingar och beslut. Temat för söndagen är **En kristen människas frihet**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Jes. 44:21–23

ANDRA LÄSNINGEN

Gal. 5:1–6

EVANGELIUM

Luk. 14:1–6

"Om någon av er har en son eller en oxe som faller ner i en brunn, drar han då inte genast upp dem, även om det är sabbat?"

Läs mera i Luk. 14:1–6.

Psalmförslag

553

804

938

932

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Gemenskap

Vill du plocka svamp, åka på läger, luncha tillsammans, gå på höstfest, kanske bowla? Församlingarna vill bjuda på gemenskap. Kolla in vad som är på gång i din egen församling eller hos grannförsamlingen!

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Högmässor:

Esbovikens kyrka fr 30.9 kl. 13: Roll in i kyrkan! Speciellt välkommen är du som är 70+ till musikandakt med kyrkkaffe.

Esbo domkyrka sö 2.10 kl. 12.15: gudstjänst med små och stora på Mikaelidagen. von Martens, Malmgren, Brunell. Dagklubbarna och barnkören medverkar. Efteråt Barnfest och lunch till förmån för Gemensamt Ansvar-insamlingen, Församlingsgården, Kyrkstranden 2.

Olars kyrka sö 2.10 kl. 15: babykyrka för familjer där barnet döpts under det senaste året (höst 2021–höst 2022). von Martens, Kronlund. Purésoppa och kaffeservering.

Olars kyrka sö 2.10 kl. 17: knattekyrka för familjer där barnet döpts under hösten 2020–hösten 2021. von Martens, Kronlund. Purésoppa och kaffeservering.

Olars kyrka sö 9.10 kl. 10.30: mässa. Ertman, Kronlund. Kyrkkaffe.

Esbo domkyrka sö 9.10 kl. 12.15: högmässa med konfirmation. von Martens, Kronlund, Malmgren, Lemström.

Familjeklubbar för föräldrar och små-

barn: Vi träffas på följande platser kl. 9.30–11.30: Sång och lek i Sökö kapell varje ti. Esbo domkyrkas församlingsgård varje on. I Mattby kapell Imse Vimse varje to. I Köklax kapell varje fre.

Familjer på äventyr: lö 8.10 kl. 10–11.30 i Esboviken. En tvåspråkig motionsklubb för barnfamiljer. Träff vid Esbovikens kyrka. Meddela gärna katriina.vilkman@evl.fi om deltagande. Mer info: esboforsamlingar.fi

Symamsellerna: ti 4.10 kl. 16–19.00 handarbetsgruppen som stickar och handarbetar till förmån för mission och internationell diakoni. Vita huset, Prästgårdsg. 1.

Samlingar för daglediga: kl. 13–14.30. Ingen Torsdagsträff to 6.10.

Barnfest och Gemensamt Ansvar-lunch: sö 2.10 kl. 13. Höstkul för små och stora; ponnyridning, käpphäst- och gymnastikbana, väfflor & sockervadd. Intäkterna går till årets Gemensamt Ansvar-insamling för barn och unga som lider av sviterna efter coronapandemin. Pris: vuxna 12€, barn 5€, kontant / MobilePay. Plats: Församlingsgården, Kyrkstranden 2.

Retreat tillsammans med Johannes för-

samling: fre–sö 28–30.10.2022, på Snoan i Lappvik. Kontakta retreatledare Anna Maria Böckerman, annamaria.bockerman@evl.fi för upplysningar om du är intresserad av en retreat i oktober.

Konfirmandverksamhetens anmälan till konfa 2023: öppnar on 12.10 med elektronisk anmälan på esboforsamlingar.fi/konfa På samma nätsida hittar du info om konfirmandgrupper, pris för läger samt befrielse från avgift.

Diakonin stöder och hjälper: Ta kontakt med diakonerna; Nina 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi, Taina 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi, Henrik 050 597 3313, henrik.tuohino@evl.fi samt WhatsApp eller elektronisk tidsbokning; asiointi.espoonseurakunnat.fi. Mer info esboforsamlingar.fi/stod-och-hjalp/samtalshjalp.

Bostadslösas natt: Diakonin samlar in nya tjockare strumpor, halsdukar, vantar, mössor, tvål (bit), tandkräm och -borstar, deodorant till de Bostadslösas natt. Lämna in senast 14.10 till vaktmästaren på Kyrkogatan 10.

Esbo svenska församlings kansli på Kyrkogatan 10: Vi betjänar per telefon må–fre kl. 9–13 och e-post. Kansliet öppet för

besök må och to kl. 9–13.

Bokning av dop, vigsel och jordfästning samt beställning av ämbetsbetyg och släktutredningar: Esbo regioncentralregister, betjäning per telefon och e-post må–ti kl. 9–15 och on–to kl. 9–12, fre stängt. 09 8050 2600, keskusrekisteri.espoo@evl.fi, Bokningstjänster, 09 8050 2601, varauspalvelut.espoo@evl.fi. Begravningsstjänster, 09 8050 2200, hauta-toimisto.espoo@evl.fi.

GRANKULLA

Sö 2.10 kl. 12: Mikaelidagens familjegudstjänst i Sebastos. Daniel Nyberg, Heli Peitsalo, Daniela Hildén. Mammakören Änglaklang medverkar. Efteråt kyrklunch.

Ti 4.10 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och brötdelning i Sebastos.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig mentalsvårdsgrupp i Sebastos.

Kl. 18: Graziakören i Metodistkyrkan, Heli Peitsalo.

On 5.10 kl. 13.30: Kyrkosyfoöreningen i Sebastos.

To 6.10 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgrupp i Metodistkyrkan.

Sö 9.10 kl. 12: Högmässa i Sebastos, Ulrik Sandell, Heli Peitsalo. Graziakören med-verkar. Kaffeservering.

Ti 11.10 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30– 10.30: Diakonimottagning och bröddutdelning i Sebastos.

Kl. 12.45: Sångstund för pensionärer i Casa Seniori, Barbro Smeds.

Kl. 13.30: Tisdagsträffen i Casa Seniori. Gäst: Jessi Hallaranta, Nya hälsopunkten i Grankulla apotekets regi informerar. Catherine Granlund, Carola Wikström, Barbro Smeds.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig mentäl-vårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.

Kl. 18: Graziakören i Metodistkyrkan, Heli Peitsalo.

On 12.10 kl. 13.30: Kyrkosyfoöreningen i Sebastos.

To 13.10 kl. 10–11: Lovsångs- och för-bönsgrupp i Metodistkyrkan, Catherine Granlund, Carola Wikström.

5-ÅRSKALAS: i Sebastos lördag 29.10 kl. 12–14, för alla barn som under året fyllt eller fyller 5 år. På programmet står mat, sång, lek, skattjakt, pyssel mm. Förhandsanmälning senast 19.10 till daniela.hilden@evl.fi

www.grankullaforsamling.fi

KYRKSLÄTT

Lö 1.10 kl.11: Mannamässa i S:t Matteus kyrka, församlingen bjuder på lunch efteråt. Vox Mini medverkar i mässan.

Sö 2.10 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka
Må 3.10 kl. 18.30: Sång och bön i S:t Mikael's kyrka

Ti 4.10 kl.13.30: Seniorgruppen i Mikaeligården

Ti 4.10 kl.17–19: Stick & meet på Hörnan
To 6.10: Höstutfärd till strömmingsmark-naden för anmälda

Fr 7.10: Kvinnodygn på Räsö för anmälda

Sö 9.10 kl.11: Tvåspråkig mässa med väl-signelse av frivilliga i församlingarna i S:t Mikael's kyrka

Sö 9.10: Elektronisk anmälning till Höst-Dax höstlovsläger för barn på Räsö 19–21.10 stänger. Mer info på hemsidan.

Må 10.10 kl.17.30–19: Kompisklubbens tvåspråkiga andakt i S:t Mikael's kyrka

Mera information om den regelbundna verksamheten på vår hemsida.

www.kyrkslattsforsamlingar.fi
tel. 040 350 8213

TAMMERFORS

Fre 30.9 kl 15 Tyskaklubben: i Svenska Hemmet, vi träffas vid en kaffekopp och samtalar på tyska, Risto Pursiainen är vår gäst

Sön 2.10 kl. 11 Gudstjänst: i Svenska Hemmet, Janne Heikkilä, Anna Arola

Tis 4.10 kl. 10–11.45 Familjelyktan: i Svenska Hemmet, anmälningar till barn-ledare Piu Heinämäki, tfn 040 804 8587

Tis 4.10 kl. 12.30–15.45 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3

Ons 5.10 kl. 13 Onsdagskaffe: i Svenska Hemmet, Elina Haapaniemi, församlings-rådsmedlem, är vår gäst

Ons 5.10 kl. 18.30 A-män bastukväll: i Pättiniemi, Kiikkisensalmentie 123. För info och behov av skjuts kontakta Janne Heikkilä, tfn 040 649 1442

Sön 9.10 kl. 11 Högmässa: i Svenska Hemmet, Janne Heikkilä, Paula Sirén, Tom Wanamo medverkar i musiken, kyrkkaffe

Tis 11.10 kl. 10–11.45 Familjelyktan: i Svenska Hemmet, anmälningar till barn-ledare Piu Heinämäki, tfn 040 804 8587

Tis 11.10 kl. 12.30–15.45 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3

Ons 12.10 kl. 13 Onsdagskaffe i Svenska Hemmet, Gustav Björkstrand: Svenska psalmförfattare i Finland

Tisdagar kl. 8–10 och fredagar kl. 10–12 Telefonjour om neuropsykiatriska störningar: (bl.a. ADHD, autism) för familjer lösningsinriktad neuropsykiatrisk coach Piu Heinämäki, tfn 040 804 8587.

GRANKULLA

Välkommen på kalas alla femåringar!

5-årskaläs i Sebastos lördag

29.10 kl. 12–14. För alla barn som under året fyllt eller fyller 5 år.

På programmet står mat, sång, lek, skattjakt, pyssel med mera. Förhandsanmälning senast 19.10 till daniela.hilden@evl.fi

VANDA

FRE 13.9 kl. 10–12 Musikandakt för små och stora med lunch: i Dickursby kyrka.

Välkommen på musikandakt för familjer i Dickursby kyrka inför Mikaelidagen, temat är änglar och trygghet. Sopplunch serveras efteråt. Janne Sironen och Heidi Åberg.

SÖ 2.10 kl. 10 Högmässa: i Helsing kyrka S:t Lars Mikaelidagen. Delta på plats eller på webben. Sini Aschan och Anders Ekberg

SÖ 2.10 kl. 12 Mässa: i Dickursby kyrka, Mikaelidagen. Sini Aschan, Anders Ekberg
Ti 4.10 kl. 13 S:t Martins diakoni och pensionärskrets i Myrbacka, Virta-kyrkan, lilla församlingssalen. Kaffe, andakt och prat om olika teman.

Ti 4.10 kl. 12 Må bra dag för seniorer: i Hanaböle träsk. Promenad i naturen och lunch kl. 13. Anmälningar Annakatri Aho 0504645068

ONS 5.10 kl. 18–19 Sångstund: i Dickursby kyrka Välkomna med på sångstund i Dickursby kyrka varje onsdag och må bra med rösten! Tervetuloa rentouttavaan lauluhetkeen Tikkurilan kirkossa keski-viikkoiltaisin!

ONS 5.10 kl. 18–20 Ungdomskväll: i Dickursby kyrka. Öppen verksamhet för alla ungdomar på svenska.

FRE 7.10 kl.11–14 Fredagsgruppen: Utfärd för daglediga till strömmingsmarknaden i Helsingfors. Vi träffas vid Havis Amanda kl.11. Lunch tillsammans.

FRE 7.10 kl.14–15.30 Babyrytmik: i Dickursby kyrka Välkommen på babyrytmik för ca 3–6mån med vuxen på andra våningen i utrymmet Kärlek.

SÖ 9.10 kl.10 Högmässa: i Helsing kyrka S:t Lars. Kristian Willis och Heidi Åberg

SÖ 9.10 kl. 14 Dopdagen i Vanda: Dopdagen firas i Vanda församlingarna. Tilläggs-uppgifter om dopdagen: församlingspas-tor Janne Sironen, janne.sironen@evl.fi, tel. 040 756 3442

ONS 12.10 kl. 18–19 Sångstund: i Dickursby kyrka

FRE 14.10 kl. 10–11 Musiklekek: i Dickursby kyrka För ca 1–4 åringar med vuxen på 2 våningen i utrymmet Kärlek.

FRE 14.10 kl. 14–15.30 Babyrytmik: i Dickursby kyrka För ca 3–6mån med vuxen på andra våningen i utrymmet Kärlek.

SÖ 16.10 kl. 12 Diakonins 150-årsjubileum: festmässa och festlunch i Dickursby kyrka. Vi delar ut ylllesockor och vrästvärmarer till alla deltagare eller så långt det räcker. Festlig lunch med program efter mässan. Anmäl dig med till lunchen senast 7.10

ONS 19.10 kl. 14 Dickursbykretsen: i Folk-

hälsanhuset i Dickursby, Vallmovägen 28. Andakt, kaffe och tilltugg och samvaro.

ONS 19.10 kl 18–20 Ungdomskväll: Dickursby kyrka Öppen verksamhet för alla ungdomar på svenska i Dickursby kyrka.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Johanneskyrkan, Högbergsgatan 12
www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
GUDSTJÄNSTER

Middagsbön och diakonijour: tisdagar kl 12–14 i Johanneskyrkan.

Veckomässa: onsdagar kl 18 i Johanneskyrkan.

Mässa: söndagar kl 10 i S:t Jacobs kyrka.

Högmässa: söndagar kl 12 i Johanneskyrkan.

Tomasmässan: 11.10 kl 18 i Johanneskyrkan.

Nallegudstjänst: 30.9 kl 10 i Johanneskyrkan.

GEMENSKAP

Middagsbön och diakonijour: tisdagar kl 12–14 i Johanneskyrkan.

Kaffe med Johannes: 3.10 kl 13–15 i Folkhälsanhuset, Brunakärr.

Träffpunkt: tisdag 4.10 kl 14–15.30 i Högbergssalen. Träffpunkten är ett tillfälle att umgås med varandra. Den består av en programpunkt, psalmer och kaffe med tilltugg.

Johanneskaffe på stan: 10.10 kl 14–16, Tölö Tintin Tango café, Tölötorggatan 7.

Träff utanför caféet kl 13.55. Kom och träffa anställda och andra församlings-medlemmar! Vi bjuder på kaffe & tilltugg.

Diakoniträff: 6.10 och 13.10 kl 12 i S:t Jacobs kyrka. Kaffe och diskussion.

Urstark och livrädd – om mod och motstånd: tisdag 4.10 kl. 18. Tillsammans

bekantar vi oss med de osynliga kvinnorna i Gamla testamentets berättelser under fyra kvällar. Samtalsrummet i Johanneskyrkan (ingång genom sakristian, dörren mot lekparken) Välkommen att ringa på och komma med, varje gång eller då det passar dig. Mera info: monica.heikel-nyberg@evl.fi.

Utfärd till Tusby: För förhandsanmälda. 11.10, start utanför Kiasma kl 10.30.

Missa inte! Bowling för unga vuxna: 12.10 kl 18–20, Ruusula bowling, Rosavillagatan 5. Förhandsanmälan till Viivi Suonto, tfn 050 407 5165. Vi bjuder, så det kostar inget för dig.

FAMILJER OCH BARN

Familjecafé: Måndagar och fredagar kl 9.30–12.30 i Hörnan (Högbergsg. 10), torsdagar kl 9.30–12.30 i S:t Jacobs kyrka (Kvarnbergsbr. 1, vän 2)

Musiklek: Måndagar och fredagar kl 10 i Hörnan (Högbergsg. 10), torsdagar kl 10 i S:t Jacob (Kvarnbergsbr. 1), tisdagar kl 10 i Arabiastrandens invånarhus (Indiag. 1, utrymmet ”Käntöpaikka”)

Babyrytmik: måndagar kl 11 i Hörnan

Missa inte! Nallegudstjänst: 30.9 kl 10 i Johanneskyrkan. Servering efteråt i kryptan.

Ingen förhandsanmälan behövs till barnverksamheten. Mera info om familjecafé, babyrytmik och musiklek ger Stella Wahlström, 050 578 1444.

Fritids: måndag–torsdag kl. 13–16:30 för åk 3–6 i S:t Jacobs kyrka på Drumsö, Kvarnbergsbrinken 1. Här kan du kocka,

ESBO

Barnfest och lunch

Barnfest och Gemensamt Ansvar-lunch söndagen 2.10 kl. 13. Höstkul för små och stora, bland annat ponnyridning, käpphäst- och gymnastikbana, våfflor & sockervadd.

Intäkterna går till årets Gemensamt Ansvar-insamling för barn och unga som lider av sviterna efter coronapandemin.

Pris: vuxna 12 €, barn 5 €, kontant/MobilePay. Plats: Församlingsgården, Kyrkstranden 2.

spela, skapa, leka ute m.m. Mellanmål kostar 1€. Mera info: Axel Åberg, 050 408 4637.

Dagsläger för skolbarn: 17–21.10 i S:t Jacobs kyrka. Se hemsidan för mera information, anmälan senast 3.10.

MUSIK

Konsert: i S:t Jacobs kyrka 9.10 kl.18. Västnyländska kammarkören ger en konsert inför sin resa till Italien. På programmet finns både renässansmusik, romantik och modernism. Dirigent Niels Burgmann.

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan.

Furahäkören: övar varannan lördag kl 10 i Körsalen, Högbergsgården, andra våningen. För mer info, kontakta Anna Maria på annamaria.bockerman@evl.fi. Välkommen med!

Programmet för unga: hittar du på ungdomsverksamhetens egen hemsida, johannesungdom.wordpress.com.

ÖVRIGT

Utställning: Heroines, fotografier av Uzi Varon, 7–28.10 i Johanneskyrkans krypta, öppen måndag–lördag 12–17 samt söndag 12–15. Öppen vernissage 7.10 kl 17.

Mera info: om församlingens verksamhet finns på helsingforsforsamlingar.fi/johannes.

Följ oss på instagram och fb: @johannes-forsamling.

MATTEUS

Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Mässor: regelbundet varje söndag kl. 10 i Matteuskyrkan. Utom de söndagar vi firar kvällsmässa 23.10, 4.12 och 1.1

Familjemässa: Kyrklunch (till förmån för insamlingen Gemensamt Ansvar) sön 2.10 kl. 10.

MU-mässa: (MatteusUngdom): Onsdagar kl. 17.30 + kyrkfika. Öppet hus för ungdomar från kl. 15.

Öppen bönegrupp: Molnet träffas 6.10, varannan torsdag, i Matteuskyrkan kl. 18–19.30. Mer info: Gun Holmström, tfn 040 7596851.

BARN OCH FAMILJ

Musiklek tisdagar: Klapp & klang kl. 10 (från 1 år uppåt) och Gung & sjung kl. 11 (för 0–1-åringar) i Matteuskyrkan. Mera info: daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769.

Tweentisdag för åk 3–6: Tisdagar kl. 14–17 i Matteuskyrkan. Mellanmål, pingis, tv-spel, pyssel m.m. Popkör kl. 15.30–16.15. **Pysselklubb:** För åk 1–2 i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid torsdagar, varannan vecka. Mera info: catarina.barlund-palm@evl.fi, 050-380 3936.

Barnkör: För åk 1–2 i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid torsdagar, varannan vecka. Mera info daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769

Popkör: för barn i årskurserna 3–6. Tisdagar kl. 15.30–16.15 i Matteuskyrkan. Matteus barnkör övar i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid torsdagar. Körledare: daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769

MUSIK

Kyrkokören: övar tisdagar kl. 18.30 i Matteuskyrkan. Körledare: niels.burgmann@evl.fi, (09) 2340 7326.

Vår Ton: för dig som aldrig vågat sjunga i kör men ändå skulle vilja försöka. Vi sjunger visor, kanon och schlager onsdagar mellan 15.30–16.30. Ledare: Niels

Burgmann. Tag gärna kontakt om du har frågor, 050-566 9418 eller niels.burgmann@evl.fi

GEMENSKAP

Matteus SALT: 13.10 kl. 18 Med Ben Fernström "Alla kan profetera". För dig som längtar efter djupare insikt i den kristna tron. Kvällsbit. Kontakt: Juho Kankare tfn 050 380 3957.

Stickklubben: 6.10 kl. 11–13 (jämn veckor i höst). Handarbete, inspiration och skratt. Mera info: Carita Riitakorpi, 050-380 3986.

Missa inte! Du behövs som volontär!

Kaffe på plattan: 8.10 kl. 12.30–14 Kaffe, bulle och samtal utanför Matteuskyrkan.

Vi behöver dig som vill bjuda in människor som går förbi, dig som vill servera kaffe, dig som vill samtala och be för människor. Kontakt: Carita Riitakorpi: 050-3803 986, carita.riitakorpi@evl.fi.

Bokklubben Bokmalarna: Träffas i Matteus en gång i månaden. Vi läser och diskuterar Henri Nouwens bok "Att söka en helhet". Kontakta Ulla-Stina Henricson, 0500-419661 / ushenricson@gmail.com.

Kvinnor mitt i livet: 3.10 18–20.30 i Matteuskyrkan. Kom som du är och dela tankar om livet just nu. Kontakt: Stina Hjelt 050-300 5911.

PETRUS

Petruskyrkan Skogsbäcksvägen 15

www.petrusforsamling.net

Högmässa: kl. 10 Munksnäs kyrka, söndagsskola för barn. Kl. 12 Äggelby gamla kyrka. 2.10 Koivula, Sandell. 13.10 Thylin, Sandell. Kaffe efteråt.

Puls-gudstjänst: kl. 15.30 i Petruskyrkan.

Puls är en avslappnad söndagsgudstjänst med undervisning, gemenskap och lovsång. Kaffe efteråt. Barnkyrka och CoolKids för barnen. Välkommen!

BARNFAMILJER

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för aktuell info!

Musiklek: Kom med i höstens musiklek-grupper! Musiklek är speciellt för dig med barn 0–5år. Tisdagar kl. 10 i Malms kyrka och torsdagar kl. 10 i Hagasalen. Kontakta Anne Koivula, anne.koivula@evl.fi, för mer info.

SJUNG I KÖR

Petrus vokalsamling: Välkommen alla nya körsångare! Vi sjunger i stämmor och uppträder ibland. Kören övar i september på torsdagar kl. 18 i Äggelby gamla kyrka. Mer information av kantor Mathias Sandell, mathias.sandell@evl.fi

Lovsångsgruppen: För alla som gillar att sjunga! Lovsångsgruppen medverkar på Förbön och Tack. Övning före förbönsgudstjänsten varannan tisdag kl. 18.

BÖN OCH LOVSÅNG

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Förbön och Tack: Ti 4.10 kl. 19. Tvåspråkig förbönsgudstjänst i Munksnäs kyrka. Allan Franzén, Bengt Lassus. Barnpassning ordnas. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30–16.30, ons kl. 18–20, 09-23407171. Du kan även sända böneämnen per e-post eller post till kontaktuppgifterna ovan. Välkommen på plats eller följ med digitalt via Petrus facebook, www.facebook.com/petrusforsamling.

Öppen Himmel bön- och lovsångskväll: 30.9 kl. 18 i Petruskyrkan. En kväll med bön, lovsång och tid i Guds närvaro. Vill

JOHANNES FÖRSAMLING

Kom med och bowla!

Bowling för unga vuxna 12.10 kl 18–20 på Ruusula bowling, Rosavillagatan 5. Förhandsanmälan till Viivi Suonto, tfn 050 407 5165. Vi bjuder, så det kostar inget för dig.

du lära dig höra Guds röst, och vara inför honom. Vi kan alla höra höra och umgås med honom. Välkommen!

GEMENSKAP

Dagscafé: 11.10 kl. 13. Välkommen med på en eftermiddag med kaffe, gemenskap. Missionslotteri, ta gärna med små vinster. Dagscafé är speciellt för dig som är dagledig. Varannan tisdag kl. 13. Vi ses i Petruskyrkan. Mer info av diakonissan Bodil Sandell, tel. 09 2340 7227 / 050 3803 925.

KURSER

Sorgekursen - Vägen vidare: För dig som mist någon nyligen eller en lång tid sedan. En kvällskurs som ger dig hjälp att bearbeta sorg och verktyg att gå vidare. Leds av församlingspastor Anne Koivula. Nästa träff 4.10 kl. 18.30 i Petruskyrkan. Mer info och anmälan till Anne Koivula(@evl.fi). **Alpha:** Alla funderar på livets stora frågor. Alpha är ett tillfälle att utforska livet och tron under 10 kvällar med middag, video-föreläsning och samtal. Kursen är för alla, oberoende av tidigare kunskap eller bakgrund. Onsdagar kl. 18 i Petruskyrkan. Nästa träff 5.10. Anmälan till Rebecka Björk (@evl.fi) Mer info på petrusforsamling.net/alpha.

Transform Equip: Fördjupa din tro, formas i din karaktär och mogna som Jesu efterföljare. 29.10 kl. 18 i Petruskyrkan. Kvällen är öppen för alla, oberoende församlings-tillhörighet. Passar både arbetande, studerande och daglediga. Mer info: www.transform.fi.

ONLINE

Följ med Petrus församling: Instagram och facebook @petrusforsamling för andligt innehåll och för att hållas uppdaterad om vad som händer i församlingen!

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

GUDSTJÄNSTER

Sö 2.10:

- Högmässa kl. 10 i Ekenäs kyrka.
- Familjekyrka med lunch kl. 11 i Ekenäs förs.hem. Anm. för lunchen senast 28.9, tfn 044-755 3611.
- Kvällsmässa kl. 18 i Snappertuna kyrka.

Ekenäs-Snappertuna kyrkokör deltar.

Sö 9.10, De äldres kyrksöndag:

- Högmässa kl. 10 i Ekenäs kyrka, festligt kyrkkaffe i kyrkan efteråt. Ekenäs pensi-onärskör deltar. Skjuts ordnas från Snappertuna, kontakta Petra 044-755 3612 el. Daniela 044-755 3604.
- Högmässa kl. 12 i Bromarvs kyrka, festligt kyrkkaffe i förs.hem efteråt. Skjuts ordnas från Tenala, kontakta Petra 044-755 3612 el. Daniela 044-755 3604.
- Stenmässa kl. 18 i Ekenäs kyrka, en meditativ gudstjänst.

MUSIK

Sounds of Love Konsert: fr 30.9 kl. 19 i Ekenäs kyrka. Tove Wingren, sång, Patrick Wingren, piano, Rickard Slotte, flygelhorn. Musik av Ellington, Mingus, Beyoncé, Gärdestad m.fl. Fritt inträde, program 20€, stud./pens. 15€.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Fre 30.9:

- **kl.18.00 Tvåspråkig fredsbön:** Ingå kyrka. Terese Norrvik, Marko Kare (piano) samt fredsdans med den israeliska folkdansgruppen. Kaffeservering (Tereses avskedskaffe).

Sö 2.10:

- **kl.10.00 Familjegudstjänst:** Ingå kyrka. Du kan ta din egen sten med! Sjöblom, Gustafsson Burgmann, Nylund.

Må 3.10:

- **kl. 13.15–15.00 Pysselklubb:** Församlingshemmets nedre våning. Nylund, Sköld-Quarnström.

Ti 4.10:

- **kl. 8.30–10.00 Frukost:** (2 €/person, barn under 7 år gratis). Strandvägen 11. I samarbete med Inkoon martat. Lindell.
- **kl. 10.00–14.00 Öppet hus & miniloppiset öppet:** Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

Ons 5.10:

- **kl. 13.15–16.30 After school:** Församlingshemmets nedre våning. Öppna dörrar för barn i årskurs 1–6. Möjlighet att göra läxor (läxhjälp), äta mellanmål (1€ per barn), pyssla, spela, gympa osv. Fri samvaro. Nylund.
- To 6.10:**
- **kl. 10.00–12.00 Familjecafé:** Försam-

lingshemmets nedre våning. Nylund.
– kl.10.00–14.00 Öppet hus & miniloppi-
set öppet: Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

– kl. 11.30–13.00 Matservering: Försam-
lingshemmet. 4 €/person. Sköld-Qvarn-
ström.
– kl. 18.00 Bönegrupp (tvåspråkig):
Prästgården. Kakko.
– kl. 18.00 Kyrkofullmäktige sammanträ-
der: Församlingshemmet.

Fre 7.10:

– kl.18.00 Musik och filosofi: Ingå
kyrka. Leo Laine, Tom Sjöblom,
Helena Heimola (sopran), Ma-
rianne Gustafsson Burgmann,
piano.

– kl.18.00 Israelisk dans: För-
samlingshemmet. Unnéus.

Sö 9.10:

– kl.10.00 Högmässa: Degerby kyrka.
Hellsten, Gustafsson Burgmann.

Må 10.10:

– kl. 13.00 Gruppen De Matglada: Platsen
varierar. Vi träffas för gemensam lunch
– välkommen med – kontakta Birgitta
Lindell, tel. 040-555 2090.

Må 10.10:

– kl. 13.15–15.00 Einsteinklubben: För-
samlingshemmets nedre våning. Nylund,
Sköld-Qvarnström.

– kl. 18.30 Bibelgrupp: Prästgården. Hell-
sten.

Ti 11.10:

– kl.10.00–14.00 Öppet hus & miniloppi-
set öppet: Strandvägen 11. Lindell, Kakko.
– kl. 18.00 Stick- och virkcafé: Strandvä-
gen 11. Lindell, Kakko.

Ons 12.10:

– kl. 13.15–16.30 After school: Försam-
lingshemmets nedre våning. Öppna dör-
rar för barn i årskurs 1–6. Nylund.

– kl. 14.00 Missionssyfoerenigen: Präst-
gården. Björklöf.

To 13.10:

– kl. 10.00–12.00 Familjecafé: Försam-
lingshemmets nedre våning. Nylund.
– kl.10.00–14.00 Öppet hus & miniloppi-
set öppet: Strandvägen 11. Lindell, Kakko.
– kl. 11.30–13.00 Matservering: Försam-
lingshemmet. 4 €/person. Sköld-Qvarn-
ström.

– kl. 18.00 Bönegrupp (tvåspråkig):
Prästgården. Kakko.

Mera information: www.ingaforsamling.fi

BORGÅ

Kom och plocka svampar med oss!

Svampkurs fredag 14.10 kl. 13–15

Vi rör oss i skogen och lär oss identifiera olika svamparter, får tips
och recept på maträtter och konservering av matsvampar. Lämpar
sig såväl för nybörjare som vana svampplockare. Kläder enligt väder.
Ta med dig svampkorg och svampkniv. Kursledare är svamprådgi-
vare Elisabeth Eriksson.

Vi promenerar vid Stensböleskogen och träffas
vid Fribrytarnas utfärdsstuga, adressen är
Tarkisvägen 262, 06100 Borgå.

Anmäl er senast 7.10 till henrika.lemberg@evl.fi,
040 512 5082.

KARIS-POJO

Sö 2.10 kl. 10 Högmässa: i Pojo kyrka.

Sö 2.10 kl. 12 Högmässa: i Karis kyrka.

Må 3.10 kl. 14 Bibelgrupp: i Karis försam-
lingshem.

To 6.10 kl. 19.30–20.30 Stillhetens bön: i
Karis kyrka.

Fre 7.10 kl. 10.30 Baby-knattekyrka: i
Stora Prästgården denna gång. Vi äter
soppa som vanligt. Ingen avgift.

Sö 9.10 kl. 10 Högmässa: i Pojo kyrka.

Sö 9.10 kl. 12 Gudstjänst: i Karis kyrka.
Gudstjänsten streamas också och kan
ses via församlingens YouTube-kanal.

Ons 12.10 kl.8.30–9 Stillhetens bön: i
Pojo församlingshem.

Närmare information om församlingens
övriga evenemang finns på församlingen
webbplats: www.karis-pojoforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

2.10. kl. 12.00 Mikaelidagens familje-
gudstjänst: i Virkby kyrka. Kyrklunch,
kyrktaxi.

9.10. kl. 13.00 Högmässa: i Lojo S:t Lars
kyrka. Ellen och Fanny Theman piano &
sång. Kyrktaxi, kyrkkaffe.

EKENÄS

Äldres kyrksöndag

Sö 9.10 De äldres kyrksöndag:

– Högmässa kl. 10 i Ekenäs kyrka,
festligt kyrkkaffe i kyrkan efteråt.
Ekenäs pensionärskör deltar. Skjuts
ordnas från Snappertuna, kontak-
ta Petra 044-755 3612 el. Daniela
044-755 3604.

– Högmässa kl. 12 i Bromarvs kyrka,
festligt kyrkkaffe i förs.hem efteråt.
Skjuts ordnas från Tenala, kontak-
ta Petra 044-755 3612 el. Daniela
044-755 3604.

– Stenmässa kl. 18 i Ekenäs kyrka,
en meditativ gudstjänst.

INGÅ

Lunchgemenskap

Välkommen med i gruppen

De Matglada. Må 10.10 kl. 13.00.
Platsen varierar. Vi träffas för ge-
mensam lunch. Kontakta Birgitta
Lindell, tel. 040-555 2090.

10.10. kl. 17.30–19 Kvällsfamiljeklubb:
med soppa i Virkby kyrka.

11.10. kl. 13.30 Samling för daglediga: i
Virkby kyrka. Trevlig samvaro och kaffe.
Taxi.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Sö 2.10 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan
på Mikaelidagen: Apostolidou, Eisen-
traut-Söderström, Söderström, Hätönen,
Fiona Chow, sopran, Leo Kylätasku,
trumpet

Må 3.10 kl. 10 Motion och mission: Träff
vid gångbron, östra sidan vid Borgå å
kl. 9–12 Babyträff: Domprostgården,
Hindsberg

kl. 14.30 Babykyrka i Domprostgården:
Eisentraut-Söderström, Hätönen, Hinds-
berg. Efteråt enkel servering.

Ti 4.10 kl. 12 Lunch för pensionärer och
arbetssökande: Lundagatan 5

Ti 4.10 kl. 18–20 Grillkväll på Karijärvi:
Anmäl dig till henrika.lemberg@evl.fi,
040 512 5082. Mera info i puffen.

On 5.10 kl. 10.30 Tanträff: församlings-
hemmets musikrum. Pensionerade dag-
klubbssamarbete

On 5.10 – to 6.10 kl. 10–13 Café Ankaret
öppet: Runebergsg. 24

On 5.10 kl. 17 Missions- och bibelkväll:
Café Ankaret, församlingshemmet, Lind-
ström

To 22.9 kl. 9–11.30 Familjeträff: Dompro-
stgården, Antila, Strömfors

To 6.10 kl. 18 Cafe Ukraine: Försam-
lingshemmet på Lundagatan 5, Halvari,
Eisentraut-Söderström, Pihlaja, Sihvo,
Bariskin.

Lö 8.10 kl. 16 Knattekyrka i Lilla kyrkan:
Apostolidou, Strömfors, Tollander

kl. 17 Konsert i Domkyrkan: Kristoffer
Streng & Co

Sö 9.10 kl. 9.30 Gudstjänst i S:t Olofs ka-
pell, Pelling: Blom, Söderström

Kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: Apost-
olidou, Blom, Tollander

Må 10.10 kl. 10 Motion och mission: Träff
vid gångbron, östra sidan vid Borgå å

KL. 13 Sjömansmissionskretsen i Café
Ankaret: Församlingshemmet, Göta Ek-
berg

Kl. 17.30 Mammaträff i Domprostgården:
Hindsberg. Anmälan till jenni.antila@evl.fi
senast onsdagen före träffen

Ti 11.10 kl. 9.30 – 11.30 Familjeträff i Sjö-
torp: Kråkö, Sjötorpsv. 2, Hindsberg

kl. 12 Lunch för pensionärer och arbets-
sökande: Lundagatan 5

On 12.10 kl. 13 Mariakretsen: i försam-
lingshemmets musikrum, Denice Sjö-
ström

Kl. 17.30 Familjekväll i Domprostgården
To 13.10 kl. 9 Familjeträff i Domprostgår-
den: Strömfors, Antila

Kl. 13.30 Missionskretsen: Café Ankaret,
Kerstin Vikström

kl. 18 Samling kring Guds ord: Rune-
bergsg. 24, stora salen, Erik Vikström

SIBBO

Mer info: om vår verksamhet hittas på
www.sibbosvenskaforssamling.fi.

Lö 1.10 kl 18 Sjung för GA!: Kyrkoby
församlingshem. Allsångskväll med för-
samlingens husband och gästartisten
Olle Granqvist. Insamling till förmån för
ungdomarna via Gemensamt Ansvar.
Servering.

Sö 2.10 kl. 12 Familjemässa: Sibbo kyrka.

Ti 4.10 kl. 17.30 Historisk vandring på
gravgården: Kyrkoby begravningsplats.
Start från gamla kapellet. Elisabet Lund-
ström fungerar som guide.

On 5.10 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka.
Inleds med kort andakt.

Sö 9.10 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka.

Sö 9.10 kl. 15 Norra Paipis bykyrka 100
år: Rajakulmavägen 39. Jubileumsfest
med sång, tal och servering. Eventuella
uppvaktningar mottas gärna som en gå-
va till den gemensamma kollekten.

Sö 9.10 kl. 18 Avanti!: Sibbo kyrka. Gi-
tarrfestivalen Sibbo toners avslutnings-
konsert med Avanti!-orkestern och Petri
Kumela, solist.

Må 10.10 kl. 19 Vikings veranda: Präst-
gården. En diskussionsgrupp för män.
Med Patrik Frisk.

On 12.10 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyr-
ka. Inleds med kort andakt.

On 12.10 kl. 12 Ättaeuroslunch: Kyrkoby
församlingshem.

On 12.10 kl. 18 Kurs i sorgebearbetning:
Prästgården. Med Katja Korpi och Miljka
Westerlund. Anmälan 6–8.10 katja.korpi@evl.fi
eller tfn 050 540 0869.

To 13.10 kl. 18.30 Kvinnor mitt i livet:
Prästgården. En diskussionsgrupp för
kvinnor. Katja Korpi.

De lokala sidorna i Borgå, Sibbo och Vanda utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Ulrika Hansson, ulrika.hansson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Fredsarbete i praktiken i Borgå

– I mitt arbete möter jag människor från många olika länder och språkgrupper, säger prästen Johanna Eisentraut-Söderström. I arbetet med invandrare finns en stor glädje, trots att det ibland är svårt att räkna till som präst och medmänniska.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

BORGÅ Johanna Eisentraut-Söderström är präst i Borgå svenska domkyrkoförsamling och ansvarar för invandrararbetet i församlingen. Hon har jobbat med invandrare sedan år 2015. Då var det främst flyktingar från Mellanöstern som kom till Borgå.

– Sedan våren 2022 har över 100 ukrainare kommit till Borgå. Det finns också många andra nationaliteter i vår stad. I mitt arbete möter jag människor från många olika länder och språkgrupper.

Tycker du att ni i församlingen lyckas nå ut till nyfinländare?

– Jag tycker att vi lyckas bra. Fredscafé och Café Ukraina har varit välbesökta. Vi strävar efter att engagera nyfinländarna själva i olika uppgifter. De lagar mat i Fredscaféet, medverkar i International Sunday, och har också börjat ta initiativ till verksamhet: tex Yuliias kör och Natalias målningskurs.

Vilka satsningar i invandrararbetet under hösten eller året vill du lyfta fram?

– Vi ordnar Fredscafé varannan månad i samarbete med finska församlingen. Vi bjuder bland annat på mat från olika kulturer, senaste gång från Syrien och Grekland. Musik och allsång ingår också i programmet. Ibland uppträder någon inbjuden artist. Program för barnen finns också.

– Vi välkomnar alla, oberoende av kultur eller religion. Att sitta ner och äta tillsammans är fredsarbete i praktiken.

Under hösten kommer svenska och finska församlingen att ordna två träffar som kallas Café Ukraina. Träffarna kommer att bestå av musik, servering och program för barnen.

– Alla som vill stötta våra ukrainare i Borgå är varmt välkomna. Vi vill hjälpa dem att känna sig hemma i Borgå och få nya vänner.

Yuliia och Natalia från Ukraina. FOTO: PRIVAT

International Sunday är en internationell kristen gemenskap som kommer att träffas regelbundet under hösten och våren.

– Vi börjar med en mångspråkig andakt i kyrkan och fortsätter sedan med att äta kaka och umgås på Domprostgården.

– Det kommer också att ordnas ett Sing for Peace-evenemang i Domkyrkan till förmån för Invandrararbetet. Vi kommer att ha olika artister, allsång och ljusständning. Och så ber vi om fred för vår värld.

Hurdana reaktioner möter du i ditt jobb, uppskattas era satsningar?

– Positiva reaktioner både från nyfinländare och infödda finländare. Borgåborna är mycket öppna och hjälpsamma mot invandrare. Jag tror att Borgå är en trevlig stad att komma till som nyfinländare.

– Yuliia från Ukraina startar under hösten en internationell kör, som kommer att medverka

bland annat på Café Ukraina, International Sunday och Sing for Peace. Kören sjunger sånger på deltagarnas språk, exempelvis på ukrainska, grekiska, arabiska, engelska, finska och svenska.

– Och Natalia från Ukraina kommer att leda en målningskurs för alla intresserade.

»Den största glädjen är att se hur lika vi i grund och botten är.«

Vad upplever du som den största glädjen och det mest utmanande i dina uppgifter?

– Den största glädjen är att umgås med människor från hela världen och få uppleva hur lika vi i grund och botten är. Att se vänskap och kärlek mellan människor från olika kulturer. Det mest utmanande är helt enkelt att räkna till som präst och medmänniska.

Vänskap. Fr. v. Johanna Eisentraut-Söderström, Ghada från Syrien, Pelagia från Grekland, Nina från Borgå och Hara från Grekland, FOTO: PRIVAT

Tider och platser!

International Sunday 25.9 kl. 17 i Domkyrkan och 27.11 kl. 16 i Lilla kyrkan, efteråt kaka på Domprostgården, Finnbyvägen 6.

Café Ukraina torsdagar kl. 18 i församlingshemmet på Lundagatan 5: 6.10 och 1.12.

Fredscafé torsdag 3.11 kl. 18 i församlingshemmet på Lundagatan 5.

Fredscaféets julfest lördag 17.12 kl. 16 i församlingshemmet på Lundagatan 5.

Sing for Peace i Domkyrkan fredag 18.11.

Om du är intresserad av att delta i den internationella kören (övningar på måndagar) eller målningskursen så ta kontakt med johanna.eisentraut-soderstrom@evl.fi.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Sö 2.10 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan på Mikaelidagen: Apostolidou, Eisentraut-Söderström, Söderström, Hätönen, Fiona Chow, sopran, Leo Kylätasku, trumpet
Må 3.10 kl. 10 Motion och mission: Träff vid gångbron, östra sidan vid Borgå å

kl. 9-12 Babyträff: Domprostgården, Hindsberg

kl. 14.30 Babykyrka i Domprostgården: Eisentraut-Söderström, Hätönen, Hindsberg. Efteråt enkel servering.

Ti 4.10 kl. 12 Lunch för pensionärer och arbetssökande: Lundagatan 5

Ti 4.10 kl. 18-20 Grillkväll på Karijärvi: Anmäl dig till henrika.lemberg@evl.fi, 040 512 5082. Mera info i puffen.

On 5.10 kl. 10.30 Tanträff: församlingshemmets musikrum. Pensionerade dagklubbsarbetare

On 5.10 - to 6.10 kl. 10-13 Café Ankaret öppet: Runebergsg. 24

On 5.10 kl. 17 Missions- och bibelkväll: Café Ankaret, församlingshemmet, Lindström

To 22.9 kl. 9-11.30 Familjeträff: Domprostgården, Antila, Strömfors

To 6.10 kl. 18 Cafe Ukraine: Församlingshemmet på Lundagatan 5, Halvari, Eisentraut-Söderström, Pihlaja, Sihvo, Bariskin.

Lö 8.10 kl. 16 Knattekyrka i Lilla kyrkan: Apostolidou, Strömfors, Tollander

kl. 17 Konsert i Domkyrkan: Kristoffer Streng & Co

Sö 9.10 kl. 9.30 Gudstjänst i S:t Olofs kapell, Pellinge: Blom, Söderström

Kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: Apostolidou, Blom, Tollander

Må 10.10 kl. 10 Motion och mission: Träff vid gångbron, östra sidan vid Borgå å

KL. 13 Sjömansmissionskretsen i Café Ankaret: Församlingshemmet, Göta Ekberg

Kl. 17.30 Mammaträff i Domprostgården: Hindsberg. Anmälan till jenni.antila@evl.fi senast onsdagen före träffen

Ti 11.10 kl. 9.30 - 11.30 Familjeträff i Sjötorp: Kräkö, Sjötorpsv. 2, Hindsberg

kl. 12 Lunch för pensionärer och arbetssökande: Lundagatan 5

On 12.10 kl. 13 Mariakretsen: i församlingshemmets musikrum, Denice Sjöström

Kl. 17.30 Familjekväll i Domprostgården

To 13.10 kl. 9 Familjeträff i Domprostgården: Strömfors, Antila

Kl. 13.30 Missionskretsen: Café Ankaret, Kerstin Vikström

BORGÅ Vägörenhet

Promenera för kvinnor!

Vi promenerar en kortare eller längre länk och ger bidrag till utbildning och arbete åt kvinnor i Afrika och Asien, lördag **15.10 kl. 10**. Varje steg och varje bidrag är värdefullt för Kvinnobanken.

Utmåna din vän, missionskretsen, hela familjen och kom med!

Start vid Domprostgården, Finnbyvägen 6, med uppvärmning. Efter promenaden bjuds på saft och kaffe. Frivillig avgift för Kvinnobanken. Kontaktperson är Sanna Lindström, 040 528 6577.

kl. 18 Samling kring Guds ord: Runebergsg. 24, stora salen, Erik Vikström

SIBBO

Mer info: om vår verksamhet hittas på www.sibbo-svenskaforsamling.fi.

Lö 1.10 kl 18 Sjung för GAI: Kyrkoby församlingshem. Allsångskväll med församlingens husband och gästartisten Olle Granqvist. Insamling till förmån för ungdomarna via Gemensamt Ansvar. Servering.

Sö 2.10 kl. 12 Familjemässa: Sibbo kyrka.

Ti 4.10 kl. 17.30 Historisk vandring på gravgården: Kyrkoby begravningsplats. Start från gamla kapellet. Elisabet Lundström fungerar som guide.

BORGÅ Veganskt

Grillkväll på Karijärvi

Välkommen på grillkväll till Karijärvi tisdag **4.10 kl. 18-20!**

Kvällen är ett samarbete med Borgå Seta och Porvoon suomalainen seurakunta.

Vi bjuder på vegansk grillmat och varm choklad. Anmäl dig till henrika.lemberg@evl.fi, 040 512 5082. Om du inte har anmält dig är du välkommen i alla fall, men ta då med dig egen grillmat.

On 5.10 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka. Inleds med kort andakt.

Sö 9.10 kl. 12 Högmässa: Sibbo kyrka.

Sö 9.10 kl. 15 Norra Paipis bykyrka 100 år: Rajakulmavägen 39. Jubileumsfest med sång, tal och servering. Eventuella uppvaktningar mottas gärna som en gåva till den gemensamma kollekten.

Sö 9.10 kl. 18 Avantil: Sibbo kyrka. Gitarrfestivalen Sibbo toners avslutningskonsert med Avantil-orkestern och Petri Kumela, solist.

Må 10.10 kl. 19 Vikings veranda: Prästgården. En diskussionsgrupp för män. Med Patrik Frisk.

On 12.10 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka. Inleds med kort andakt.

BORGÅ Skog

Svampkurs!

Välkommen med på svampkurs fredag **14.10 kl. 13-15**. Vi rör oss i skogen och lär oss identifiera olika svamparter, får tips och recept på maträtter och konservering av matsvampar. Lämpar sig såväl för nybörjare som vana svampplockare. Kläder enligt väder. Ta med dig svampkorg och svampkniv. Kursledare svamprådgivare Elisabeth Eriksson.

Vi promenerar vid Stensböleskogen och träffas vid Fribrytarnas utfärdsstuga, adressen är Tarkisvägen 262, 06100 Borgå.

Anmäl er **senast 7.10** till henrika.lemberg@evl.fi, 040 512 5082.

SIBBO GA

Allsångskväll!

På lördag **1.10 kl. 18** i Kyrkoby församlingshem kan du vara med och sjunga för insamlingen Gemensamt Ansvar!

Under allsångskvällen medverkar församlingens husband och gästartisten Olle Granqvist. Insamlingen ordnas till förmån för ungdomarna via Gemensamt Ansvar. Servering blir det också under kvällen. Varmt välkommen!

On 12.10 kl. 12 Åttaeuroslunch: Kyrkoby församlingshem.

On 12.10 kl. 18 Kurs i sorgebearbetning: Prästgården. Med Katja Korpi och Miljka Westerlund. Anmälan 6-8.10 katja.korpi@evl.fi eller tfn 050 540 0869.

To 13.10 kl. 18.30 Kvinnor mitt i livet: Prästgården. En diskussionsgrupp för kvinnor. Katja Korpi.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

VANDA

FRE 13.9 kl. 10-12 Musikandakt för små och stora med lunch: i Dickursby kyrka. Välkommen på musikandakt för familjer i Dickursby kyrka inför Mikaelidagen, temat är änglar och trygghet. Sopplunch serveras efteråt. Janne Sironen och Heidi Åberg.

SÖ 2.10 kl. 10 Högmässa: i Helsing kyrka S:t Lars Mikaelidagen. Delta på plats eller på webben. Sini Aschan och Anders Ekberg

SÖ 2.10 kl. 12 Mässa: i Dickursby kyrka, Mikaelidagen. Sini Aschan, Anders Ekberg

TI 4.10 kl. 13 S:t Martins diakoni och pensionärskrets i Myrbacka, Virta-kyrkan, lilla församlingssalen. Kaffe, andakt och prat om olika teman.

TI 4.10 kl. 12 Må bra dag för seniorer: i Hanaböle träsk. Promenad i naturen och lunch kl. 13. Anmälningar Annakatri Aho 0504645068

ONS 5.10 kl. 18-19 Sångstund: i Dickursby kyrka Välkomna med på sångstund i Dickursby kyrka varje onsdag och må bra med rösten! Tervetuloa rentouttavaan lauluhetkeen Tikkurilan kirkossa keskiviikkoiltaisin!

ONS 5.10 kl. 18-20 Ungdomskväll: i Dickursby kyrka. Öppen verksamhet för alla ungdomar på svenska.

FRE 7.10 kl.11-14 Fredagsgruppen: Utfärd för daglediga till strömmingsmarknaden i Helsingfors. Vi träffas vid Havis Amanda kl.11. Lunch tillsammans.

FRE 7.10 kl.14-15.30 Babyrytmik: i Dickursby kyrka Välkommen på babyrytmik för ca 3-6mån med vuxen på andra våningen i utrymmet Kärlek.

SÖ 9.10 kl.10 Högmässa: i Helsing kyrka S:t Lars. Kristian Willis och Heidi Åberg

SÖ 9.10 kl. 14 Dopdagen i Vanda: Dopdagen firas i Vanda församlingarna. Tilläggsuppgifter om dopdagen: församlingspastor Janne Sironen, janne.sironen@evl.fi, tel. 040 756 3442

ONS 12.10 kl. 18-19 Sångstund: i Dickursby kyrka

FRE 14.10 kl. 10-11 Musiklekek: i Dickursby kyrka För ca 1-4 åringar med vuxen på 2 våningen i utrymmet Kärlek.

FRE 14.10 kl. 14-15.30 Babyrytmik: i Dickursby kyrka För ca 3-6mån med vuxen på andra våningen i utrymmet Kärlek.

SÖ 16.10 kl. 12 Diakonins 150-årsjubileum: festmässa och festlunch i Dickursby kyrka. Vi delar ut yllesockor och vristvärmare till alla deltagare eller så långt det räcker. Festlig lunch med program efter mässan. Anmäl dig med till lunchen senast 7.10

ONS 19.10 kl. 14 Dickursbykretsen: i Folkhälsanhuset i Dickursby, Vallmovägen 28. Andakt, kaffe och tilltugg och samvaro.

ONS 19.10 kl 18-20 Ungdomskväll: Dickursby kyrka Öppen verksamhet för alla ungdomar på svenska i Dickursby kyrka.

VANDA Jubileum

Diakonin 150 år firas med festmässa!

Diakonins 150-årsjubileum med festmässa och festlunch ordnas söndag **16.10 kl. 12-15** i Dickursby kyrka. Vi delar ut yllesockor och vristvärmare till alla deltagare eller så långt det räcker. Festlig lunch med program efter mässan. Anmäl dig till lunchen **senast 7.10**.

År 2022 firas som diakonins jubileumsår eftersom det har gått 150 år sedan den första diakonissan Mathilda Hoffmann vigdes i Finland. Syster Mathilda vigdes 1.9.1872 i Viborg där hon också arbetade som diakonissa under hela sitt liv.

Varmt välkomna!

KOLUMNEN

HENRIKA LEMBERG

Den osynliga nöden

I **KYRKOORDNINGEN** står det att diakonin ska hjälpa där nöden är störst och där ingen annan hjälp finns att få. Efter några års erfarenhet av att arbeta i olika församlingar har jag börjat tänka att nöden å ena sidan är påtaglig och synlig, genom till exempel invandring till följd av krig eller brödköernas alarmerande längd. Samtidigt är nöden ibland helt osynlig. Den kan vara maskerad bakom perfekta leenden och fasader, yttre som inre. Men där är nöd likväl.

Ofta hör jag människor på diakonimottagningen säga att de inte förstår hur de hamnat här. Jag förstår det fullständigt bra: ibland är man i en situation då man behöver hjälp, ibland är man den som kan hjälpa någon annan. Få människor kan gå hela livet utan att ibland sträcka ut sin hand och se vem som fångar den. Jag anser att det är ett tecken på mod att man söker hjälp. Men alla vet inte om att denna hjälp finns, och däri ligger en av diakonins utmaningar.

»Det gäller att vara lyhörd för vilka människor vi har omkring oss, för vad de säger och för vad som kanske inte sägs.«

DIAKONINTORDE vara inkluderande för både den synliga och den osynliga nöden. Vem behöver vår hjälp och vårt stöd allra mest just nu? Vi kan inte anta att människor hittar till våra utrymmen, eller att människor alltid vet vad diakoner gör. Den osynliga nöden kan uppstå på oväntade ställen – vid samtal på stan, i matbutikens kö, vid motionstrapporna, vid daghemslämning. Det gäller att vara lyhörd för vilka människor vi har omkring oss, för vad de säger och för vad som kanske inte sägs, men som ligger där under ytan och tynger.

EN AV diakonins viktigaste uppgifter är förmågan att möta en människas nöd och inte rädas den. Min lärare på Diakonihögskolan sade förträffligt att en själavårdare är som en åsna, med stora öron och liten mun. Utöver dessa förmågor tror jag vi (diakoner och alla andra!) får öva oss i att ännu mer öppna våra hjärtan, och bjuda in till den gemenskap som kyrkan har att erbjuda. Där ryms både den osynliga och synliga nöden, kärleken, hoppet, allt. "Allt bär den, allt tror den, allt hoppas den, allt uthärdar den" (1 Kor. 13:7). Till en sådan kyrka vill jag inbjuda, på en sådan kyrka vill jag tro.

Henrika Lemberg är diakoniarbetare i Borgå svenska domkyrkoförsamling.

Stickar för att trösta och värma

Marthaföreningen och svenska församlingens diakoni i Vanda har ett både roligt och nyttigt samarbete: ett stickkafé där alstren värmer allt från bebisföter till sörjande och äldre.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

VANDA På måndag eftermiddagar samlas Dickursby Marthaföreningen i Helsinggård. Damer i olika åldrar slår sig ner och stickar och pratar och dricker kaffe tillsammans. Marthornas stickkafé har ett gott samarbete med svenska församlingens diakoni. De stickade alstren går till olika välgörande ändamål.

– Det är trevligt att ha ett mål med stickandet. Välgörenhet är alltid välgörenhet för dig själv också. Många av oss har också blivit ensamstående, så det här är en viktig social samvaro, säger **Elin Rönnholm**.

Deltagarna i stickkaféet, som har en handfull år på nacken, stickar enligt önskemål från församlingen.

– Vi har stickat tröstesjalar till sörjande, sockor till barn som döps, och så stickar vi mössor, vantar och sockor till diakonins klienter. Diakoniarbetare **Heidi Salminen** delar till exempel ut en del som julklappar.

– Och just nu håller vi på och stickar strumpor enligt diakonimönstret, ett mönster som tagits fram till diakonins 150-årsjubileum i år, säger Elin Rönnholm.

Marthaföreningen har varit bra på att samarbeta också med andra aktörer än församlingen.

– Vi har stickat babysockor till Kvinnokliniken och så kallade bläckfiskar.

Bläckfiskarna är ett slags specialstickade gosedjurs som läggs med i kuvösen hos för tidigt födda.

– Vi har också stickat till flyktingläger i Grekland och till Frälsningsarmén. Vi är alltid nöjda när vi fått iväg ett paket till Grekland.

Hur tycker ni att samarbetet med församlingen har fungerat?

– Samarbetet med församlingen har alltid varit bra genom åren. Det är till exempel sed att vi får besök av nya präster och kyrkoherdar.

– Jag vill också tillägga att det är **Anne Grön-dahl** som varit eldsjelen bakom stickkaféet och samarbetet med församlingen. Hon leder kaféet, kokar kaffe och öppnar dörrarna.

Om man är nybörjare men skulle vilja försöka sig på att handarbete, vad har du för tips?

– Kom till stickkaféet så lär vi dig! Du måste inte ha förhandskunskaper.

Några glada deltagare i Stickkaféet är från vänster Inga-Lill Malm, Veera Tiittanen, Elin Rönnholm och Maija Lindholm. Bläckfiskar till prematurer och sockor till nydöpta är några av alstren som produceras. FOTON: PRIVAT

»Välgörenhet är alltid välgörenhet för dig själv också.«

Det är inte bara sådana som känner varandra från förr som stickar tillsammans på måndagarna. Och det är både pensionärer och förvärvsarbetare som engagerar sig.

– Också nya vänskapsband har vuxit fram. En yngre person blev intresserad, skrev in sig i Marthaföreningen och kom till stickkaféet. Det var riktigt skojigt!

Om man är intresserad av att pröva på stickkaféet står dörrarna öppna.

– Ingen förhandsanmälan behövs, det är bara att dyka upp.

Stickkafé

På måndagar kl. 17–20 pågår stickkaféet i ungdomsföreningens hus Helsinggård på Konungsvägen 2 i Dickursby. Man kan komma den tid som passar en själv. Obs! En måndag i månaden (varierande tidpunkt) ordnas Marthamöte i stället för stickkafé.

Inga förhandskunskaper eller anmälan krävs. Det bjuds på kaffe och trevlig samvaro.

Lokalsidorna för församlingarna i Helsingfors utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Johan Myrskog, johan.myrskog@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6322. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Effata! Öppna dig!

KOLUMN
Stefan Forsén
jobbar som direktör för det gemensamma församlingsarbetet i Helsingfors.

JAG HAR sällan gråtit så bittert som när våra hjälpledare gjorde en undersökning om mobbning bland sina skolkamrater. Så många berättelser om hur livet blev ett helvete under hela högstadietiden, om smärtan över föraktet från andra, påtvingad isolering genom maktmissbruk. Varför? Vad är det som gör att livet får förstöras så här? Jag har känt mig maktlös, men ändå segerviss. För det finns hopp. Jag vet också att mycken mobbning har kunnat motverkas genom att unga har fått erfara "Effata-effekten".

I EN församling skapar man förutsättningar för att människor ska kunna få erfarenheter av Gud. Och när man gör det så händer det sig att Gud i sin godhet handlar så att han

tar människor avses. Människor som kanske har fastnat i sin egen verklighetsuppfattning och lever i en tro som säger att det inte finns något annat än det de hittills har upplevt. Människor som behöver få vara med om en Gudsberöring, människor som behöver få känna "effata-effekten".

EFFATA! ÖPPNA DIG! Varför ber Jesus om att vi ska öppna oss? Jag tror att det finns saker i våra liv som behöver öppnas för att kunna falla på plats. I djupet av själen behöver vi kanske inse vår bundenhet i någon synd, i ett felaktigt förfarande som vi tagit för givet, som blir ett hinder.

JAG MINNS själv hur en konfirmand i en stund då hans själ öppnades, sa: Jag tror att

»Det finns saker i våra liv som behöver öppnas för att falla på plats.«

jag har varit en mobbare. Så verkar Jesusbönen som heter Effata. Den helar, och återför människan till att kunna lova och prisa och tjäna Gud. På riktigt. Inte bara som ett ideal som aldrig tar gestalt.

OCH SÅ till den viktiga frågan. Bär du på en längtan efter att beröras av Jesus? Är du kanske redan åsidoslagen i livet. Behöver du få erfara svaret på en Effata-bön i ditt liv?

Hallå där Ben Fernström!

Han talar på Matteus SALT den 13 oktober under rubriken: Alla kan profetera.

– **DET PROFETISKA** är lite som en ficklampa som man lyser med då man går i en mörk skog. Ljuset uppenbarar det som är dolt i mörkret, både det som är gott och det som inte är det.

Han har de senaste månaderna funderat mycket kring treenigheten och vad det innebär att den helige ande är närvarande i de troende i världen.

– **DET ÄR** svårt att växa i det profetiska om vi inte förstår att hela treenigheten är involverad och verksam. Genom Jesus har vi fått den helige anden som gåva. Gud vill ha kontakt med alla sina barn och han talar gärna om vi vill lyssna.

JOHAN MYRSKOG

I stora salen bjuds
det ofta på show.
FOTO: NINA ÖSTERHOLM

Vill se gemenskap över åsiktsgränser

Höstdagarna hör till de större ungdomsevenemangen i Borgå stift och lockar varje år hundratals deltagare. – En av de bästa sakerna med Höstdagarna är att det för samman människor med olika bakgrund och åsikter, säger **Patricia Högnabba**.

TEXT: **JOHAN MYRSKOG**

Höstdagarna arrangeras av Förbundet Kristen Skolungdom (FKS) och har ordnats i olika former sedan 1950.

– Jag tycker vi kom bra igång redan ifjol då det var första gången efter coronapausen. Deltagarnatalet var i stort sett på en normal nivå och vi var nöjda att det inte blev någon svacka, säger förbundssekreterare Patricia Högnabba.

Ifjol låg deltagarantalet på lite över 400 ungdomar.

– Genom åren har det gått lite i vågor. Då jag började på FKS för cirka 20 år sedan var Höstdagarna i en liten svacka med knappa 200 deltagare. Något år i början på 2010-talet var vi över 1000 deltagare medan det normala deltagarantalet de senaste åren landat någonstans där mellan 500 och 600 ungdomar från runtom i hela svenskfinland.

Högnabba säger att planeringsprocessen gått bra även om coronaåren fortfarande spökar lite i bakhuvudet.

– Man märker nog av en viss försiktighet i tanken ännu. Det finns b-planer ifall det av nå-

Höstdagarna 2022

Ett kyrkligt ungdomsevenemang för hela svenskfinland. Programmet består bland annat av show, café, verkstäder, mässor och musik.

Ordnas i Toijala den 4–6.11

Arrangeras av Förbundet Kristen Skolungdom sedan 1950.

Årets tema är *Liv*.

Årets medverkande är bland annat Rivelino, biskop Bo-Göran Åstrand och Berliner funk.

Mer info på www.hostdagarna.fi

gon orsak skulle behövas och vi har inte trummat ut informationen riktigt lika storskaligt som tidigare.

Stor satsning på programmet

Vad står på programmet på årets Höstdagar? **Walter Wallén** som suttit flera år i FKS styrelse och varit med och planerat helgen ser

De senaste åren har Höstdagarna lockat mellan 500 och 600 deltagare från hela Svenskfinland..
FOTO: NINA ÖSTERHOLM

Walter Wallén hoppas att just du kommer med på Höstdagarna.
FOTO: PRIVAT

fram emot evenemanget.

– Det är fint att få vara med och planera för andra människor tillsammans med andra.

Wallén berättar att det satsats mycket på programmet i år.

– Vi har till exempel en musiker från Holland, *Rivelino*, som kommer att uppträda och också hålla ett litet tal. Sen kommer vi att ha teater *Taimine* som framför pjäsen "Knock out", Ulrika "Ullis" Mylius som talar om psykisk ohälsa och så medverkar biskop Bo-Göran Åstrand i söndagens mässa.

Wallén hoppas också på värdefulla verkstäder och lyfter särskilt fram *Laleh*-musikalen som Daniel Jakobsson skrivit inkom för Höstdagarna.

– Den framförs av deltagarna på söndagen, det är alltså samtidigt både en verkstad och en programpunkt.

Wallén säger att det bästa med Höstdagarna är att få träffa så många nya människor på en och samma gång.

– Det är intressant att tala med nya människor och hänga med dem om ens för 15 minuter. Man lär känna människor från hela svenskfinland. Jag har i studielivet stött på människor som sett bekanta ut och så har vi kommit fram till att "ja just det, vi sågs ju på Höstdagarna".

Gemenskap över gränser

Patricia Högnabba hoppas på att kunna nå så många församlingar som möjligt.

– Målet är förstås att alla församlingar i Borgå stift skulle hitta till Höstdagarna. Södra Finland och Närpes är väldigt välrepresenterat och det skulle vara roligt att ha med flera från till exempel norra Österbotten.

Enligt Högnabba är den största fördelen med samlingar som Höstdagarna och Ungdomens kyrkodagar att det för samman människor med olika bakgrund och åsikter.

– Det är också värdefullt för mindre församlingar i Borgå stift att få en upplevelse av att det finns många kristna ungdomar i svenskfinland och att få känna sig delaktiga i något större sammanhang. Vi har försökt ordna vissa verkstäder som på ett särskilt sätt stöder hjälpledarutbildningen ifall det finns församlingar som inte riktigt har de resurser som krävs.

Walter Wallén hoppas på många deltagare och nya ansikten.

– Jag är där hela helgen. Kom jättegärna och säg hej!

KYRKAN I HELSINGFORS

PROGRAMMET GÄLLER FREDAG 30.9 – TORSDAG 13.10

Matteus församling

Andligt liv

Mässor: regelbundet varje söndag kl. 10 i Matteuskyrkan. Utom de söndagar vi firar kvällsmässa 23.10, 4.12 och 1.1

Familjemässa: Kyrklunch (till förmån för insamlingen Gemen-samt Ansvar) sön 2.10 kl. 10.

MU-mässa: (MatteusUngdom): Onsdagar kl. 17.30 + kyrkfika. Öppet hus för ungdomar från kl. 15.

Öppen bönegrupp: Molnet träffas 6.10, varannan torsdag, i Matteuskyrkan kl. 18–19.30. Mer info: Gun Holmström, tfn 040 7596851.

Barn och familj

Musiklek tisdagar: Klapp & klang kl. 10 (från 1 år uppåt) och Gung & sjung kl. 11 (för 0–1-åringar) i Matteuskyrkan. Mera info: daniela.stromsholm@evl.fi, 050–5967769.

Tweentisdag för åk 3–6: Tisdagar kl. 14–17 i Matteuskyrkan. Mellanmål, pingis, tv-spel, pys-sel m.m. Popkör kl. 15.30–16.15. **Pysseklubb:** För åk 1–2 i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid torsdagar, varannan vecka. Mera info: catarina.barlund-palm@evl.fi, 050–380 3936.

Barnkör: För åk 1–2 i skolorna på Matteus församlings område, på eftistid torsdagar, varannan vecka. Mera info daniela.stromsholm@evl.fi, 050–5967769

Popkör: för barn i årskurserna 3–6. Tisdagar kl. 15.30–16.15 i Matteuskyrkan. Matteus barnkör övar i skolorna på Matteus

församlings område, på eftistid torsdagar. Körledare: daniela.stromsholm@evl.fi, 050–5967769

Musik

Kyrkokören: övar tisdagar kl. 18.30 i Matteuskyrkan. Körledare: niels.burgmann@evl.fi, (09) 2340 7326.

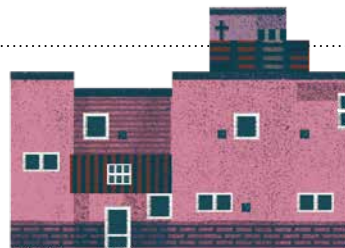
Vår Ton: för dig som aldrig vågat sjunga i kör men ändå skulle vilja försöka. Vi sjunger visor, kanon och schlager onsdagar mellan 15.30–16.30. Ledare: Niels Burgmann. Tag gärna kontakt om du har frågor, 050–566 9418 eller niels.burgmann@evl.fi

Gemenskap

Matteus SALT: 13.10 kl. 18 Med Ben Fernström "Alla kan profetera". För dig som längtar efter djupare insikt i den kristna tron. Kvällsbit. Kontakt: Juho Kankare tfn 050 380 3957. **Stickklubben:** 6.10 kl. 11–13 (jämn veckor i höst). Handarbete, inspiration och skratt. Mera info: Carita Riitakorpi, 050–380 3986.

Missa inte! Du behövs som volontär! Kaffe på plattan: 8.10 kl. 12.30–14 Kaffe, bulle och samtal utanför Matteuskyrkan. Vi behöver dig som vill bjuda in människor som går förbi, dig som vill servera kaffe, dig som vill samtala och be för människor. Kontakt: Carita Riitakorpi: 050–3803 986, carita.riitakorpi@evl.fi.

Bokklubben Bokmalarna: Träffas i Matteus en gång i månaden. Vi läser och diskuterar Henri Nouwens bok "Att söka en helhet". Kontakta Ulla-Stina Henricson, 0500–419661 / us-henricson@gmail.com.

Kvinnor mitt i livet: 3.10 18–20.30 i Matteuskyrkan. Kom som du är och dela tankar om livet just nu. Kontakt: Stina Hjelt 050–300 5911.

Behöver du hjälp eller stöd?

Du kan alltid kontakta församlingens anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med! Våra diakoniarbetare är **Carita Riita-korpi 050–380 3986** eller **Mari Johnson 050–380 3976**.

MATTEUS FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Kansliet: För tillfället är det fysiska kansliet stängt. Telefondit tis o tor 10–14, tfn (09) 2340 7300, matteus.fors@evl.fi.

Lokaler: Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3 (Matteussalen vän. 1).

Johannes församling

Gudstjänster

Middagsbön och diakonijour: tisdagar kl 12–14 i Johanneskyrkan.

Veckomässa: onsdagar kl 18 i Johanneskyrkan.

Mässa: söndagar kl 10 i S:t Jacobs kyrka.

Högmässa: söndagar kl 12 i Johanneskyrkan.

Tomasmässan: 11.10 kl 18 i Johanneskyrkan.

Nallegudstjänst: 30.9 kl 10 i Johanneskyrkan.

Gemenskap

Middagsbön och diakonijour: tisdagar kl 12–14 i Johanneskyrkan.

Kaffe med Johannes: 3.10 kl 13–15 i Folkhälsanhuset, Brunakärr. **Träffpunkt:** tisdag 4.10 kl 14–15.30 i Högbergssalen. Träffpunkten är ett tillfälle att umgås med varandra. Den består av en programpunkt, psalmer och kaffe med tilltugg.

Johanneskaffe på stan: 10.10 kl 14–16, Tölö Tintin Tango café, Tölötorggatan 7. Träff utanför kaféet kl 13.55. Kom och träffa anställda och andra församlingsmedlemmar! Vi bjuder på kaffe & tilltugg.

Missa inte! Diakoniträff: 6.10 och 13.10 kl 12 i S:t Jacobs kyrka. Kaffe och diskussion.

Urstark och livrädd – om mod och motstånd: tisdag 4.10 kl. 18. Tillsammans bekantar vi oss med de osynliga kvinnorna i Gamla testamentets berättelser under fyra kvällar. Samtalsrum-

MATTEUS Volontärer

Kaffe på plattan

Du behövs som volontär! Kaffe på plattan den 8.10 kl. 12.30–14. Vi behöver dig som vill bjuda in människor som går förbi, dig som vill servera kaffe, dig som vill samtala och be för människor. Kontakt: Carita Riitakorpi: 050–3803 986, carita.riitakorpi@evl.fi.

»Jag har i studielivet mött människor som sett bekanta ut och så har vi kommit fram till att "ja just det, vi sågs ju på Höstdagarna".«

met i Johanneskyrkan (ingång genom sakristian, dörren mot lekparken) Välkommen att ringa på och komma med, varje gång eller då det passar dig. Mera info: monica.heikel-nyberg@evl.fi.
Utfärd till Tusby: För förhandsanmälda. 11.10, start utanför Kiasma kl 10.30.

Missa inte! Bowling för unga vuxna: 12.10 kl 18–20, Ruusula bowling, Rosavillagatan 5. Förhandsanmälan till Viivi Suonto, tfn 050 407 5165. Vi bjuder, så det kostar inget för dig.

Familjer och barn

Familjecafé: Måndagar och fredagar kl 9.30–12.30 i Hörnan (Högbergsg. 10), torsdagar kl 9.30–12.30 i S:t Jacobs kyrka (Kvarnbergsbr. 1, vän 2)

Musiklek: Måndagar och fredagar kl 10 i Hörnan (Högbergsg. 10), torsdagar kl 10 i S:t Jacob (Kvarnbergsbr. 1), tisdagar kl 10 i Arabiastrandens invånarhus (Indiag. 1, utrymmet "Käntö-paikka")

Babyrytmik: måndagar kl 11 i Hörnan

Missa inte! Nallegudstjänst: 30.9 kl 10 i Johanneskyrkan. Servering efteråt i kryptan.

Ingen förhandsanmälan behövs till barnverksamheten. Mera info om familjecafé, babyrytmik och musiklek ger Stella Wahlström, 050 578 1444.

Fritids: måndag–torsdag kl. 13–16:30 för åk 3–6 i S:t Jacobs kyrka på Drumsö, Kvarnbergsbrinken 1. Här kan du koka, spela, skapa, leka ute m.m. Mellanmål kostar 1€. Mera info:

Axel Åberg, 050 408 4637.
Dagsläger för skolbarn: 17–21.10 i S:t Jacobs kyrka. Se hemsidan för mera information, anmälan senast 3.10.

Musik

Konsert: i S:t Jacobs kyrka 9.10 kl.18. Västnyländska kammarkören ger en konsert inför sin resa till Italien. På programmet finns både renässansmusik, romantik och modernism. Dirigent Niels Burgmann.

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan.

Furahakören: övar varannan lördag kl 10 i Körsalen, Högbergsgården, andra våningen. För mer info, kontakta Anna Maria på annamaria.bockerman@evl.fi. Välkommen med!

Programmet för unga hittar du på ungdomsverksamhetens egen hemsida, johannesungdom.wordpress.com.

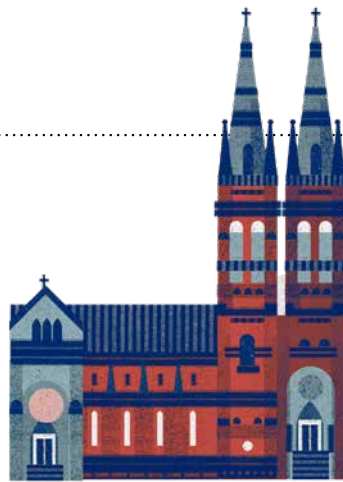
Övrigt

Utställning: Heroines, fotografier av Uzi Varon, 7–28.10 i Johanneskyrkans krypta, öppen måndag–lördag 12–17 samt söndag 12–15. Öppen vernissage 7.10 kl 17.

Mera info om församlingens verksamhet finns på helsingforsforsamlingar.fi/johannes. Följ oss på instagram och fb: @johannesforsamling.

JOHANNES FÖRSAMLING
www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Kansliet: må, ti, to, fre 10–15. Högbergsgatan 10, tel. 09-2340 7700.
Lokaler: Johanneskyrkan, Hög-

bergsg. 12, Högbergssalen och Tian, Högbergsg. 10 E (vän. 2), Hörnan, Högbergsg. 10 (gatuplan), Folkhälsan och Majblomman, Mannerheimv. 97, Gamla kyrkan, Lönnrotsgatan 6, Bokvillan, Tavastv. 125, S:t Jacobs kyrka, Kvarnbergsbr. 1. Drumsö: Heikasvägen 7.

Petrus församling

Gudstjänster

Varmt välkommen på gudstjänst!

Högmässa: kl. 10 Munksnäs kyrka, söndagsskola för barn. Kl. 12 Åggelby gamla kyrka. 2.10 Koivula, Sandell. 13.10 Thyllin, Sandell. Kaffe efteråt.

Puls-gudstjänst: kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en en avslappnad söndagsgudstjänst med undervisning, gemenskap och lovsång. Kaffe efteråt. Barnkyrka och CoolKids för barnen. Välkommen!

Barnfamiljer

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för aktuell info!

Musiklek: Kom med i höstens musiklekgrupper! Musiklek är speciellt för dig med barn 0–5år. Tisdagar kl. 10 i Malms kyrka och torsdagar kl. 10 i Hagasalen. Kontakta Anne Koivula, anne.koivula@evl.fi, för mer info.

Sjung i kör

Petrus vokalsamle: Välkommen alla nya körsångare! Vi sjunger i stämmor och uppträder ibland. Kören övar i september på torsdagar kl. 18 i Åggelby gamla kyrka. Mer information av kantor Mathias Sandell, mathias.sandell@evl.fi

Lovsångsgruppen: För alla som gillar att sjunga! Lovsångsgruppen medverkar på Förbön och Tack. Övning före förbönsgudstjänsten varannan tisdag kl. 18.

Bön och lovsång

Du kan alltid skicka in dina bönemännen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Förbön och Tack: Ti 4.10 kl. 19. Tvåspråkig förbönsgudstjänst i Munksnäs kyrka. Allan Franzén, Bengt Lassus. Barnpassning ordnas. Förbönstelefonen öppen

PETRUS Andlig fördjupning

Transform equip

Fördjupa din tro, formas i din karaktär och mogna som Jesu efterföljare. 29.10 kl. 18 i Petruskyrkan. Kvällen är öppen för alla, oberoende församlingstillhörighet. Passar både arbetande, studerande och daglediga. Mer info: www.transform.fi.

—

TRANSFORM EQUIP 22-23

ÖPPNA KVÄLLAR

20.9
29.10
22.11
11.2
28.3
25.4

må kl. 14.30–16.30, ons kl. 18–20, 09–23407171. Du kan även sända bönemännen per e-post eller post till kontaktuppgifterna ovan. Välkommen på plats eller följ med digitalt via Petrus facebook, www.facebook.com/petrusforsamling.

Öppen Himmel bön- och lovsångskväll: 30.9 kl. 18 i Petruskyrkan. En kväll med bön, lovsång och tid i Guds närvaro. Vill du lära dig höra Guds röst, och vara inför honom. Vi kan alla höra höra och umgås med honom. Välkommen!

Gemenskap

Dagscafé: 11.10 kl. 13. Välkommen med på en eftermiddag med kaffe, gemenskap. Missionslotteri, ta gärna med små vinster. Dagscafé är speciellt för dig som är dagledig. Varannan tisdag kl. 13. Vi ses i Petruskyrkan. Mer info av diakonissan Bodil Sandell, tel. 09 2340 7227 / 050 3803 925.

Kurser

Missa inte! Sörgekursen – Vägen vidare: För dig som mist någon nyligen eller en lång tid sedan. En kvällskurs som ger dig hjälp att bearbeta sorg och verktyg att gå vidare. Leds av församlingsspastor Anne Koivula. Nästa träff 4.10 kl. 18.30 i Petruskyrkan. Mer info och anmälan till Anne Koivula (anne.koivula@evl.fi).

Transform

Equip: Fördjupa din tro, formas i din karaktär och mogna som

Jesu efterföljare. 29.10 kl. 18 i Petruskyrkan. Kvällen är öppen för alla, oberoende församlingstillhörighet. Passar både arbetande, studerande och daglediga. Mer info: www.transform.fi.

Missa inte! Alpha: Alla funderar på livets stora frågor. Alpha är ett tillfälle att utforska livet och tron under 10 kvällar med middag, videoföreläsning och samtal. Kursen är för alla, oberoende av tidigare kunskap eller bakgrund. Onsdagar kl. 18 i Petruskyrkan. Nästa träff 5.10. Anmälan till Rebecca Björk (@evl.fi) Mer info på petrusforsamling.net/alpha.

Online

Följ med Petrus församling: Instagram och facebook @petrusforsamling för andligt innehåll och för att hållas uppdaterad om vad som händer i församlingen!

PETRUS FÖRSAMLING

www.petrusforsamling.net
Kansliet: Må–ti, to–fre kl. 10–13, ons kl. 13–16, tel. 09–2340 7100. Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.
Lokaler: Hagasalen och Södra Haga kyrka, Vesperv. 12, Malms kyrka, Kommunalv. 1, Munkshöjdens kyrka, Raumov. 3, Munksnäs kyrka, Tegelst. 6, Petruskyrkan, Skogsbäcksv. 15, Åggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12.

JOHANNES Volontärer

Frivillig till julvandringar?

Vill du vara med om en fin upplevelse och samtidigt göra något meningsfullt? Kom med och hjälp oss förverkliga våra julvandringar i Johanneskyrkan! Det finns olika slags roller, också sådana utan repliker. Julvandringarna genomförs dagtid veckorna 47 och 48, men du behöver inte kunna vara med varje gång. Om du vill veta mer, kontakta Maria Repo–Rostedt, maria.repo-rostedt@evl.fi, 050 577 3995.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Korsholm utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Ulrika Hansson, ulrika.hansson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

H.C. Andersens berättelse *Kejsarens nya kläder* berör människans kanske största rädsla. Att bli avslöjad som dem vi verkligen är, att livsbygget avslöjas som en stor bluff.
FOTO: UNSPLASH/DULCEY LIMA

Naken och rädd

Under året som gått har vi sett kris efter kris i världen. Det har gjort att jag ofta känt mig liten, sårbar och på sätt och vis avklädd.

TEXT: MATS BJÖRKLUND

Höstmorgon, solen skiner och löven börjar få nya nyanser i gult och rött. Något enskilt löv dinglar ner på marken, efter att ha tagit piruetter i luften. Nu är det avklädandets tid i naturen. Träden avkläds och kommer att stå nakna om en månad eller så.

Att se höstens framfart väcker till liv en låt med svenska gruppen Freda'. Refrängen lyder: "Naken och rädd, ser jag mig själv". Under året som gått har vi sett kris efter kris i världen. Kriget i Ukraina och energikrisen har gjort att jag ofta känt mig liten, sårbar och på sätt och vis avklädd. Coronatiden har isolerat oss och gjort oss mycket mer ensamma. Refrängen av Åsa Nyberg, Lars Peterson och Uno Svenningsson

fångar min känsla under åren 2021–2022. Verkligheten har förändrats.

Mod att se vad vi är

Förändring är också något som sker inom oss. Varje dag som går är ju en som inte kommer tillbaka. Hösten handlar också om åldrande och mognad. Varje dag är ett avklädande, vi avkläds livet och sakta men säkert virvlar våra dagar som löv till marken. En dag är vi helt avklädda.

Ett avskalat träd kan vara vackert och ge en aning om fornstora dagar, med en härlig trädkrona. Vi kan också blicka tillbaka på vårt liv. Mod är att våga se vad vi var, vad vi är och vad vi ska bli.

H.C. Andersens berättelse "Kejsarens nya kläder" berör människans kanske största rädsla. Att bli avslöjad som dem vi verkligen är, att livsbygget avslöjas som en stor bluff, och att det inte finns några kläder som skyddar. Kejsarens stora satsning är luft och ingenting.

En ny vår

I våra yrkesliv vill vi alla göra skillnad. Arbetet eller vår insats ska ha betydelse. I arbetet kan man växla mel-

lan hopp och pessimism. I mitt eget yrke som präst och kyrkoherde har jag gillat utmaningar och problemlösning. Kyrkans nuvarande strukturer är i förändring. Jag frågar mig om man kan tolka det som ett avklädande, som också innebär en möjlighet till något nytt. Kyrkan och församlingen behöver denna möjlighet till förnyelse. Gamla löv måste falla för att det nya skall kunna födas.

»Mod är att våga se vad vi var, vad vi är och vad vi ska bli.«

De fallande löven behöver inte symbolisera hopplöshet, de kan också symbolisera möjligheter till något nytt. Hösten behövs för att våren och nytt liv skall födas. Framtiden får visa vad som kan födas ur kyrkans kris, kanske en ny vår för Kristi kropp och ett nytt sätt att vara kyrka.

Ett levande musikliv!

Körer, orkestrar, konserter och musikaler – det finns något för alla i församlingarnas utbud. De flesta grupperna är redan igång. – Det här är ändå inget hinder för att komma med och prova på en ny musikform, säger kantor Rodney Andrén.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

Höstens musikliv är igång för fullt i Korsholm, Solf, Kvevlax och Replot. Det är många som tagit ett steg in i musicerandet tack vare den lokala församlingen. Och faktum är att det finns något för de flesta smaker – både för dem som vill medverka och för dem som vill lyssna.

– Eftersom vi redan kommit en bit in på höstterminen så har de flesta grupper redan börjat. Det här är ändå inget hinder för att komma med och prova på en ny musikform. Speciellt i barnkören kommer det ännu in nya barn, då det tar tid för föräldrarna att få ihop barnens scheman, säger **Rodney Andrén** som är kantori Kvevlax församling.

»Alla gamla och nya sångare är hjärtligt välkomna med!«

– Musikverksamheten är i första hand tänkt att stöda församlingens verksamhet, gudstjänster, samlingar och projekt, tillägger han.

Ett fint exempel på det är körverksamheten i Solf. Där har bland annat barnkören Solfångarna startat.

– Vi sjunger roliga sånger och använder musik och rörelser för att uttrycka oss. Ibland uppträder vi på gudstjänster och andra tillställningar. Under hösten deltar vi i familjegudstjänsterna på mikaëlidagen och första advent, säger **Heidi Lång** som leder kören.

I Solf sjunger också Koralkören som leds av tf. kantor **Patrik Vidjeskog**.

– Koralkören är en blandad projektkör som medverkar i gudstjänsten vid utvalda helger ett par gånger per termin. Förutom egna sånger stöder kören då också församlingen i psalmsången.

Under hösten medverkar kören under Alla helgons dag och första advent.

– Vi sjunger inga svåra saker. Alla gamla och nya sångare är hjärtligt välkomna med! säger Vidjeskog.

Orkestern Skäriblåset i Replot fortsätter öva på torsdagar i oktober. Om man vill ansluta sig är det en fördel om man är notkunnig och har spelat tidigare.

– Inspirationen ligger i att träffas och spela tillsammans. Musicerandet är ett gemensamt bygge där vi kommer vidare en aning varje gång, säger **Robert Kronqvist** som leder orkestern.

Korsholms svenska församling har ett digert utbud i höst, inte minst tack vare musikskolan.

– Det känns mycket bra att musikverksamheten får börja återgå till det normala efter pandemin. Och säsongen med julsånger ser jag alltid fram emot, säger **Ann-Christine Nordqvist-Källström** som är kyrkomusiker i Korsholms svenska församling.

Kammarkören Psallite i Korsholms kyrka med Susanne Westerlund som dirigent. FOTO: JOHAN HAGSTRÖM

MUSIKEN UNDER HÖSTTERMINEN

Korsholm

SÅNG- OCH MUSIKGRUPPER

Körskola, åk 1 – 4, Korsholms kyrka, onsdag kl. 17.30 – 18.10, Erica Nygård. Start 14.9.

Ungdomskören Germivox, från åk 5, Sockenstugan, torsdag 17.30 – 18.15, Erica Nygård. Start 15.9.

Kör för alla, församlingshemmet (servering från kl. 18.30) varannan onsdag (udda veckor), A-C Nordqvist-Källström. Start 14.9.

Korall-kören (kyrkokör), Korsholms kyrka, torsdag kl. 19–20.30, A-C Nordqvist-Källström. Start 8.9.

Kammarkören Psallite, Korsholms kyrka onsdag kl. 18.45–20.45, Mari Renvall och A-C Nordqvist-Källström. (kontakta A-C N-K) Start 17.8.

Orkester för alla, Sockenstugan, varannan tisdag kl. 19–20.15 (udda veckor), Rainer Holmgård. Start 13.9.

Korsholms kammarorkester, Korsholms kyrka, fredag kl. 18.15–20.15, Erica Nygård. Obs! Start 2.9.

Adelcrantz blockflöjtsensemble, Musikkansliet, söndag kl. 19–21, Rainer Holmgård (kontakta A-C N-K). Start 11.9.

TIPS för ungdomarna! Torsdagar mellan 18.15 – 20.30 har församlingen öppet hus i ungdomsutrymmena i Gamla Vasa. Närmare info av församlingens ungdomsarbetsledare Tommy Rannanpää, tfn: 040 0706576.

KONserter, MUSIKGUDSTJÄNSTER OCH MATINÉER

Sö. 9.10 kl. 18 Under Valven i Korsholms kyrka. Adelcrantz blockflöjtsensemble, dir. Rainer Holmgård. Fritt inträde, servering.

Sö. 16.10 kl. 18.30 Vålgörenhetskonsert med Singsbykören m.fl. i Korsholms kyrka. Dir. Tina Martin. Inträde.

To. 3.11 kl. 18 Musikskolans elevmatiné i församlingshemmet i Gamla Vasa. Fritt inträde, servering.

Lö. 5.11 kl. 19 Allhelgonakonsert i Korsholms kyrka. Medverkande: Korsholms kammarorkester, dir. Erica Nygård. Solist: Ann-Louise Wägar, fagott. Inträde.

Sö. 6.11 kl. 18 Innerlighetens mäsä med parentation i Smedsby församlingsgård. Medverkande: Korall-kören, dir. A-C Nordqvist-Källström. Musiken till mäsäen är

skriven av kantor Gerd Lindén-Liljehage och en del texter av prästen Jessica Bergström.

Sö. 13.11 kl. 18 Under Valven i Korsholms kyrka. Elena Hämmäläinen, barockcello och Anna Roos, cembalo. Fritt inträde, servering.

Fre. 25.11 kl. 19 Konserten "Inför Advent" i Korsholms kyrka. Medverkande: Vasa sångargilles seniorkör och Korsholms kammarorkester, dir. Rainer Holmgård. Fritt inträde.

Må. 5.12 kl. 18 Musikskolans julmatiné i Korsholms kyrka. Andakt, servering.

Ons. 14.12 kl. 19 J.S Bach: Juloratorium i Korsholms kyrka. Vasa stadsorkester och Kammarkören Psallite. Solister: Helianna Herkkola, sopran; Ida Wallén, alt; Simo Mäkinen, tenor; Waltteri Torikka, bas. Dirigent, Tomas Djupsjöbacka. Arrangör: Vasa stadsorkester. Inträde.

Sö. 25.12 kl. 21 Juldagskvällens konsert i Korsholms kyrka. Kammarkören Psallite, dir. A-C Nordqvist-Källström och Mari Renvall. Solister: Jenny Sandelin, sång och Erica Nygård, flöjt. Fritt inträde.

DE VACKRASTE JULSÅNGERNA 2022-2023

Sö. 27.11 kl. 18 Gudstjänst med DVJ i Smedsby församlingsgård. Medverkande: Kör för alla.

Sö. 18.12 kl. 11 Gudstjänst med DVJ i Korsholms kyrka. Medverkande: Körskolans och musikskolans elever.

Sö. 18.12 kl. 19 De vackraste julsångerna i Korsholms kyrka. Medverkande: Korsholms kammarorkester, Kör för alla, Korall-kören.

Fre. 6.1.2023 kl. 18 Gudstjänst med DVJ i Smedsby församlingsgård. Medverkande: Kantorskören (Korsholms prosteri).

I SAMARBETE MED ANDRA

Lö-sö. 15-16 oktober deltar åtta sångare från Korall-kören i Kyrkomusikfesten i Åbo.

Musikalen Jakt på den försvunna psalmskatten med barnköerna i Kvevlax, Replot, Solf församlingar samt Körskolans, Germivox, Korall-kören (Korsholms sv. församling) framförs på Kyrkomusikforum i Vasa och Korsholm 11.1.2023.

Kvevlax

TORSdagkvällar i församlingshemmet

Barnkören övar kl 18.00–18.45. Barnkören riktar sig till barn i åldern 6 år och uppåt. Förutom kantor Rodney så är också Åsa Österbacka med som ledare. Just nu förbereder vi en barnmusikal som skall göras i samarbete med barn och ungdomar från de övriga svenska församlingarna i Korsholm och Vasa. Vi övar också sånger för familjegudstjänster och snart är det dags för advent-, Lucia- och julsånger.

Kyrkokören övar kl 19.00–20.30. Körens repertoar består av både nyare och mera traditionella sånger. De flesta sjungs i fyrstämmigt men vi sjunger även unisona sånger. Det går bra att komma med och prova på även om man inte har så stor körvana.

Manskören övar kl 20.30–21.45. Vi är för närvarande 17 sångare. Kören fungerar litet som en projektkör, vilket betyder att det kan bli en lång rad med övningar inför ett framförande och sen är det paus tills följande evenemang närmar sig. Manskörens övningskvällar har varierat mellan torsdagkväll och söndagkväll.

ONSDAGAR I FÖRSAMLINGSHEMMET

Ekumeniska (pensionärs)kören övar i regel varannan onsdag kl 12.00–13.00. Den samlar daglediga sångare från alla församlingar i

Kvevlax. Kantor Rodney och Yngve Svarvar leder kören. Vi inleder övningarna 5.10.

Orkestern Stråkdraget övar varannan onsdag kl 17.30–19.00. I orkestern finns både stråk- och blåsinstrument. Repertoaren består av relativt enkla orkesterarrangemang. Ledare är kantor Rodney och Svante Nylund.

SÖ 2.10 KL. 10 Högmässa. Kyrkokören medverkar.

SÖ 30.10 KL. 10 Familjegudstjänst i församlingshemmet. Barnkören och dagklubbssbarnen medverkar. Frukost serveras från kl. 9.

LÖ 5.11 KL. 10. Allhelgonagudstjänst. Kyrkokören medverkar.

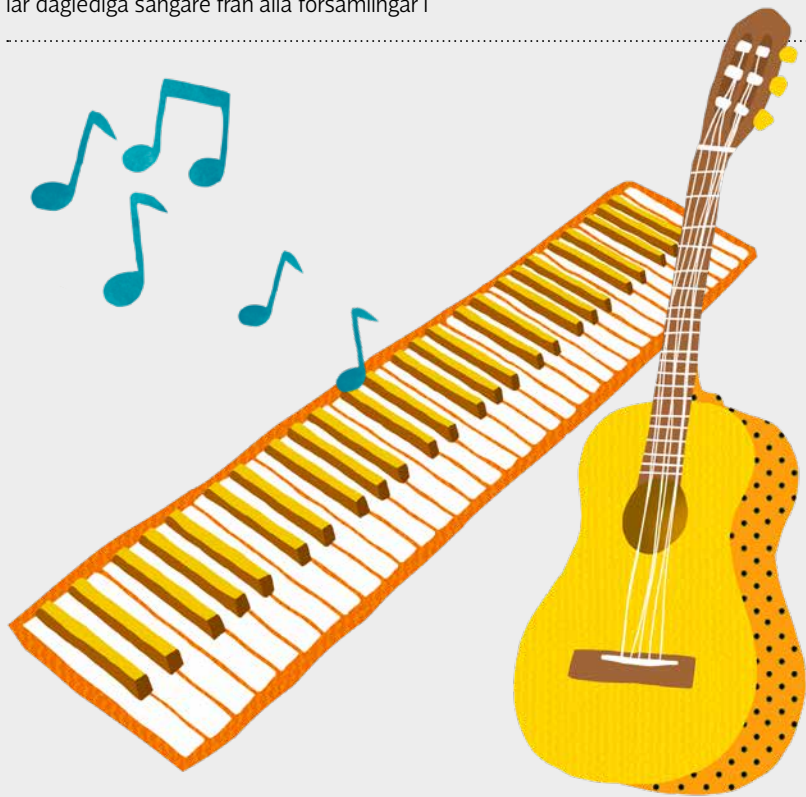
SÖ 27.11 KL. 10 Adventsgudstjänst, barnkören, dagklubbssbarnen och kyrkokören medverkar.

SÖ 4.12 KL. 18 Julkonsert. Medverkande: Simon Granlund, sång, Martin Söderbacka, gitarr, Eevalotta Matikainen, kontrabas, Mikael Svarvar, piano.

TI 6.12 KL. 10 Självständighetsdagens gudstjänst. Karakaffets kör och ekumeniska kören medverkar.

SÖ 11.12 KL. 18 De vackraste julsångerna. Församlingens körer och orkestern Stråkdraget. Kvevlax sångkör.

LÖ 17.12 KL. 19 Julkonsert med Hans Martin.

Solf

Psalmgudstjänst ordnas tillsammans med KU-kretsen 23.10 kl. 18.

Psalmåfton kommer också att hållas i höst. Håll utkik i annonseringen!

Barnkören Solfångarna riktar sig till lågstadiet och övar på fredagar kl 12.20–13.00 i Solf skolas musikal.

Koralkören är en blandad projektkör som i regel övar onsdagskvällar kl. 18.30–20 i församlingshemmet. De första övningarna är tänkta att börja hållas under andra hälften av oktober.

Replot

Körerna startar torsdag 13.10 i Replots församlingshem. Unga röster övar kl. 15.40–16.30 och Skärikyrkans kör kl. 19, kaffe från 18.30 för Skärikyrkans kör.

Skäriblåsets orkesterövningar hålls från 13.10 på torsdagar kl. 17.30–18.30.

KOLUMNEN

MARIA KALLIO

Musik går förbi det rationella

DET BÖRJADE väl egentligen hemma, med mamma som sjöng mycket. Och med moffa Erik Sikströms bärande kantorsröst som nästan lyfte taket av Replots kyrka. Med lite svettiga handflator och pirr i magen stod jag och min syster bredvid varandra och sjöng moffas specialskrivna sånger på många gudstjänster i Replot och Björkö.

I dagklubben sjöng vi att ingen var för liten, eller för stor, att följa Jesus, frälsaren på jord. Vi sjöng om Gud som skapat blommorna och om att inte bygga hus på sandig strand. En släkting lärde mig att sjunga Gud som haver och melodin var så delikat sorglig att det bara knäppte i barnahjärtat.

»Musik som kunde förlösa, beröra och uttrycka allt det där som bara orden inte räckte till för.«

För alla stämningar och behov fanns det sånger, till tröst och till glädje, som uttryck för sorg eller tacksamhet. Musik som kunde förlösa, beröra och uttrycka allt det där som bara orden inte räckte till för.

JAGSJÖNG i körer. Barnkörer, ungdomskörer, smågrupper. Musik är doftminnen ur diverse medborgarinstitut, kyrkor och församlingshem. Musik är välbehagsrysnings i Domkyrkan i Åbo när jag tågar in med Florakören och sjunger Jesus Kristus kommen är. Det är hjälplösa tårar

till en klagande orgel på en när och kärs begravning. Det är gemenskapen i en kollektiv ansträngning när stycket man övat och övat plötsligt faller på plats och hela kören känner: Yes! Där satt den!

Musik är något att dela, och en högst personlig upplevelse. När den träffar rätt lyckas den gå förbi allt det rationella och tillrättalagda, man kan landa i en ny ordlös uppenbarelse.

MUSIKEN ÄR också tradition. Den blomstertid nu kommer på skolavslutningarna och Blott en dag närhelst livet börjar kännas i överkant påfrestande. Några decennier efter att jag själv blivit för gammal sjöng mina egna ungar i sin barnkör om att inte bygga hus på sandig strand och om Gud som skapat blommorna.

Maria Kallio är byråsekreterare på Korsholms kyrkliga samfällighets begravningsenhet.

KORSHOLMS PROSTERI

KORSHOLM

Högmässa med kaplansinstallation: sö 2.10 kl 11 i kyrkan. Lindblom, Häggblom, Nordqvist-Källström och Nygård. Björklund och Tornberg. Efter avslutad högmässa servering och uppvaktning i församlingshemmet.

Föreläsning för småbarnsföräldrar: må 3.10 kl 18 i Smedsby fg. Maria Lindell föreläser om Jämnt föräldraskap och trygga gränser för barn. Anmälan senast 29.9 till Henna, tel 044 712 9425 el. Sanna 044-356 0531.

Bönegruppen: samlas ti 4.10 kl 18 i Smedsby fg, Gröna rummet.

Föräldra-barn café: on 5.10 kl 9.30 på Carpella strandlid. Fri lek, pyssel, kaffe och sångstund.

Föräldra-barn café: fr 7.10 kl 9.30. Vi far till Molnträsket och grillar korv. Vi träffas på parkeringen som finns mitt emot KWH.

Högmässa: sö 9.10 kl 11 i kyrkan och kl 13 i Smedsby församlingssgård. Benjamin Häggblom och Ann-Christine Nordqvist-Källström.

Under valven: sö 9.10 kl 18. Adelcrantz blockflöjtsensemble under ledning av Rainer Holmgård. Servering. Fritt inträde.

Missionssyfoöreningen: samlas må 10.10 kl 13 i Smedsby fg. Rum Glöd. Nya deltagare välkomnas gärna!

Bönegruppen: samlas ti 11.10 kl 18 i Smedsby fg, Gröna rummet

Föräldra-barncafé: on 12.10 kl 9.30-11 i Tölby hembygdsgrd. Fri lek och pyssel, kaffe med dopp och en liten sångstund till sist.

KVEVLAX

Bön- och nattvard: fr 30.9 och fr 7.10 kl.8.45 i kyrkan.

Höstmarknad för missionen: fr 30.9 kl.10-17 i drängstugan. Försäljning av grönsaker, rotfrukter, hembakt m.m. Kontant betalning! Gåvor mottages med tacksamhet, och kan lämnas till drängstugan torsdag 29.9 kl.18-20 eller direkt till försäljningsbordet på fredagen.

Gudstjänst: sö 2.10. kl.10. Kass, Andrén.

Bön för bygden: må 3.10 kl.19 i Krubban.

Mathjälpen: ti 4.10 och ti 11.10 kl.10. Kontakta Nina Andrén om du inte hämtat mat tidigare tfn 044 0462312.

Symöte: on 5.10 kl.13 i ds.

Föräldra-barngrupp: on 5.10 och on 12.10 kl.9.30 i dagklubben. Nina Andrén.

Karakaffe: to 6.10 kl.9.15 i ds. Naprapat Stefan Sandelin.

Skribastart: lö 8.10 kl.15 i fh.

Gudstjänstvandring/Kyrkvägen: sö 9.10. Gudstjänst kl.12 vid Solhyddan/Vilanbacken. För den som vill gå kyrkvägen så startar vi kl. 11 vid ST1. Det går också att ta sig med bil till Solhyddan. Sträckan är ca 7 km. För mer info se puff. Obs! Ingen gudstjänst i kyrkan denna söndag!

Bibel- och bönegruppen: ti 11.10 kl. 19 i Krubban. Samling varannan vecka.

Pensionärssamling: on 12.10. kl. 12.30 i Församlingshemmet. Lunch serveras till självkostnadspris kl. 12.30, programmet börjar kl. 13.00 med Alf Burman som gäst. Han berättar om den nya Koskøboken.

Kara-Alpha: to 13.10 kl.9.15 i ds.

REPLIT

Gudstjänst för stora och små: Replot sö 2.10 kl. 10. Vesterlund, Kronlund. Skriftskolstart.

Gudstjänst för stora och små: Björkö sö

REPLIT Mikaelidagen Skriftskolan startar

Replotskriftskolan startar på Mikaelidagen, 2.10.2022, kl.10 med familjegudstjänst och efterföljande skriftskolinio i Replot kyrka. Gudstjänsten hålls av församlingspastor Ruth Vesterlund med Anders Kronlund som kantor. Ungdomsledare Robert Kronqvist informerar om skriftskolan som består av träffar ungefär en gång per månad under vintern och ett läger i början av juni 2023. Om någon glömt bort att anmäla sig eller har frågor så kan ungdomsledaren kontaktas per tel. 044 3520006.

Familjegudstjänst blir det också i Björkö kyrka på Mikaeli. Där börjar gudstjänsten kl. 18 och en kör med barn och unga från Björkö sjunger i gudstjänsten och vid det efterföljande kyrkkaffet i Björkögården.

KVEVLAX Vandring

Kyrkvägen och gudstjänst

Många är de som genom århundraden har vandrat kyrkvägen till Gamla Vasa från Kvevlax och de närliggande byarna. Pilgrimsvandrandet har också en lång tradition i den kristna kyrkan. Vandrandet och gudstjänst hör ihop. Söndagen 9.10 hålls gudstjänst kl.

2.10 kl. 18. Vesterlund, Kronlund, Björkö-sångare. Kyrkkaffe.

Högmässa: Replot sö 9.10 kl.10. Vesterlund, Berg och Wargh. Födelsedagsfest för inbjudna jubilarer med fortsättning i fh.

Mathörna: Björkögården on 12.10 kl.13. Anm senast 10.10 till Barbro Lähdesmäki tel. 044 3520 011.

SOLF

Mikaelidagens familjegudstjänst för Små & Stora: sö 2.10 kl 11. Patrica Strömbäck, Heidi Lång och Olof Jern. Sång av barnkören Solfångarna (ledare Heidi Lång) och dagklubbarn. Efteråt kyrkkaffe i församlingshemmet.

Motion & Mission: må 3.10 kl 9.30. Samling vid församlingshemmet för kort andakt och gemensam promenad. Ledare: Joanna Holm.

Bönegruppen: samlas må 3.10 kl 20 på vinden i församlingshemmet. Nya deltagare varmt välkomna!

Träff för Små & Stora: ti 4.10 med drop-in från kl 9.30 i församlingshemmet. Fri lek, gemensam frukost (2 eur för vuxna, barnen äter gratis) och klapp- och klangsanger står på programmet! Ledare Elisabeth Ström och Sanna Huhta.

Kvinnofrukost: lö 8.10 kl 9.30. Gäst Nanna Rosengård berättar om Livets vändningar. Priset för frukosten är 8 euro och betalas på plats. Anmälan senast 6.10 till Joanna Holm, tel 050-541 4740.

Högmässa: sö 9.10 kl 10 med Patrica

KORSHOLM Ämbete

Högmässa med kaplansinstallation

Söndagen den 2 oktober kl. 11 kommer Korsholms svenska församlings kaplan Rune Lindblom att installeras i sitt ämbete. Lindblom själv är predikant och församlingspastor Benjamin Häggblom är liturg. För musiken står församlingens kantorer Ann-Christine Nordqvist-Källström och Erica Nygård. Kontraktsposten Tomi Tornberg samt Mats Björklund medverkar vid installationen. Efter högmässan blir det servering samt uppvaktning i församlingshemmet. Varmt välkomna!

SOLF Gemenskap

Kvinnofrukost

Lördagen 8.10 kl. 9.30 dukar församlingens husmor fram en lyxfrukost åt alla vackra damer! Förutom godsaker åt magen serveras även föreläsning av Nanna Rosengård. Nanna är bland annat skolcoach, teologiedoktor och musiker och hon kommer att berätta för oss om Livets vändningar.

Priset för hela kalaset är 8 euro och betalningen görs på plats (kontant). Anmälan bör göras senast torsdag 6.10 till Joanna Holm, tel 050 541 4740 el. joanna.holm@evl.fi. Varmt välkomna!

12 vid Solhyddan/Vilanbacken. För den som vill gå kyrkvägen så startar vi kl.

11 vid ST1. Det går också att ta sig med bil till Solhyddan. Sträckan är ca 7 km. Det blir samtidigt en invigning av iordningställandet av kyrkvägen verkställd av Kvevlax hembygdsförening. Kaffe och smörgås serveras vid Solhyddan. Vid frågor om kyrkvägen och vandringen kan man kontakta Mikael Herrgård (050-0107306). Arr. Kvevlax hembygdsförening och Kvevlax församling.

Strömbäck och Patrik Vidjeskog.

Motion & Mission: må 10.10 kl 9.30.

Bönegruppen: samlas må 10.10 kl 20 på vinden i församlingshemmet.

Träff för Små & Stora: ti 11.10 med drop-in från kl 9.30

Pensionärsträff: on 12.10 kl 13 i församlingshemmet. Johanna Skarper föreläser kring temat: "Välfärdsområdet – vad innebär det?"

BERGÖ

Sö 2.10 kl. 14: Högmässa. Englund, Brunell.

Må 3.10 kl. 9.30: Familjeklubben i församlingshemmet.

Må 3.10 kl. 13: Minior och junior i församlingshemmet.

On 5.10 kl. 13: Andakt på Fyrgården.

On 5.10 kl. 18: Kyrkokören i församlingshemmet.

Sö 9.10 kl. 14: Gudstjänst. Enlund, Lolax.

Må 10.9 kl. 9.30: Familjeklubben, i församlingshemmet.

Må 10.9 kl. 13: Minior och junior i församlingshemmet.

On 12.10 kl. 18: Kyrkokören i församlingshemmet.

MALAX

Sö 2.10 kl. 10: Mikaelidagen. Högmässa i kyrkan. Kyrktaxi. Cay-Håkan Englund, Lax.

Sö 2.10 kl. 16: The Gospel Voice i KH.

Sö 2.10 kl. 17: Bön för alla i FH. Servering, barnpassning.

Sö 2.10 kl. 18: PsalmJam2 kl 18 i kyrkan.

Skriftskolan startar. Inskrivningsblankett sänds ut i september till alla år 2008 födda. Lämna in blanketten senast 30.9 kl.16.

Ti 4.10 kl. 13: Missionssyfoöreningen startar i KH.

On 5.10 kl. 11.30: Tro i vardagen i KH. Även 9.11 och 7.12.

On 5.10 kl. 19: Kvällsandakt i KH.

To 6.10 kl. 13: Missionssyfoöreningen startar i FH.

To 6.10 kl. 17: Samtalsgrupp för personer med intellektuell funktionsnedsättning i KH.

Sö 9.10 kl. 10: Festmässa med biskop Bo-Göran Åstrand i kyrkan. Servering och visitationsstämma i KH. Tornberg, Lax.

Må 10.10 kl. 10: Karacafé i KH. Arr. Äldrerådet och Folkhälsan i Malax.

Må 10.10 kl. 18: Ekumenisk bön i KH.

Lö 15.10 kl. 18: Klädbyarkväll för ungdomar, med café, spel och fri samvaro kl. 18-22 i FH.

PETALAX

Sö 2.10 kl. 12: Högmässa. Englund, Brunell.

Ti 4.10 kl. 9.30: Familjeklubben i försh.

Ti 4.10 kl. 13/15: Minior kl. 13, junior kl. 15 i försh.

Ti 4.10 kl. 18: Ungdomskväll i prästgården. Målgrupp åk 7 uppåt.

On 5.10 kl. 13.30: Syfoöreningen i försh.

To 6.10 kl. 18.30: Kyrkokören i försh.

Sö 9.10 kl. 12: Gudstjänst. Enlund, Lolax.

Ti 11.10 kl. 9.30: Familjeklubben, i försh.

Ti 11.10 kl. 13/15: Minior kl. 13, junior kl. 15 i försh.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Pedersöre prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Johan Sandberg, johan.sandberg@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 3599. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Pontus Blomqvist has nyligen börjat sitt nya jobb som ekonomichef i Nykarleby församling.

Kyrkans byråkrati överraskade

Han har jobbat både som företagare och oljeborrare. Nu har Pontus Blomqvist blivit ny ekonomichef i Nykarleby församling – en helt ny miljö för honom.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

NYKARLEBY – När jag började var jag spänd inför att se hur jag skulle passa in här för jag har aldrig varit församlingsaktiv. Men det var inga problem. Här finns en hjärtlig humor och alla tog emot mig väldigt bra. Jag kände mig välkommen direkt, säger han.

Pontus Blomqvist är född i Helsingfors och kom sig till Jakobstad som tolvåring. Efter ekonomistudierna i Åbo stannade han i staden i tjugo år och flyttade tillbaka till Jakobstad för tio år sedan då frun fick jobb där.

Rätt tidigt startade han ett företag som sysslade med export till USA. Efter attacken på World Trade Center 2001 sjönk dollarns kurs och marginalerna försvann. Då lades företaget ner.

Hans bror lockade honom till ett jobb på oljeplattform i Norge. Han blev upplärd från grunden och gick kurser på olika håll i världen.

– För drygt tre år sedan bestämde jag mig för att resandet fick räcka och jag fick jobb på en bokföringsbyrå. Det var också dags att ta upp ekonomkarriären

innan jag faller för åldersstrecket.

När ekonomichefsjobbet i Nykarleby församling blev ledigt var han redo för nya utmaningar.

Kyrkan är ju ingen direkt framgångsbransch när det gäller ekonomin. Är du inte orolig att ta itu med den?

– Tvärtom, jag tycker det är intressant att se till att församlingen kan ha kvar så mycket av sin verksamhet som möjligt och kan erbjuda service åt Nykarlebyborna. Det är självklart en svår ekvation då församlingsmedlemmarna blir färre och kostnaderna ökar, vi har inflation och ett osäkert världsläge.

Han säger att församlingen är i en lycklig situation och har en del kapital, skog och investeringar.

Har din syn på församlingen ändrat sedan du började jobba här?

– Jag är lite överraskad över byråkratin. Jag är van med den för jag är lokalpolitiker för SFP i Jakobstad och sitter i stadsfullmäktige och tekniska nämnden. Men församlingen har en mera byråkratisk och stel hierarki med kyrkoråd, kyrkofullmäktiges samt ekonomisk och personalsektion. Allt ska gå genom

många steg innan man kommer till beslut. Det är inget problem för mig och min uppgift är att bereda ärendena så gott som möjligt så att vi kommer vidare med dem.

Kyrkan är viktig för den samlar människor i alla åldrar och med olika behov, anser han.

»Jag kände mig välkommen direkt.«

– Den fyller många funktioner: den kulturhistoriska, andliga och så är den en mötesplats där folk sjunger i körer, är i dagklubbar och andra grupper. Även om folk tycker olika inom församlingen så känns det som om alla arbetar för en god sak mot ett gemensamt mål. Själv har jag inte börjat sjunga i kör eller engagerat mig för jag har så många andra hobbyn redan.

Ett av hans intressen är veteranmotorcyklar, främst BMW och Honda. Han äger en BMW från 1973 och en från 1977 samt en Honda från 1983 som alla är i körbart skick.

– Jag lever upp till höstarna när det blir svalare i läderstället då jag kör.

PEDERSÖRE PROSTERI

JAKOBSTAD

TO 29.9 kl. 13.00: SLEF:s missionssamling vid Bokcafé Station I. Terminsstart.

TO 29.9 kl. 13.30: Kyrkostrands syförening i Kyrkostrands förs.hem.

FR 30.9 kl. 19.00: In da house i Församlingscentrets ungd.utr., Nylund-Wentus, Mård.

LÖ 1.10 kl. 10-14: Baklucke-Loppis vid Församlingscentret, Bonäs prästgård och Kyrkostrands församlingshem. Alla är välkomna som försäljare. Anmälan senast 29.9 till tfn 040-3100403 eller tfn 040-3100404. Servering. Pedersörenejdens kyrkliga samfällighet arrangerar detta med anledning av Hållbarhetsveckan 26.9-2.10.2022.

SÖ 2.10 kl. 12.00: Gudstjänst med små och stora i Jakobstads kyrka, Edman, Wester, dagklubben, Haglund-Wikström. Bibelutdelning till församlingens femåringar. Välsignelse av nya medarbetare. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi.

TI 4.10 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

ON 5.10 kl. 17.30: U-klubben i Församlingscentret, Turpeinen, Wester, Ekman, Johanna Eklund.

TO 6.10 kl. 12.00: Lunchmusik i Jakobstads kyrka, orgel Anders Forsman.

TO 6.10 kl. 13.00: SLEF:s missionssamling i FC. Terminsstart.

FR 7.10 kl. 19.00: In da house i Församlingscentrets ungd.utr., Nylund-Wentus, Mård.

SÖ 9.10 kl. 12.00: Högmässa i Jakobstads kyrka, Krokfors, Edman, Wester, Adorate. Cecilia Åminnes gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi.

SÖ 9.10 kl. 17.30: Fokus i Församlingscentret. Lovsångskväll, Kick Östman, barnfokus, servering.

TI 11.10 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

TI 11.10 kl. 12.00: Taizéandakt i Johanneskapellet, Wester.

TO 13.10 kl. 12.00: Lunchmusik i Jakobstads kyrka, Wester.

KRONOBY

Kronoby kyrka

Sö 2.10 10.00 Familjegudstjänst: Kavilo, Uunila

Sö 9.10 10.00 Mässa: Kavilo, Smedjebacka.

Terjärv kyrka

Sö 2.10 13.00 Musikgudstjänst: Wallis, Saitajoki, Borgmästare, Barn- och Kyrkokören, Robert Slotte, Samuel Forsblom och Stig Dahlvik, trumpet. Kantor Ronny Borgmästare 30 år i tjänst. Kyrkkaffe.

PEDERSÖRE Gudstjänst

Skördegudstjänst tillsammans med ÖSP

Söndagen den 9.10 kl. 13 firas "Skapelsens söndag" med skördegudstjänst i Peder-söre kyrka. ÖSP - Österbottens svenska producentförbund - är med och ordnar gudstjänsten.

Jimmy Österbacka är liturg och predikant, och kantor är Diana Pandey.

Alla som vill är välkomna att ta med sig skördade grönsaker, rotsaker, frukter m.m. som får finnas framme i kyrkan under gudstjänsten.

Efter gudstjänsten ordnas kyrkkaffe i pelargången.

Sö 9.10 10.00 Mässa: Saitajoki, Borgmästare Nedervetil kyrka

Sö 2.10 10.00 Familjegudstjänst: Wallis, Smedjebacka, Kungens ungar, led. J. Pulkkinen, A. Finell, KU:s blåsorkester, led. I. Byskata

Sö 9.10 13.00 finskspråkig mässa: Saitajoki, Smedjebacka, Mauri Tastula, sång. Kyrkkaffe.

LARSMO

To 29.9 kl. 19 Karasamling: i prästgården, Sture Nyholm medverkar. Bastun och korvgrillen är varma från kl. 18.00.

Lö 1.10 kl. 19 Lördagssamling: i församlingshemmet. Servering.

Sö 2.10 kl. 10 Familjemässa: Sjöblom, Forsman, barnkören. Kyrkvård: Murmästar. Strömmas via församlingens YouTube kanal.

Ti 4.10 kl. 18.30 Dagklubbsföräldrasamling: i församlingshemmet, Max-Olav Lassila, servering.

Fre 7.10 kl. 11 De äldres nattvardsmässa: i församlingshemmet, kyrklunch, Sjöblom, Forsman.

Sö 9.10 kl. 10 Högmässa: Markus Ventin, Forsman, sång Matilda Åkerlund och Linnea Grankulla. Kyrkvård: Furuholmen. Strömmas via församlingens YouTube kanal.

To 13.10 kl. 11.00-12.30 Sopplunch: i församlingshemmet. Det finns även möjlighet till take-away.

NYKARLEBY

Gudstjänster

Sö 2.10 kl 10 Mikaelidagens familjegudstjänst: Nkby fh, Smeds, Ringwall, Esselström, Ek, barngrupper, skriftskolan startar, kyrklunch (se nedan).

- **kl 12 Familjegudstjänst:** Munsala kyrka, Östman, Lönnqvist, skriftskolstart.

- **kl 18 Familjegudstjänst:** Jeppo kyrka, Östman, Lönnqvist, skriftskolstart.

Sö 9.10 kl 10 Gudstjänst: Jeppo kyrka, Edman, Ringvall

- **kl 12 Högmässa:** Nkby fh, Edman, Ringvall

Musik

Sö 9.10 kl 18 Vålgörenhetskonsert: Munsala kyrka, arr Nykarleby älvor, andakt Ulf Sundstén

Samlingar och grupper

Sö 2.10 kl 11-13 Kyrklunch: Nkby fh (KU, se puff nedan)

Må 3.10 kl 18 Kenyamissionen: Nkby fh, André Djupsjöbacka

Ti 4.10 kl 20 Lovsång och bön: Jeppo fh, varje tisdag

To 6.10 kl 13 Samtalsgrupp för män: Nkby fh

- **kl 13 Missionsmöte:** Jeppo bönehus, Lönnqvist, Vesterås

- **kl 13-15 Café:** församlingslokalen i Munsala, öppet hus o samvaro

Fr 7.10 kl 19 Konfirmandspecial: Nätet, Munsala fh, ung-

LARSMO Gemenskap

Larsmo firar de äldres dag

De äldres dag firas fredag **7.10 kl. 11** med nattvardsgång i församlingshemmet. Efteråt bjuder vi på lunch och kaffe. För den som önskar finns det sen möjlighet att gå på bönestigen invid prästgårdsstranden. Välkommen!

JAKOBSTAD Upprop

Tehuset behöver frivilliga

Frivilliga sökes till Tehuset måndagar kl. 17.00 i Församlingscentret. Tehuset är en multikulturell verksamhet för kvinnor och barn. Kontakta Sara Löfs-Snellman tfn 040-3100423.

domssamling för årets konfirmander

Sö 9.10 kl 18 Ekumenisk bibeltimme: Hirvlax baptistkyrka

Må 10.10 kl 18 Kenyamissionen: Nkby fh, Peter o Astrid Åbacka

Vi uppdaterar annonseringen kontinuerligt.

Följ med på församlingens webbplats och FB-sidan! Alla gudstjänster från Jeppo kyrka ljudströmmas.

www.nykarlebyforsamling.fi

PEDERSÖRE

To 29.9 kl. 19 Bibel & bön: Forsby bykyrka

Lö 1.10 kl. 18 Musikandakt: Pedersöre kyrka. Malmsten-Ahlsved, Pandey. Sång av körda-gens deltagare

Lö 1.10 kl. 19 Höstmöte: Punsar bönehus

Sö 2.10 kl. 10 Familjegudstjänst, Pedersöre kyrka: Österbacka, Pandey, Snellman, barnkören. Välsignelse av barnledare. Strömning i youtube. Kyrkkaffe i pelargången

- kl. 10 Familjegudstjänst, Purmo kyrka: Sandvik, Malmsten-Ahlsved, Östman, barnkören

- kl. 13 Familjegudstjänst, Esse kyrka: Portin, Malmsten-Ahlsved, Östman, Snellman, barnkören. Välsignelse av barnledare o kantor. Kyrkkaffe i kyrkan

- kl. 14 Höstmöte: Punsar bönehus

- kl. 15 Sammankomst: Flynnängens bönehus

Må 3.10 kl. 13 Symöte: Forsby bykyrka, Eklund

- kl. 13 Symöte: Kållby bönehus

Ti 4.10 kl. 13.30 Sundby-Karby symöte: Sundby byahem

To 6.10 kl. 8 Morgonmessa, Esse kyrka:

Österbacka, Malmsten-Ahlsved - kl. 14 Sångcafé med manskören o Jukka Sandvik: Kyrkostrands förs.hem

Lö 8.10 kl. 19 Vid Mästarens fötter: Ytteresse bönehus. Leo Byskata, Malmsten-Ahlsved, sång Sara Wiklund

Sö 9.10 kl. 10 Högmässa, Esse kyrka: Österbacka, Östman, St Olofskören. Strömning i youtube

- kl. 10 Söndagsskolstart: Ytteresse bönehus

- kl. 13 Skördegudstjänst, Pedersöre kyrka: Österbacka, Pandey. Kyrkkaffe i pelargången

- kl. 14 Vid Mästarens fötter: Ytteresse bönehus. Leif Erikson, Bengt Forsblom. Sångprogram

- kl. 14 Sammankomst: Punsar bönehus

- kl. 18 Gudstjänst, Purmo kyrka: Sandvik, Malmsten-Ahlsved

- kl. 18 Musik i höstkvällen: Pedersöre kyrka. Bill Ravall piano, Ida Pettersson flöjt, Håkan Ahlvik saxofon o klarinett, Monica Cederberg andakt, Östman. Kollekt till Projekt Liv

Må 10.10 kl. 17.30 Stick och brinn - en stickgrupp med samtal: Bennäs kyrkhem

- kl. 19.30 Salamu: Åvist bykyrka

On 12.10 kl. 15.30 GloriEss: Esse förs.hem

On 12.10 kl. 13.30 Missionsmöte: Ahlskogs villa, Narsvägen 133

To 13.10 kl. 18.30 Bibelsits: Ytteresse bönehus

- kl. 19 Bibel & bön: Forsby bykyrka

On 19.10 kl. 12 Lunch för daglediga: Kyrkostrands förs.hem. Helena Nylund. 12 €. Anm till Maria 0403100447 senast 12.10

Varje vecka:

Karakaffe: tisd. kl. 9.30-11 Bennäs kyrkhem

Bibel o bön: tisd. kl. 19 Bennäs kyrkhem

Bön: torsd. kl. 19 Purmo kyrkhem

KOLUMNEN

STEFAN FORSÉN

Effata! Öppna dig!

JAG HAR sällan gråtit så bittert som när våra hjälpledare gjorde en undersökning om mobbning bland sina skolkamrater. Så många berättelser om hur livet blev ett helvete under hela högstadietiden, om smärtan över föraktet från andra, påtvingad isolering genom maktmissbruk. Varför? Vad är det som gör att livet får förstöras så här? Jag har känt mig maktlös, men ändå segerviss. För det finns hopp. Jag vet också att mycken mobbning har kunnat motverkas genom att unga har fått erfara "Effata-effekten".

I EN församling skapar man förutsättningar för att människor ska kunna få erfarenheter av Gud. Och när man gör det så händer det sig att Gud i sin godhet handlar så att han tar människor avses. Människor som kanske har fastnat i sin egen verklighetsuppfattning och lever i en tro som säger att det inte finns något annat än det de hittills har upplevt. Människor som behöver få vara med om en Gudsberöring, människor som behöver få känna "effata-effekten".

»Det finns saker i våra liv som behöver öppnas för att falla på plats.«

EFFATA! ÖPPNA DIG! Varför ber Jesus om att vi ska öppna oss? Jag tror att det finns saker i våra liv som behöver öppnas för att kunna falla på plats. I djupet av själen behöver vi kanske inse vår bundenhet i någon synd, i ett felaktigt förfarande som vi tagit för givet, som blir ett hinder.

JAG MINNS själv hur en konfirmand i en stund då hans själ öppnades, sa: Jag tror att jag har varit en mobbare. Så verkar Jesusbönen som heter Effata. Den helar, och återför människan till att kunna lova och prisa och tjäna Gud. På riktigt. Inte bara som ett ideal som aldrig tar gestalt.

OCH SÅ till den viktiga frågan. Bär du på en längtan efter att beröras av Jesus? Är du kanske redan åsidosatt i livet. Behöver du få erfara svaret på en Effata-bön i ditt liv?

Stefan Forsén är direktör för det gemensamma församlingsarbetet i Helsingfors.

NYKARLEBY Gudstjänst

Skriftskolstart med kyrklunch

På **Mikaelidagen 2.10**

startar församlingens skriftskolor med familjegudstjänster i Nykarleby församlingshem kl. 10, Munsala kyrka kl. 12 och Jeppo kyrka kl. 18. Barngrupper uppträder i centrum och på de övriga ställena sjunger vi kända psalmer och rörelsesånger. Efter gudstjänsterna hålls infotillfällen för

konfirmanderna och deras föräldrar. I Nykarleby församlingshem serveras även kyrklunch till förmån för Kyrkans ungdom. Avgiften är 10 euro, för 4-12 år 5 euro, under tre år gratis, högst 30 e/familj. Varmt välkomna alla!

I Nykarleby behöver man inte stämpla valsedlarna i detta val. Bilden är från den senaste valet i församlingen 2014. För fyra år sedan var det också sämjoval.

Inget val i Nykarleby

Kandidatnomineringen till församlingsvalet har skett med växlande framgång. När nomineringarna var avslutade stod det klart att Nykarleby inte fått tillräckligt många kandidater medan de räckt till fyra listor i Larsmo.

TEXT OCH FOTO: **JOHAN SANDBERG**

FÖRSAMLINGSVALET Inom Pedersöre prosteri får alla församlingsmedlemmar utom Nykarlebyborna rösta i valet den 20 november. Det kallas sämjoval då man inte lyckats nominera fler kandidater än det finns platser.

Nykarleby, kyrkofullmäktige

Till de 19 platserna fick man 17 kandidater. De som ställde upp för valmansföreningen *Alla tillsammans* är också då beslutsfattare i församlingen de kommande fyra åren.

De är: Håkan Ahlnäs, Nicolina Bränn, Charlotta Elenius, Tony Forsbacka, Sandra Frilund, Karina

Hagman, Göran Holm, Fredrika Johansson, Tommy Krokvik, Kent Lundqvist, Caj Nordström, Heidi Nystén, Jarl Roos, Pekka Siekkinen, Göran Sjöblom, Ulla-Brita Wikström och Jan-Ola Wistbacka.

Jakobstad, gemensamma kyrkofullmäktige

Församlingen har 16 platser i gemensamma kyrkofullmäktige men endast 15 kandidater. Det innebär sämjoval och att samtliga representerar församlingen de fyra kommande åren.

De är: Helena Ahlstrand, Bjarne Kull och Bjarne Strengell från *En kyrka för alla*, Gun Enqvist och Kurt Hellstrand från *Jakobstads fridsförening* samt Margit Byggmästar, Hans Henricson, Monica Häyry-Korin, Gunilla Nybäck, Klas-Göran Nyström, Tom Smeds, Niklas Storbacka, Tobias Sundberg, Harald Wester och Cecilia Åminne från *Att leva sin tro*.

Jakobstad, församlingsrådet

Jakobstadsborna får ändå rösta i valet. Då gäller det de tolv platserna i församlingsrådet:

Kandidaterna är Helena Ahlstrand, Bjarne Kull och Bjarne Strengell från *En kyrka för alla*, Niklas Asp-lund, Gun Enqvist, Robin Hagman, Anders Holmberg och Kurt Hellstrand från *Jakobstads fridsförening* samt Margit Byggmästar, Hans Henricson, Monica Häyry-Korin, Gunilla Nybäck, Klas-Göran Nyström, Jan-Erik Sandström, Tobias Sundberg, Dan-Anders Wentus, Hanna Wester, Harald Wester, Cecilia Åminne och Kristian Östman från *Att leva sin tro*.

Pedersöre, gemensamma kyrkofullmäktige

För fyra år sedan blev det sämjoval i församlingen. Det undviker man nu med råge. Kandidater till de 16 platserna i gemensamma kyrkofullmäktige är: Gerd

Björklund, Mona Byskata, Fredrik Djupsjöbacka, Roger Eriksson, Viola Flink, Glenn Häger, Börje Häggblom, Erik Johansson, Ritva Kulla, Mats Källman, Mats Lassfolk, Sara Lassfolk, Ann-Marie Lillmäns, Birgitta Lind, Eva Lindqvist, Carola Löf, Martin Melin, André Mård, Jakob Nylund, Tomas Nyström, Ove Snellman, Alexandra Sundstedt och Yvonne Sundström.

Pedersöre, församlingsrådet

Till de tolv platserna i församlingsrådet kandiderar: Mats Björklund, Andreas Brännbacka, Rebecca Ekman, Petter Eriksson, Patrik Grankulla, Therese Granvik, Susanne Gunell, Ulf Hagman, Glenn Häger, Sandra Häggblom, Britt-Mari Knuts, Birgitta Lind, Eva Lindqvist, Håkan Mattjus, Krister Mård, Jakob Nylund, Gun-Maj Näse, Riitta Sandbacka, Veronica Snellman, Anders Södö och Ann-Catrin Österholm.

Larsmo, kyrkofullmäktige

Till de nitton platserna i kyrkofullmäktige kandiderar: Jonas Björkskog, Elina Gäddnäs, Samuel Hjulfors, Magnus Snellman och Peter Sund från *Näs listan*, Barbro Bång, Jonas Grankulla, Jakob Nybäck, Sixten Nynäs, Anna-Pia Svarvar, Gerd Söderlund, Angelina Tupeli, Monica Wenman och Pontus Österbacka från *Allmänna listan*, Anna Björklund, Edward Enkvist, Stig-Erik Enkvist, Thomas Fagerholm, Jonna Granholm, Jonas Grankulla, Sara Johansson, Viktor Mård, Julia Sundelin, Jarmo Särkijärvi och Katarina Östman från *Risöhall Bönehus samt Kent Brännbacka, Håkan Enholm, Joakim Svenfelt, Cecilia Svenlin, Eva-Maria Svenlin och Mats Svenlin från Bosund listan*.

PÅ GÅNG LOKALT NÄRPES, KRISTINESTAD, KORSNÄS, MALAX, PETALAX, BERGÖ

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Närpes prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Pian Wistbacka, narpes@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 5797. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Diakonin firas i dagarna tre

Under tre dagar i oktober uppmärksammas kyrkans 150-årsjubileum för församlingsdiakonin i Kristinestad. Fester ordnas i församlingens tre kyrkor.

TEXT: JOHAN SANDBERG

KRISTINESTAD Församlingens diakoner **Inga-Lene af Hällström** och **Erica Norrback** vill ge alla församlingsmedlemmar möjlighet att delta i festligheterna.

Programmet har ett likadant upplägg på alla tre orterna: Dagen inleds med en högmässa som efterföljs av en gemensam måltid. Därefter sätter man fokus på diakonin.

– Vi vill lyfta fram diakonins historia och dess utveckling både nationellt och lokalt, säger Inga-Lene af Hällström.

Det gör de bland annat genom att ordna en liten visning av gamla bilder, kläder, sjukvårds- och arbetsredskap som diakonissorna tidigare bar med sig i sin väska.

Samtidigt ordnas också en basar till förmån för församlingens diakoni. För att förverkliga den behöver de församlingsbornas hjälp. Bidra gärna med egna varor! uppmanar diakonerna.

– Vi hoppas att ge en bredare syn på vad diakonin är och tanken är att uppmärksamma att diakonin är hela församlingens gemensamma uppdrag. Vi vill också lyfta frågan hur du kan stöda din nästa, säger Erica Norrback.

De påpekar att diakonin inte behöver vara så märkvärdigt. Många stöder och hjälper ju redan anhöriga och grannar.

– Kanske någon under dagarna upptäcker att de redan gör diakoni.

För att genomföra dagarna har diakonerna fått hjälp och stöd av de pensionerade diakonissorna **Anna-Lisa Nilsson** och **Siv Hellman**.

En del av de gamla föremålen är sparade från 1950-talet och de söker fortfarande i lagren efter fler föremål. Bland annat finns en gammal arbetsdagbok av en diakonissa bevarad.

Den första diakonissan började arbeta officiellt i Kristinestad på 1950-talet. Det underlättar lite när de sökt i det historiska på lokalt håll och de tror att de fått fram namnen på dem som varit anställda inom diakonin i församlingen.

– Vi hoppas det blir levande dagar när vi är ute i de olika delarna av församlingen och att också församlingsmedlemmarna kan bidra med olika minnen och upplevelser om diakonin som väcks under bildvisningen, säger Norrback.

Programmet blir både i föreläsningsform och som stationer där besökarna kanske får

Erica Norrback och Inga-Lene af Hällström bjuder församlingsborna till fest för diakonins 150 år. FOTO: PRIVAT

inspiration eller någon idé.

– Vi tänker oss att man inte bara sitter stilla utan rör på sig och diskuterar.

– Vi tycker att det ska bli intressanta dagar, dels för att vi själva ska fått sätta oss in i hur diakonin utvecklats under tiden. Tidigare handlade det väldigt mycket om sjukvård och diakonissorna hade ett stort ansvar på det området.

Utmaningarna för diakonin fortsätter. Kriget i Ukraina har tvingat människor på flykt som behöver vår hjälp. Våra levnadskostnader ökar i form av stigande el-, mat- och bränslepriser.

– Hur vintern ser ut vet vi inte något om. Vi föreställer oss att många församlingsbor kommer att behöva hjälp med de mest grundläggande behoven som mat och värme.

– Det är nu vi får se oss om och fundera på hur vi kan hjälpa varandra. Vad finns i våra lager som vi kan dela med oss av? Har någon extra ved, potatis eller andra matvaror, stickade strumpor eller annat användbart tar diakonin gärna emot och förmedlar.

Kristinestad firar diakonin

9 oktober kl 12 i Kristinestads kyrka
16 oktober kl 10 i Lappfjärds kyrka
30 oktober kl 16 i Sideby kyrka

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Sö 2.10: Familjegudstjänst i kyrkan kl. 11.00 Guy Kronqvist, Deseré Granholm, Annika Lumme m.fl. Dophjärtn ges till familjerna, inskrivning av årets konfirmander och välsignelse av förstaklassister. Efteråt hotdogs i församlingshemmet till förmån för missionen.

Må 3.10: Månadens kaffebön kl. 14.00 i församlingshemmet
Må 3.10 kl. 19: Singelgrupp för alla åldrar i församlingshemmet. Stina Österbro har rullstolsbana, kaffe med dopp.

On 5.10: Månadsträff i Korsbäck kl.10.00

To 6.10: Månadsträff i Harrström vid Uf kl.10.00

Fr 7.10: Månadsträff i Molpe bönehus kl.13.00

Sö 9.10: Gudstjänst i kyrkan kl.11.00. Guy Kronqvist, Deseré Granholm.

Inga juniorgrupper vecka 40, p.g.a. utbildning.

KRISTINESTAD

www.kristinestadssvenskaforsamling.fi

Fr 30.9 kl. 10: Föräldra-barngrupp i Krs förs.hem.

Fr 30.9 kl. 18: Bible study in English and Ukrainian in Krs förs.hem. Johan Eklöf.

Lö 1.10 kl. 18: Temakväll i Sideby kyrka. Johan Eklöf undervisar om "Änglar i Bibeln". Övriga medverkande: Siv Hellman, Anna Karin Martikainen, Glädjedropparna. Servering.

Sö 2.10 kl. 11: Radiogudstjänst i kyrksalen i Lfds förs.hem. Obs! klockslag. Sänds ut kl. 13.03. Norrback, Martikainen, gitarr-kanteleggrupper, Lappfjärds kyrkokör.

Sö 2.10 kl. 18: Gudstjänst i Krs kyrka. Obs! klockslag. Engström, Martikainen.

Ti 4.10 kl. 13: Kenya syförening.

On 5.10 kl. 08.45: Morgonbön i Krs kyrka.

Fr 7.10 kl. 18.30: Ekumenisk bönesamling i Saalem i Krs.

Lö 8.10 kl. 18: Kvällsmässa i Dagsmark bönehus. Engström, Martikainen.

Sö 9.10 kl. 12: Högmässa i Krs kyrka. Engström, Martikainen, Kristinestads kyrkokör.

Sö 9.10 kl. 13: Diakonin 150 år i Krs förs.hem. Vi uppmärksammar att det är 150 år sedan första diakonissan vigdes till tjänst i Finland.

Sö 9.10 kl. 15: Högmässa i Sideby kyrka. Engström, Martikainen.

Sö 9.10 kl. 18: Gospelkör med Nanna Rosengård i Krs förs.hem.

Må 10.10 kl. 18: Bibelsamtal i kyrksalen i Lfds förs.hem, Bror Vikfors.

NÄRPES Cable-grupp

"På väg framåt"

Fredagen 7.10 kl 12 startar en CABLE-grupp i Övermarks församlingshem. Gruppen hjälper dig att via gemensamma erfarenheter hitta dina styrkor och lära dig använda dem. Den lägger grunden för förändringar och gemenskap som stärker ett aktivt deltagande och påverkar dig positivt.

Vill du veta mera så ring: Kristina Örn 050 386 4565, Anders Blomberg 040 711 7696.

NÄRPES Kvällsmässa

Innerlighetens mässa

Innerlighetens mässa firas vid Aftonmusik i S:ta Maria **lördagen 8.10 kl 18**. Vi börjar med kaffe/te och smörgås bak i kyrkan och går därefter över till att fira mässa. Laudatekören medverkar, präst Ulf Sundqvist.

Ti 11.10 kl. 12: Härkmeri syförening.

Ti 11.10 kl. 14: Diakonisyföreningen. Vi träffas i grupprummet i Lfds förs.hem.

Ti 11.10 kl. 19: Bibelstudium i Krs förs.hem.

On 12.10 kl. 08.45: Morgonbön i Krs kyrka.

On 12.10 kl. 17: Sorgegruppen i grupprummet i Lfds förs.hem.

On 12.10 kl. 19: Karagruppen i Lfds förs.hem. Engström.

To 13.10 kl. 11.30: Pensionärssamling i Krs. Församlingens understödsmissionär Joel Norrvik besöker oss. Mat o. kaffe 6 euro.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Närpes:

Lö 1.10 kl 18: Aftonmusik i S:ta Maria kyrka. S.Lindén orgel

Sö 2.10 kl 12: Familjegudstjänst i kyrkan. Ulf Sundqvist, Glad Ton, barnledarna

Må 3.10 kl 13: Symöte i Rangsby bykyrka. Anders Blomberg

Må 3.10 kl 19: Bibel och bönegrupp i Luthergården. H.Salo

Ti 4.10 kl 14: Tjat & Prat på café Albert. B.Lillbäck-Engström

KRISTINESTAD Träff

Sorgegrupp

Onsdagen 12.10 kl. 17 samlas sorgegruppen i grupprummet i Lappfjärds församlingshem. Sorgegruppen är till för dig som mist en nära anhörig och lever med sorg. I sorgegruppen går vi igenom sorgens olika skeden och deltagarna ges möjlighet att prata om sina tankar, känslor och upplevelser. Man får också bara lyssna. Anmäl om deltagande till Inga-Lene, 040 5277611.

MALAX Musik

Psalmjam 2

Kom med och sjung både nya och gamla psalmer med JAM-orkester i Malax kyrka på **söndag 2.10 kl. 18.00**. De svängiga rytmerna levereras av en orkester som består av kapellmästaren och pianisten Mikael Svarvar, gitarristen Janne Hyöty, basisten Marcus Söderström och trummisen Patrick Lax.

Kollekten uppbärs via Gemensamt Ansvar till stöd för barn och unga som drabbats av pandemitiden på olika sätt. Fritt inträde.

On 5.10 kl 17.30: Trädgården, stödgrupp om våld. Kyrkbacken. B. Lillbäck-Engström
To 6.10 kl 13: De äldres kyrkogårdsmässa i kyrkan. A-M.Audas-Willman, A.Blomberg, B. Lillbäck-Engström
Lö 8.10 kl 9.30: Kvinnofrukost i Norrnäs bönehus. Anmälan till Lillemor senast 2.10 tel. 0505711966
Lö 8.10 kl 18: Innerlighetens mässa och aftonmusik i S:ta Maria. Ulf Sundqvist, Laudatekören, Sam Lindén, Gerd Lindén-Liljehage
Sö 9.10 kl 12: Högmässa i kyrkan. Ann-Mari Audas-Willman, Gerd Lindén-Liljehage, S:ta Maria församlingsskör
Ti 11.10 kl 13: Karasamling i församlingshemmet. Anders Blomberg
Ti 11.10 kl 13: Tiistaikerho i församlingshemmet. B.Lillbäck-Engström
On 12.10 kl 18: Litteraturskafferiet, NärBok. Blomberg, Grönberg
To 13.10 kl 13: Diakonisyföreningen i församlingshemmet. B. Lillbäck-Engström
Övermark:
Sö 2.10 kl 16: Diakoner tre på turné i Nämpnäs bönehus. Program, lotteri, kaffeservering. Kristina Örn, Anders Blomberg, Birgitta Lillbäck-Engström
Fr 7.10 kl 12: "På väg framåt", CABLE-kurs i församlingshemmet. Kristina Örn, Anders Blomberg
Fr 7.10 kl 18: Höstfest i Bodbacka bönehus. Tomas Klemets, Olof Jern, Göran Stenlund och Gerbykvartetten
Fr 14.10 kl 18.30: Karasamling i församlingshemmet. A.Blomberg
Pörtom:
Fr 30.9 kl 13: De äldres kyrkogångsdag i kyrkan
Sö 9.10 kl 10: Gemensam familjegudstjänst för Pörtom och Övermark i Pörtom kyrka. Ulf Sundqvist
On 12.10 kl 13: Karasamling i församlingshemmet. Anders Blomberg

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ

Sö 2.10 kl. 14: Högmässa. Englund, Brunell.
Må 3.10 kl. 9.30: Familjeklubben i församlingshemmet.
Må 3.10 kl. 13: Minior och junior i församlingshemmet.

On 5.10 kl. 13: Andakt på Fyrgården.
On 5.10 kl. 18: Kyrkokören i församlingshemmet.
Sö 9.10 kl. 14: Gudstjänst. Enlund, Lolax.
Må 10.9 kl. 9.30: Familjeklubben, i församlingshemmet.
Må 10.9 kl. 13: Minior och junior i församlingshemmet.
On 12.10 kl. 18: Kyrkokören i församlingshemmet.

MALAX

Sö 2.10 kl. 10: Mikaelidagen. Högmässa i kyrkan. Kyrktaxi. Cay-Håkan Englund, Lax.
Sö 2.10 kl. 16: The Gospel Voice i KH.
Sö 2.10 kl. 17: Bön för alla i FH. Servering, barnpassning.
Sö 2.10 kl. 18: PsalmJam2 kl 18 i kyrkan. Skriftskolan startar. Inskrivningsblankett sänds uti september till alla år 2008 födda. Lämna in blanketten senast 30.9 kl.16.
Ti 4.10 kl. 13: Missionssyfoöreningen startar i KH.
On 5.10 kl. 11.30: Tro i vardagen i KH. Även 9.11 och 7.12.
On 5.10 kl. 19: Kvällsandakt i KH.
To 6.10 kl. 13: Missionssyfoöreningen startar i FH.
To 6.10 kl. 17: Samtalsgrupp för personer med intellektuell funktionsnedsättning i KH.
Sö 9.10 kl. 10: Festmässa med biskop Bo-Göran Åstrand i kyrkan. Servering och visitationsstämman i KH. Tornberg, Lax.
Må 10.10 kl. 10: Karacafé i KH. Arr. Äldrerådet och Folkhälsan i Malax.
Må 10.10 kl. 18: Ekumenisk bön i KH.
Lö 15.10 kl. 18: Klädbytarkväll för ungdomar, med café, spel och fri samvaro kl. 18-22 i FH.

PETALAX

Sö 2.10 kl. 12: Högmässa. Englund, Brunell.
Ti 4.10 kl. 9.30: Familjeklubben i församlingshemmet.
Ti 4.10 kl. 13/15: Minior kl. 13, junior kl. 15 i församlingshemmet.
Ti 4.10 kl. 18: Ungdomskväll i prästgården. Målgrupp åk 7 uppåt.
On 5.10 kl. 13.30: Syfoöreningen i församlingshemmet.
To 6.10 kl. 18.30: Kyrkokören i församlingshemmet.
Sö 9.10 kl. 12: Gudstjänst. Enlund, Lolax.
Ti 11.10 kl. 9.30: Familjeklubben, i församlingshemmet.
Ti 11.10 kl. 13/15: Minior kl. 13, junior kl. 15 i församlingshemmet.

KOLUMNEN

MARIA KALLIO

Musik går förbi det rationella

DET BÖRJADE väl egentligen hemma, med mamma som sjöng mycket. Och med moffa Erik Sikströms bärande kantorsröst som nästan lyfte taket av Replots kyrka. Med lite svettiga handflator och pirr i magen stod jag och min syster bredvid varandra och sjöng moffas specialskrivna sånger på många gudstjänster i Replot och Björkö.

I dagklubben sjöng vi att ingen var för liten, eller för stor, att följa Jesus, frälsaren på jord. Vi sjöng om Gud som skapat blommorna och om att inte bygga hus på sandig strand. En släkting lärde mig att sjunga Gud som haver och melodin var så delikat sorglig att det bara knäppte i barnahjärtat.

»Musik som kunde förlösa, beröra och uttrycka allt det där som bara orden inte räckte till för.«

För alla stämningar och behov fanns det sånger, till tröst och till glädje, som uttryck för sorg eller tacksamhet. Musik som kunde förlösa, beröra och uttrycka allt det där som bara orden inte räckte till för.

JAGSJÖNG i körer. Barnkörer, ungdomskörer, smågrupper. Musik är doftminnen ur diverse medborgarinstitut, kyrkor och församlingshem. Musik är välbehagsrysningari Domkyrkan i Åbo när jag tågar in med Florakören och sjunger Jesus Kristus kommen är. Det är hjälplösa tårar

till en klagande orgel på en när och kärs begravning. Det är gemenskapen i en kollektiv ansträngning när stycket man övat och övat plötsligt faller på plats och hela kören känner: Yes! Där satt den!

Musik är något att dela, och en högst personlig upplevelse. När den träffar rätt lyckas den gå förbi allt det rationella och tillrättalagda, man kan landa i en ny ordlös uppenbarelse.

MUSIKEN ÄR också tradition. Den blomstertid nu kommer på skolavslutningarna och Blott en dag närhelst livet börjar kännas i överkant påfrestande. Några decennier efter att jag själv blivit för gammal sjöng mina egna ungar i sin barnkör om att inte bygga hus på sandig strand och om Gud som skapat blommorna.

Kolumnen är lånad från de lokala sidorna för Korsholm.

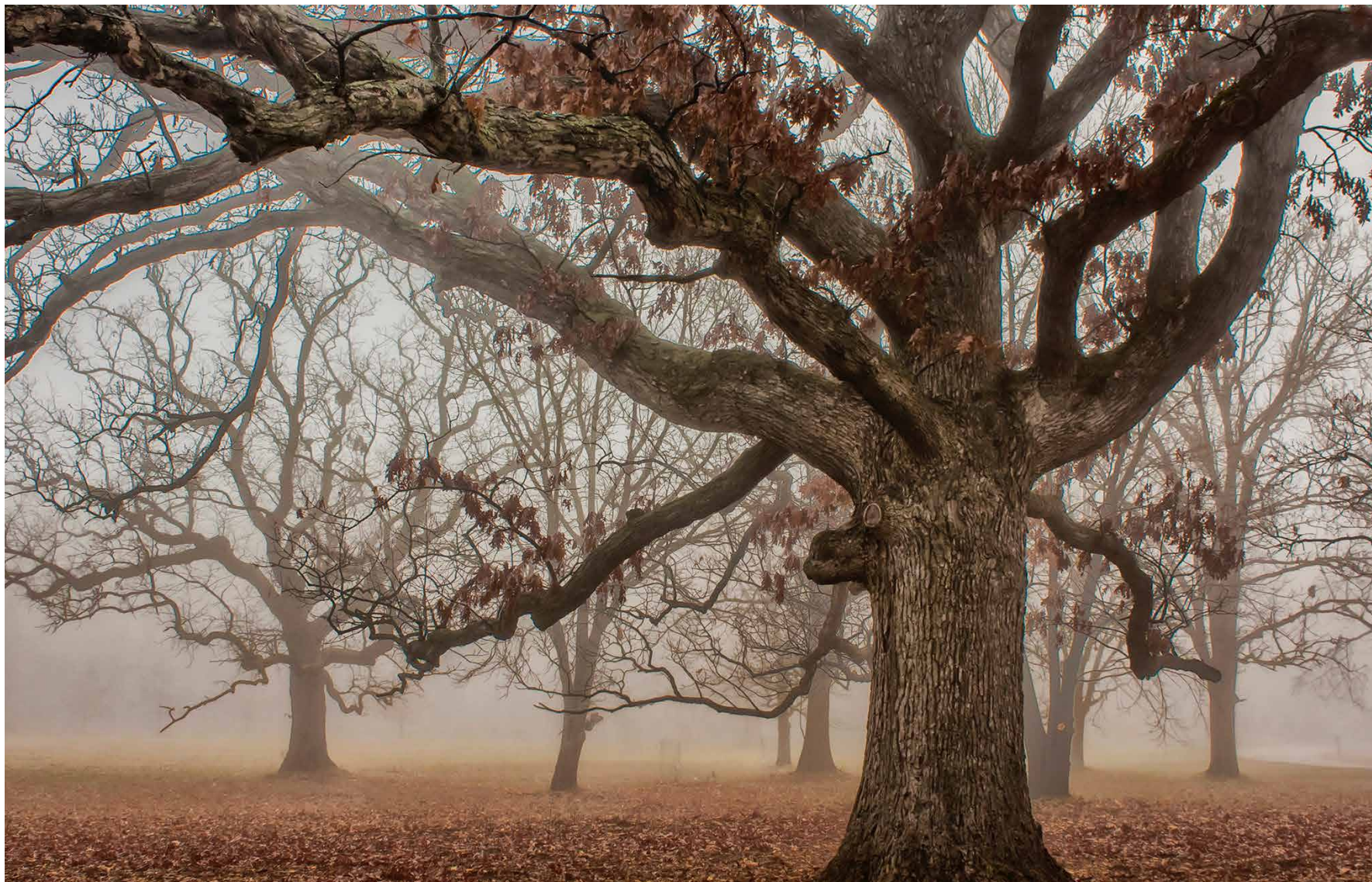
Maria Kallio är byråsekreterare på Korsholms kyrkliga sällighets begravningsenhet.

KORSNÄS i kyrkan

Familjegudstjänst

Välkomna till familjegudstjänst i Korsnäs kyrka **söndag 2.10 kl. 11!** Dophjärtan ges till dopfamiljerna, inskrivning av årets konfirmander och välsignelse av förstaklassister. Efteråt hotdogs i församlingshemmet till förmån för missionen. Guy Kronqvist, Deseré Granholm, Annika Lumme med flera medverkar.

H.C. Andersens berättelse *Kejsarens nya kläder* berör människans kanske största rädsla. Att bli avslöjad som dem vi verkligen är, att livsbygget avslöjas som en stor bluff.
FOTO: UNSPLASH/DULCEY LIMA

Naken och rädd

Under året som gått har vi sett kris efter kris i världen. Det har gjort att jag ofta känt mig liten, sårbar och på sätt och vis avklädd.

TEXT: **MATS BJÖRKLUND**

Höstmorgon, solen skiner och löven börjar få nya nyanser i gult och rött. Något enskilt löv dinglar ner på marken, efter att ha tagit piruetter i luften. Nu är det avklädandets tid i naturen. Träden avkläds och kommer att stå nakna om en månad eller så.

Att se höstens framfart väcker till liv en låt med svenska gruppen Freda'. Refrängen lyder: "Naken och rädd, ser jag mig själv". Under året som gått har vi sett kris efter kris i världen. Kriget i Ukraina och energikrisen har gjort att jag ofta känt mig liten, sårbar och på sätt och vis avklädd. Coronatiden har isolerat oss och gjort oss mycket mer ensamma. Refrängen av Åsa Nyberg, Lars Peterson och Uno Svenningsson

fångar min känsla under åren 2021–2022. Verkligheten har förändrats.

Mod att se vad vi är

Förändring är också något som sker inom oss. Varje dag som går är ju en som inte kommer tillbaka. Hösten handlar också om åldrande och mognad. Varje dag är ett avklädande, vi avkläds livet och sakta men säkert virvlar våra dagar som löv till marken. En dag är vi helt avklädda.

Ett avskalat träd kan vara vackert och ge en aning om fornstora dagar, med en härlig trädkrona. Vi kan också blicka tillbaka på vårt liv. Mod är att våga se vad vi var, vad vi är och vad vi ska bli.

H.C. Andersens berättelse "Kejsarens nya kläder" berör människans kanske största rädsla. Att bli avslöjad som dem vi verkligen är, att livsbygget avslöjas som en stor bluff, och att det inte finns några kläder som skyddar. Kejsarens stora satsning är luft och ingenting.

En ny vår

I våra yrkesliv vill vi alla göra skillnad. Arbetet eller vår insats ska ha betydelse. I arbetet kan man växla mel-

lan hopp och pessimism. I mitt eget yrke som präst och kyrkoherde har jag gillat utmaningar och problemlösning. Kyrkans nuvarande strukturer är i förändring. Jag frågar mig om man kan tolka det som ett avklädande, som också innebär en möjlighet till något nytt. Kyrkan och församlingen behöver denna möjlighet till förnyelse. Gamla löv måste falla för att det nya skall kunna födas.

»Mod är att våga se vad vi var, vad vi är och vad vi ska bli.«

De fallande löven behöver inte symbolisera hopplöshet, de kan också symbolisera möjligheter till något nytt. Hösten behövs för att våren och nytt liv skall födas. Framtiden får visa vad som kan födas ur kyrkans kris, kanske en ny vår för Kristi kropp och ett nytt sätt att vara kyrka.

Artikeln är lånad från de lokala sidorna för Korsholm.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Åboland-Åland utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6748. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Äventyret Åland!

Judit Deákis väg gick från Budapest till Limingo till Åland. – Åland har det bästa av både Finland och Sverige. Här får jag vara mig själv, Judit, i stället för att vara ungrare eller utlänning, säger hon.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

MARIEHAMN Judit Deáki är född i Budapest. Orgelspel studerade hon redan i gymnasiet, sedan hann hon studera orgelspel i ett år vid musikakademin innan hon flyttade till Finland tillsammans med sin man. Hon jobbar idag som kantor i Mariehamn, mannen **Ádám Kiss** som kantor i Lemland-Lumparland.

– Det fanns praktiska orsaker till flytten: vi hittade inte bostad i Budapest. Men vi ville också ha frisk luft och friskt vatten. Och redan som barn var jag förtjust i allt utländskt. Vi bodde nära vägen som gick till Wien, och jag minns filen där det stod ”Wien” på asfalten. Jag ville alltid fara den vägen!

Det här var i början av 90-talet. Hennes man gick till bokaffären och tittade på lexikon. Han hittade en grammatikbok på svenska och en på finska, men bara den finska hade en bifogad kassettså att man kunde höra hur språket skulle uttalas.

– Så vi började studera finska.

Hennes man skrev 40 brev till olika musikskolor i Finland och fick nio svar, varav fem positiva. På den tiden var det brist på pianolärare i Finland.

– Svaret från Limingo kom faktiskt på ungerska: rektorn vid musikskolan var ungrare!

Så de flyttade till Limingo.

Ett stort äventyr

Hon fortsatte sina orgelstudier i Uleåborg, familjen fick två barn där.

– Sedan ville vi förverkliga vår dröm, som var att jobba på svenska, gärna i Sverige. Så vi flyttade till Dragsfjärd.

Där började de lära sig lite svenska. De hade en granne, Juha Rauhala som numera är präst i Uleåborg, som tipsade dem om Åland. Det var svenskspråkigt,

I Budapest längtade Judit Deáki efter frisk luft och friskt vatten – det har hon hittat på Åland.

och där behövdes organister.

– Så vi tänkte: Varför inte? Det var verkligen ett stort äventyr!

De fick båda jobb, hennes man redan då i Lemland-Lumparland och hon själv i Sottunga-Kökar.

– Så vi bosatte oss på Sottunga. Vid det laget hade vi tre barn.

Småningom började de ändå känna att de ville till en ”lite större ö”. Så de flyttade till Mariehamn.

– Nu har vi bott på Åland i 22 år och insett att vi stannar här. Åland har varit ett så snällt och trevligt ställe att bo på. Om vi skulle flytta vidare eller tillbaka till Ungern skulle vi förlora så många saker.

Hon tycker att Åland har det bästa av både Finland och Sverige.

– Det är litet men ändå stort. Man känner att det är ett örike, och vi bor

Judit Deáki

Kantor i Mariehamns församling. Bor i Mariehamn med sin man Ádám Kiss, som är kantor i Lemland-Lumparland.

Har tre vuxna barn – alla väldigt musikaliska. Ett barnbarn. Äldsta dottern bor på Åland med sin familj. De två yngre studerar i Uppsala.

Hela familjen är språkintresserad. ”Vårt yngsta barn är faktiskt kandidat i kinesiska och studerar nu också koreanska.”

»Vi tänkte: Varför inte? Det var ett stort äventyr.«

i huvudstaden. Egentligen är Mariehamn en mycket större stad än lika stora städer i Finland eller Sverige.

Men hon uppskattar också litenheten.

– Här får jag vara mig själv. Jag är Judit Deáki, alla känner mig. Jag är inte ungrare eller utlänning.

Vad saknar du från Ungern?

– Maten! Ungersk kvarg går inte att hitta i Finland eller Sverige, men jag lagar min egen. Och vinet! Det finns fantastiskt många olika och goda vinsorter i Ungern, men här finns bara tokajer. Ungarna har kanske inte varit så bra på att marknadsföra sina viner.

– Gulaschsoppa som man köper här är inte heller som den ska vara. Men jag lagar min själv – det finns en massa bra recept på nätet.

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

Sö 2.10 kl. 13: Mikaelidagens familjemässa (Obs tiden) i Pargas kyrka, Saara Maria Roto, Solveig Björklund-Sjöholm, Hanna Lehtonen. Efter mässan familjefest med änglatema i församlingshemmet.

On 5.10 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Pär Lidén, Hanna Lehtonen. Konfirmandföräldramöte i församlingshemmet efter veckomässan.

Sö 9.10 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Pär Lidén, Hanna Lehtonen.

On 12.10 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Pär Lidén, Hanna Lehtonen.

Nagu kapellförsamling:

Sö 2.10 kl. 11: Mikaelidagens högmässa i Nagu kyrka, Kjell Granström, Robert Helin. Kyrkkaffe i kyrkan.

On 5.10 kl. 18: Bibel, sång och bön i Nagu kyrka, Kjell Granström, Eeva Granström.

Sö 9.10 kl. 11: Finsk högmässa i Nagu kyrka, Kjell Granström, Robert Helin.

On 12.10 kl. 18: Öppna dörrar med Taizésång vid cembalon i Nagu kyrka, Kjell Granström, Uma Söderlund.

Korpo kapellförsamling:

Sö 9.10 kl. 11: "Diakonin 150 år". Gudstjänst i Korpo kyrka med festligt kyrkkaffe efteråt. Alla diakonins vänner och samarbetspartners särskilt välkomna.

Houtskär kapellförsamling:

Sö 2.10 kl. 18: Mikaelidagens kvällsgudstjänst i Houtskär församlingshem, Janette Lagerroos, Uma Söderlund.

To 6.10 kl. 18: Församlingsafton i Houtskär prästgård.

Iniö kapellförsamling:

Sö 9.10 kl. 13: Högmässa i Iniö kyrka, Saara Maria Roto.

ÅBO

sön 2.10:

- **kl 12:** Familjemässa, Domkyrkan. Grahn (pred), Björkgren-Vikström (lit), Danielsson, Schauman. Egen predikan för barn. ÅSFs barnkör (dir. Sofia Liljeström) och gudstjänstgrupp Sefanja medverkar. Barnhörna. Kyrkkaffe. Familjemässan kan även ses via www.virtuaalikirrko.fi

mån 3.10:

- **kl 14:** Missionskretsen, Aurelia.

tis 4.10:

- **kl 14.30-18.30:** Ungdomshålan, Aurelia.

- **17-18.30:** Garn & Tråd, Aurelia. Tycker du om att hand-
arbeta? Kom gärna med och sticka eller virka in lite av
livets röda tråd i arbetet som du håller på med!

- **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.

ÅBO För familjer

Familjeläger i november

Tid för familjen? Kom med på familjeläger **18-20.11.2022**, lägret ordnas på Senaps lägergård. Anmälan via länk på Åbo svenska församlings hemsida under tiden 17.10-4.11.2022. Avgift 50€/vuxen och 10€/barn 7-17år.

Ta ledigt från matlagning några dagar och kom med och ha roligt med andra barnfamiljer. Församlingens diakoni tar emot anhållan om befrielse och/eller nedsatt lägeravgift.

Kontaktperson: Mari Nurmi, 040-3417469 eller mari.nurmi@evl.fi

- **kl 18.30-20:** Samtal om livet "Att vara begränsad", Aurelia. Att vara människa är att vara begränsad och beroende men också att få känna sig bekräftad och behövd. Kom med och samtala tillsammans med Björn Vikström och Maria Björkgren-Vikström.

ons 5.10:

- **kl 10-12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem. Ordnas i samarbete med Folkhälsan i S:t Karins.

- **kl 13-15:** Café Orchidé, Aurelia. De äldres vecka, vi firar med sopplunch och allsång.

tors 6.10:

- **kl 9.30-11.45:** Familjecafé, Aurelia.

lör 8.10:

- **kl 13:** Träff för ensamstående föräldrar med barn, Aurelia. Anmälningar senast 4.10 till nenne.lappalainen@evl.fi eller 040-3417 467.

sön 9.10:

- **kl 12:** Högmässa, Domkyrkan. Björkgren-Vikström (pred), Wikstedt (lit. Gudstjänstgrupp Ester medverkar. Barnhörna. Kyrkkaffe.

- **kl 13.30:** Söndagslunch, Aurelia. Kom med och fira söndagslunch med oss! Ta med en sallad, litet grönsaksgröta, en bit bröd eller ost. Församlingen står för ris/potatis. Vi dukar fram tillsammans, äter och diskar undan tillsammans. Samtidigt delar vi liv och lär känna varandra och kanske någon för oss ny bekant. Meddela gärna Malena Björkgren malena.bjorkgren@evl.fi eller 040-3417461. Fråga om du inte vet vad som kunde behövas!

mån 10.10:

- **kl 12-12.15:** Lunchmusik med Ensemble MMXX, Domkyrkan.

- **kl 18-20:** Träff för unga vuxna, Aurelia.

JOMALA Höstfest

Välkommen på fest söndag 2.10

Familjemässa kl. 11 i kyrkan, därefter lunch, pyssel och aktiviteter för alla åldrar i Olofsgården.

MARIEHAMN Musik för barn

Klapp&Klang med Guy!

Varje torsdag träffas vi i S:t

Mårtens kyrka kl. 18.00.

Vi sjunger och spelar tillsammans och har trevligt! Välkomna!

tis 11.10:

- kl 14.30–18.30: Ungdomshålan, Aurelia.
- kl 18: Tyst meditation, Aurelia.

ons 12.10:

- kl 10–12: Familjecafé, Papinholma församlingshem. Ordnas i samarbete med Folkhälsan i S:t Karins.
- kl 13–15: Café Orchidé, Aurelia. Marjo Danielsson "Min resa, berättelser från Spanien".
- kl 13: Frukostklubben, Tårget (Slottsg. 3, Åbo). Lauri Karvonen "Hur skall det gå för Sverige? Vardagspolitik hos våra försvarspartners". Anmälningar senast 10.10 kl. 10 till tkurten@abo.fi eller 045-125 5880.
- kl 18: Bönegruppen, Aurelia.

tors 13.10:

- kl 9.30–11.45: Familjecafé, Aurelia.

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA

Fre 30.9 kl. 13.30 Café turné: på Solkulla café (f.d. Emkarby skola)

Lör 1.10 kl. 19 Vesper

Sön 2.10 kl. 11 Familjemässa: Äng, Erlandsson

Tors 6.10 kl. 12 Herrlunch: Anmälan till kansliet senast 4.10

Tors 6.10 kl. 19 Folkmusikonsert: "I glädje och sorg"

Sön 9.10 kl. 11 Högmässa: Serell, Hansen

Sön 9.10 kl. 18 Flöjtgrupp: för vuxna

MARIEHAMN

SÖ 02.10 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka. *

TI 04.10 kl. 19.30: Stenmässa i S:t Görans kyrka.

TO 06.10 kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans kyrka.

SÖ 09.10 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka. *

TO 13.10 kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans kyrka.

*=Livestreaming på församlingens Facebook-sida.

Kyrktaxi till gudstjänst: tfn 018-19500.

NORRA ÅLANDS FÖRSAMLING

2.10 kl. 11 Högmässa: i Finström. Jon Lindeman, Johanna Evenson.

2.10 kl. 11 Högmässa: i Vårdö. Ingrid Björkskog, John-Adam Sjölund.

8.10 kl. 19 Konsert: "Musik för glädje och sorg" med Torbjörn Näsborn, nyckelharpa, och Pär Näsborn, violin.

9.10 kl. 11 Högmässa: i Geta. Stefan Äng, Johanna Evenson.

9.10 kl. 11 Högmässa: i Sund. Ingrid Björkskog, John-Adam Sjölund.

ECKERÖ-HAMMARLAND

Kyrkornas öppethållning

S:t Catharina och S:t Lars är stängda 1 september – 30 april 2023. Söndagar endast under gudstjänsttid. Övriga tider enligt överenskommelse.

S:t Lars kyrka

Mikaelidagen

Högmässa 2.10 kl 11: med Jean Banyanga och Pipsa Juslin. Efteråt inskrivning av årets konfirmander. Kollekt: Förbundet Kyrkans Ungdom

INSKRIVNING till SKRIFTSKOLAN: för er födda 2008 eller tidigare. Hela familjen välkommen till Högmässa söndagen 2 oktober kl. 11 i S:t Lars kyrka. Efteråt servering och info om skriftskolan i församlingshemmet med församlingspastor Jean Banyanga.

Information

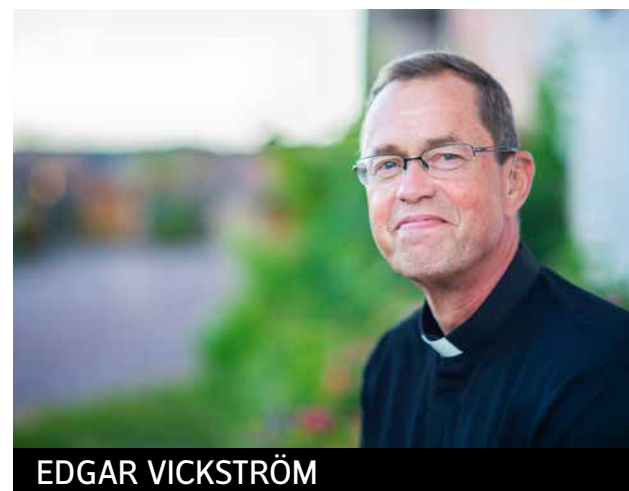
Klapp & klang: torsdagar kl 10.30 i Catharinagården.

Catharina-Larskören: onsdagar kl 18.30 i Catharinagården.

Sykretsen: måndagar jämna veckor kl 12.30 (startar 5.9) i Catharinagården.

Herrlunchen startar 29.9 kl 12: i Catharinagården (Hammarland). Eckerö herrar hjärtligt välkomna med. Anmälan till pastorskansliet, tel. 38387.

KOLUMNEN

EDGAR VICKSTRÖM

Effektivitet i kyrkan – en välsignelse eller en förbannelse?

I SLUTET på juli publicerade Kyrkpressen en intervju där jag ifrågasatte kyrkans byråkratiska överbyggnad och bristen på tydliga målsättningar. Efter det följde en mycket liten storm i ett mycket litet vattenglas – jag fick några tiotal uppmuntrande kommentarer och det skrevs ett par insändare i vilka man menade att jag inte till fullo förstod vad jag pratade om. Möjligen gjorde intervjun att jag fick medverka i ett samtal med biskopen ...

JAG TYCKER att spridandet av kristen tro och lära, med förhoppningen att många ska vilja leva ett kristet liv, är oerhört viktigt. Levde vi efter Kristi bud skulle vi till exempel inte kriga med varandra [den som är utan synd kastar första stenen] och vi skulle inte ha miljöproblem [vårda Guds skapelse].

För att kunna sprida budskapet i den här världen behöver vi förhålla oss till den här världens begränsningar – som alltid är mätbara i tid och pengar.

Effektivitet betyder att göra mycket med utnyttjande av lite resurser. Det är inte att spara blint och det är inte att arbeta överdrivet mycket. Det är att vara klok och åstadkomma mycket med de resurser man har. Effektivitet är att förvalta sitt pund på ett bra sätt.

»Kyrkan behöver nu ett verkligt (och sannolikt smärtsamt) samtal om vad effektivitet betyder för just kyrkan.«

KYRKAN ÄR inget företag, för vi har inga "kunder". Kyrkan är inte offentlig sektor, för vi har ingen självskriven beskattningsrätt. Kyrkan är kyrka, helt enkelt. Men vi verkar i världen och behöver förhålla oss till dess begränsningar. Kyrkan behöver nu ett verkligt (och sannolikt smärtsamt) samtal om vad effektivitet betyder för just kyrkan. Om vi inte tar det samtalet nu är risken mycket stor för att vi av omständigheter utanför vår kontroll utvecklas på ett sätt som vi faktiskt inte vill.

Låt oss alltså föra samtal om effektivitet, resurser och mål på ett sätt som blir till välsignelse!

Edgar Vickström är församlingspastor i Mariehamns församling.

VÄSTÅBOLAND Diakonifest

Diakonijubileum i Korpo

Med anledning av att diakonin i Finland firar 150 år i år har Väståbolands svenska församling ordnat jubileumstillställningar i alla delar av församlingen. De sista jubileumsfestligheterna ordnas söndagen 9.10 i Korpo. Programmet börjar med gudstjänst kl. 11 i Korpo kyrka och fortsätter med festligt kyrkkaffe efteråt. Alla diakonins vänner och samarbetspartners särskilt välkomna.

Ett glatt foto från första körövningen, Linn Laulajainen i gul tröja. FOTO: PRIVAT

I kören finns det plats för alla

Den nya Jippii-kören i Pargas har som mål att erbjuda barn och unga en gemenskap där ingen ska behöva känna sig utanför. – Det är fint och terapeutiskt att höra sin egen röst ljuda tillsammans med andras, säger dirigenten Linn Laulajainen.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

PARGAS Den nya barn- och ungdomskören som följer Jippii-konceptet hade sin första övning söndagen den 18 september.

– Jag drömmer om en kör med låg tröskel som blir en gemenskap för barn och unga av alla sorter – inte bara för dem som är duktiga på att sjunga, säger dirigenten **Linn Laulajainen**, som leder kören tillsammans med församlingens ungdomsarbetsledare Solveig Björklund-Sjöholm.

– Jag vill att kören ska vara en plats där man får vila i att få vara barn, ett Guds barn, accepterat, älskat och väl skapat, utan att behöva känna att man är fel på något vis.

»Här får man vara accepterad och älskad.«

Tanken föddes under coronatiden, då barnen plötsligt uppfattades som ett hot – som personer som kunde överföra bobbor till sköra far- och morföräldrar och på det viset utgöra en fara för äldres liv.

– Då kände jag att jag ville ta alla barn och unga under mina vingar och bjuda in till Guds välkomnande famn, där man får andas ut och vara trygg, utan rädsla. Ett ställe där man räcker till, med alla bobbor, hull och hår. Inför Gud får man vara helt accepterad och älskad. Jag vill erbjuda en plats också för dem som är oroliga, som kanske är lite rädda eller ångestfyllda eller annars i kläm.

Hon fastnade för att grunda en kör enligt Jippii-konceptet: ett körnätverk som finns i många länder och som jobbar med en repertoar som hon tycker känns väldigt frigörande. Det finns redan ett tiotal Jippii-körer på olika håll i Finland.

– Det är sånger som kan ta en tillbaka till nuet när man känner sig stressad. Jag behöver dem också personligen, för jag kan också själv tappa bort mig i min oro. När jag sjunger Jippiilåtarna är det som om något faller på plats. Jag inser att Jesus går vid min sida, jag är inte ensam. Jag kan, med Guds hjälp, gå på vatten.

Förkroppsligad gemenskap

Hon skulle önska att evangeliets glada budskap fick beröra alla barn och unga i Pargastrakten.

– Man behöver inte känna sig som en näktergal utan bara känna att man vill vara tillsammans med andra i en vänskaplig och glad anda. Vi sjunger och dansar och skuttar. Den som inte vill sjunga kan spela ett instrument.

Hennes egen familj är troende, och hon vill gärna att också andra barn ska få ta del av den

glädje som finns i Jippii-sångerna.

– Jag tycker budskapet är rakt och kraftigt och okonstlat. Det är något jag velat att mina barn ska få, undervisning om hurdan Gud är och möjligheten att träffa andra barn och dela den glädjen.

Hon har själv sjungit mycket i sitt liv, både i olika körer och som solist.

– Jag vet att det är ett hälsosamt och terapeutiskt sätt att vara tillsammans med andra. Det är fint att höra sin egen röst ljuda tillsammans med andras, att få uppleva att alla har sin plats. Musik är nästan som förkroppsligad gemenskap.

I en av hennes favoritsånger sjunger man om att Jesus är tröst för den sorgsna, en vän för den ensamma, vila för den trötta.

– Jippii-missionen är ivrig att banda in en hel skiva på svenska och över att åka på turné till Åbolands skärgård nästa sommar med ett segelfartyg och konserter.

Kören skulle behöva någon som kan översätta Jippii-sånger till svenska och hjälpa till med att producera nytt material på svenska. Hon gillar också de pinfärska, svängiga Jippii Youth-popsångerna.

– Vi välkomnar alltså också unga till en egen Jippii Youth-del av kören.

– Det finns också en möjlighet att sjunga solo, så unga har en viktig plats i kören. Alla kan vara med och ha sin egen plats – dessutom är det fint att få vara med och spela in en skiva. En dröm är att engagera Mikael Svarvar för ett körveckoslut med gospelglädje!

Kören övar söndagar kl. 16–17 i Pargas svenska församlings församlingssal. Kl. 17 är det mellanmål och chill för dem som vill stanna kvar.

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris kl. 9.54)

Torsdag 29.9 Rebecka Stråhlman, Borgå

Fredag 30.9 Rebecka Stråhlman, Borgå

Måndag 3.10 Markus Österlund, Helsingfors

Tisdag 4.10 Hans Växby, Vanda

Onsdag 5.10 Minna Opara, Ekenäs

Torsdag 6.10 Sofia Sjö, Helsingfors

Fredag 7.10 Fred Wilén, Esbo

Måndag 10.10 Sofia Torvalds, Esbo

Tisdag 11.10 Sofia Torvalds, Esbo

Onsdag 12.10 Sofia Torvalds, Esbo

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 2.10 Gudstjänst med Kristinestads svenska församling. Predikant och liturg: Daniel Norrback. Organist och kantor: Anna Karin Martikainen. Föredjare: Inga-Lene af Hällström. Textläsare: Fredrik Hannus.

Söndag 9.10 Kaffekvarnsguds-tjänst med Kimitoöns församling. Predikant och liturg: Julia Lundstén. Kantor: Anton Nervander. Psalmer: 200 (Hur skall vi rätt dig prisa), 198:1-4 (Ordets Herre du har givit) och 803 (Jag vill ge dig o Herre min lovsång). Sändning från Väst-anfjärds nya kyrka.

Aftonandakt kl. 19.15

Torsdag 29.9 Tua Sandell, Helsingfors

Fredag 30.9 John Vikström, Åbo

Lördag 1.10 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 2.10 Änglarnas dag.

Textläsare: Sofia Liljeström och Olli Liljeström. Produ-

cent: Hedvig Långbacka

(repris från 29.9.2019)

Måndag 3.10 Marina Motaleff

berättar om Katarina av

Siena (repris från 24.8.2021)

Tisdag 4.10 Marika Kivinen, Åbo

Onsdag 5.10 Marika Kivinen, Åbo

Torsdag 6.10 Marika Kivinen, Åbo

Fredag 7.10 John Vikström, Åbo

Lördag 8.10 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 9.10 En kristen männ-

iskas frihet. Textläsare och

producent: Hedvig Långbacka

(repris från 13.10.2019)

Måndag 10.10 Marina Mota-

leff berättar om Katarina av

Siena (repris från 7.9.2021)

Tisdag 11.10 Albert Häggblom, Esse

Onsdag 12.10 Albert Hägg-

blom, Esse

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

Examina

Tf. kaplanen i Kronoby församling Ville Kavilo har avlagt pastorexamen.

Förordnanden

Pastor Eva Williams förordnas som tf. kyrkoherde i Eckero-Hammarlands församling på viss tid 1.10.2022-31.1.2023.

Tf. kyrkoherden i Hangö svenska församling Monica Cleve förordnas fortsättningsvis sköta samma tjänst 1.11.2022-28.2.2023.

Pastor Mats Edman avgår 31.10.2022 på egen begäran från kaplanstjänsten i Nykarleby församling.

Tf. kaplanen i Nykarleby församling Helena Smeds förordnas fortsättningsvis 1.11.2022-31.1.2023 sköta samma tjänst.

Kaplanen i Närpes församling Ann-Mari Audas-Wilman avgår 30.4.2023 på egen begäran.

Pastor Benjamin Sandell förordnas som församlingspastor utan att inrätta tjänst på deltid och viss tid 1.10.2022-31.1.2023 i Vörrå församling.

Kaplanen i Jakobstad svenska församling Johanna Björholm-Kallio beviljas tjänstledighet 1.9.2022-30.6.2023.

Tf. kaplanen i Jakobstads svenska församling Åsa Tur-

peinen förordnas fortsättningsvis sköta samma tjänst 1.1-30.6.2023.

Församlingspastorn i Jakobstads svenska församling Jakob Edman förordnas fortsättningsvis sköta samma tjänst 1.1-30.6.2023.

Kaplanen i Pedersöre församling Tomas Portin förordnas som tf. kyrkoherde i Pedersöre församling 6.8.2022-17.1.2023 och beviljas tjänstledighet från kaplanstjänsten för samma tid.

Prosten Lars-Johan Sandvik förordnas som tf. kaplan i Pedersöre församling 1.10-13.12.2022.

Pastor Tina Meyn förordnas sköta kyrkoherdetjänsten i Tyska församlingen på viss tid 1.8.2022-31.7.2028.

Prosten Guy Kronqvist förordnas som tf. kyrkoherde i Korsnäs församling 1.9-31.10.2022.

Prosten Berndt Berg förordnas till tf. kyrkoherde i Replots församling 1.9.2022-28.2.2023.

Kaplanen i Agricola svenska församling Karl af Hällström förordnas som tf. kaplan i Karis-Pojo svenska församling på viss tid 3.10.2022-31.3.2023 och beviljas tjänstledighet från kap-

lanstjänsten i Agricola svenska församling för samma tid.

Pastor Tuija Wilman förordnas som tf. kaplan i Agricola svenska församling för viss tid 3.10.2022-31.3.2023.

Kaplanstjänsten i Grankulla svenska församling

Den nyinrättade kaplanstjänsten i Grankulla svenska församling har inom utsatt tid sökts av:

Johan Kanckos, församlingspastor i Esbo svenska församling

Daniel Nyberg, församlingspastor i Grankulla svenska församling

Domkapitlet har granskat de sökandes behörighet vid sitt sammanträde och konstaterar att bägge är behöriga för tjänsten. Domkapitlet uppmanar församlingsrådet i Grankulla svenska församling att välja någondera till kaplan.

Lediga tjänster i stiftet

Kaplanstjänsten i Karleby svenska församling förklaras på nytt ledig att sökas.

Kyrkoherdetjänsten i Eckero-Hammarlands församling förklaras ledig att sökas.

Kyrkoherdetjänsten i Hangö svenska församling förklaras ledig att sökas.

HIMLALIV

Kampen mot könsstympling

Annette kämpar mot kvinnlig könsstympling – som 24-åring hade hon sin första diskussion med en klanledare

Yle Arenan 2.10.2022

Yle Fem 3.10.2022 kl. 18:30

Annette Gothoni, verksamhetsledare för World Vision, har kämpat för barnens rättigheter i 20 år. Hon har arbetat i Kenya och Somalia för att ändra riktlinjerna som inkluderar kvinnlig könsstympling.

BILD: YLE/ATTE KAARTINEN

ANNETTE GOTHONI är verksamhetsledare för World Vision, en organisation som skyddar barns rättigheter över hela världen.

Det finns inte en enda arbetsresa då hon inte har velat fälla en tår över något hon sett. Hon tänker att det är så det ska vara, det är så hon orkar jobba mot orättvisorna.

Annette känner sig vägledd in i kampen mot kvinnlig könsstympling, och det började under studietiden. Annette studerade folkrätt vid Åbo Akademi och ett föredrag om skadliga riter blev ett uppvaknande för henne. Hennes pro gradu handlade specifikt om kvinnlig könsstympling och

World Vision var den enda organisationen i Finland som arbetade med detta. Först fick hon ett nio månaders projekt för att undervisa finsk sjukvårdspersonal om hur man ska bemöta kvinnor som gått igenom stymplingen. Nu leder hon organisationen i Finland.

Redan som 24-åring förde hon en dialog med en klanledare i Somalia om alternativ till de ritualer som finns. Annette poängterar vikten av dialog, eftersom det är lätt hänt

att man stormar in alltför fort. Genom dialog öppnas det alternativ till de traditioner som finns kring till exempel kvinnans fertilitet.

World Vision är en organisation med en kristen värdegrund och hjälper alla oberoende av religion, vilket Annette ser som en styrka i arbetet.

REDAKTÖR: NINA GRANVIK

Hur går det med alla äldre i vårt välfärdssamhälle som inte har någon som slåss för dem? undrar Cecilia Åminne. Det gick bra för hennes pappa, men så var det nästan också med Cecilias egen ork som insats. BILD: YLE/MATTI PALMU

CECILIA ÅMINNE kan inte sätta fingret på när rollerna blev ombytta. Men från att ha varit familjens enda, älskade och väldigt uppbackade barn var det nu plötsligt hon som tog hand om de äldre föräldrarna, helt ensam. Efter två långa år av förvillande byråkrati, många ambulansfärder och rullstolar som knappt rymdes genom dörrgluggen har Cecilia nu flyttat in i sitt barnbarnshem, där hon reflekterar över allt som hände – och var-

för vi aldrig pratar om det här.

REDAKTÖR: HANNA KLINGENBERG

När mamma och pappa blir gamla

Cecilia skötte sina gamla föräldrar med sin egen ork som insats: "Varför pratas det inte om det här?"

Yle Arenan 9.10.2022

Yle Fem 10.10.2022 kl. 18:30

När Sverige inte hade ett enda stridsflygplan att sända upp då Ryssland övade kärnvapenanslag gick det upp för prepperprästen **Jonas Ahlforn** i Örebro att det inte räcker att bunkra upp toalettpapper som förberedelse för en samhällskris.

– Att vara förberedd är inget projekt utan en livsrytm som vi måste ha många år framöver, säger han.

TEXT: **JOHAN SANDBERG**

Beredskap en handling av kärlek

Men först av allt – vad är en prepper?

– Ordet prepper har blivit synonymt med människor som gör en egen förberedelse för en kris i samhället eller krig. Det var en journalist som kallade mig för Prepperprästen i en artikel i våras. Jag hakade på då jag upptäckte att människor jag mötte kom ihåg det, säger Jonas Ahlforn.

Hans eget intresse för prepping började efter det som i Sverige kallas den ryska påsken, långfredagens morgon den 29 mars 2013. Då övade Ryssland kärnvapenanslag mot Sverige med både bombflyg och stridsflygplan. Men Sverige hade inte ett enda flygplan från försvaret att skicka upp.

– Ryssland testade vår försvarsförmåga och den visade sig vara extremt låg. Det var danska stridsflygplan som avvärdade kränkningen av svenskt luftrum. Jag visste redan att försvarsförmågan i Sverige var låg. Men jag visste inte den var så låg. Jag insåg att det man gör på egen hand inom det civila området har betydelse.

I december 2017 ändrade den svenska riksdagen formuleringarna i försvarsdoktrinen. Nu säger den tydligt att ett militärt angrepp mot Sverige inte kan uteslutas.

– Det var ganska stor sak i Sverige. Tanken på den eviga freden som man haft under lång tid i Sverige är förbi.

Några månader senare skickade myndigheterna ut foldern *Om krisen eller kriget kommer* till alla svenskar. Budskapet i den är alla ska klara sig själva med mat och vatten, mediciner och värme i drygt en vecka.

– Då började jag hjälpa andra i kyrkan, framför allt med den inre oro som människor kände, men också med lite praktiska tips och råd. Sedan dess har jag velat hjälpa församlingar att bli mer aktiva i de här frågorna.

Han är instruktör i civilförsvarsförbundet i

Örebro och har hållit kurser i att vara förberedd, både i sin församling och i samhället. Nu har han också skrivit en bok, *Prepperprästens beredskapsbok – Så överlever du, gör gott och sprider hopp* som utkom i augusti på Libris.

En kärlekshandling

– I församlingen har vi gått igenom hur man kan hjälpa människorna omkring sig, söka tryggheten hos Gud i kris när man har funderingar, och att man kan ha frid med Kristus även om världen skakar.

Prepping eller beredskap har fått en självisk klang som antyder att man bara tänker på sig själv och sin familj. Men Jonas Ahlforn ser det som en kärlekshandling.

– Är jag förberedd när samhället inte fungerar kan jag och min familj också vara andra till hjälp. Har jag inte förberett mig hamnar jag själv i en så svår kris att jag inte kan hjälpa.

Församlingarna kan göra en stor skillnad när det gäller att hjälpa.

– Det märker vi nu också i Ukraina. Församlingarna är jätteviktiga för hjälparbetet där. I Sverige är kyrkan en trygg punkt för de flesta människor. Även om du inte tror på Gud så vet du att kyrkan vill dig väl.

Han säger att nyckeln i krisberedskap är att alla gör det de är bra på.

– Kyrkan är bra på att alltid vara öppen för nya människor och bra på att samtala med människor som känner att världen är upp och ner, för vi har redan reflekterat över de stora livsfrågorna. Då man vet att ens liv är i Guds hand är man mycket tryggare.

Men han ser också en stor risk i att församlingslokaler kan komma att sakna vatten, ström eller värme. Då kan många kyrkor tvingas att stänga.

– Jag vill att församlingarna ska ha en grundplan så att de kan hålla öppet även i en större samhällsstörning.

I Finland har församlingarna redan tidigare

»Tanken på den eviga freden som man haft under lång tid i Sverige är förbi.«

gjort uppen beredskapsplan som ska beakta hot mot individer och mot befolkningen.

Jonas Ahlforn säger att när krisen slog till och folk började tänka på vad som händer om kriget kommer till Sverige var det första samtalsämnet man hade vart du och jag ska fly – inte hur man ska försvara Sverige.

– De talade om sina sommarstugor och liknande. Utgångspunkten var individualistisk. Jag ska klara mig själv så bra som möjligt. Hur vi ska försvara Sverige är en jättestor fråga som vi pratar för lite om. Varför är det värt att kämpa och i värsta fall dö för Sverige?

Vad svarar du på det?

– Allmänt har människorna svårt att svara på det för man vet inte vilka de svenska värderingarna är. Om det inte är ett sportevenemang har vi svårt att sjunga nationalsången för många upplever det som rasistiskt, och många skolor avstår från det. Det är jättekomplicerat. Men Sverige är ju mitt land och det är här jag är hemma. Jag försvarar också min rätt att få leva i fred.

Hans grundinställning är att hjälpa dem som behöver hjälp och inte fly.

– Vi är kallade att älska vår nästa även i svårigheter. Ska jag kunna jobba som präst i min kyr-

ka i händelse av en stor samhällskris eller krig, då måste det finnas en plan för mina tre barn och min fru.

Själv har han förberett sig och sin familj genom att fundera på vad de behöver för att täcka upp de fem grundbehoven man har i en kris: mat, vatten, värme, information och sömn.

– För att hålla värmen, även om värmesystemet inte fungerar och det inte finns någon elektricitet, har vi sett till att det finns filtar och sovsäckar hemma. När det gäller information har vi radioapparater som fungerar oberoende av elnät och internet. Vi kan inte räkna med att datorer och telefoner kommer att fungera i en kris.

De har alltid minst åttio liter färskvatten hemma. – Vi har också extra mycket mat. I början köpte jag konserver, men nu ser vi bara till att vi har mer av det vi annars äter hemma. I stället för två paket vetemjöl så har vi kanske sex, i stället för att ha några paket pasta har vi mycket mera. Då byter man hela tiden ut sitt matförråd. Vår plan är att kunnat stanna kvar i stan under en samhällsstörning och inte sticka i väg.

Målet är att familjen ska kunna klara sig själva i två veckor. Efter två veckor har man ställt om mentalt.

– Vi förlitar oss väldigt starkt på det vi kall-

ar för samhället. Medborgarna vill att samhället med stort S ska lösa alla problem. Förväntningarna att vänner och släktingar ska hjälpa till vid en kris är inte så stor. Men i en kris måste individen stödja samhället. Den mentala beredskapen är inte särskilt hög i Sverige, men i kyrkan är den högre. Vi har alltid varit beredda att hjälpa och välsigna andra människor, även dem som inte socialtjänsten hjälper.

Att vi hamnat i den här situationen beror till viss del på den sekulära förståelsen av att individen står i centrum, tror han.

– Som kristen har jag övertygelsen att människan är kapabel till både gott och ont. Vi ska alltid vara i beredskap att förhindra ondskan. Med sekulariseringen kom en övertro på att alla människor innerst inne är goda och att målet för alla människor är viljan att leva i individuell frihet. Vi har trott att alla vill ha global handel, samverkan, ekonomiskt och materiellt välstånd som yttersta mål. Det vill säga: om vi har ett nära utbyte av tjänster med Ryssland och de får sälja gas till Europa så vill de inte föra krig.

– Men det är inte allas livsmål. Vi ser nu att det finns andra drivkrafter, människor som är villiga att dö för kollektiva vinster och som tycker att landvinningar är viktigare än fred och välstånd.

Jonas Ahlform ser kyrkans styrka i att möta människor i kris, för kyrkan har redan reflekterat över de stora livsfrågorna.

FOTO: RICKARD L ERIKSSON

När man jämför beredskapen i Finland och Sverige nämns det ofta att vi har allmän värnplikt och att Sverige inte varit i krig sedan 1809. Hur stor roll spelar det här?

– Det spelar en jättestor roll. Sverige har trott på den eviga freden för oss själva och levt därefter. Nato är en svår självbildafråga för svensken på individplan. Det finns nästan inga svenska hushåll som har erfarenhet av att en släkting har dött i ett krig. Det är en helt annan spelplan.

Han ser ändå att 95 procent av det han skrivit i sin bok är så pass allmängiltigt att det gäller också för finländska förhållanden.

– Lagstiftningen kan ju skilja lite.

Han ser ur kristen synpunkt inget problem med ett Nato-medlemskap.

– Finlands och Sveriges militära doktrin har varit att göra ett anfall så kostsamt och så smärtsamt att man avstår från det. Därför är det helt rimligt att ha ett starkt svenskt försvar. Frågan om Nato handlar om allianser. Det finns ingenting i den kristna läran som säger att jag ska bara hålla mig till mitt land. Jag ska verka för fred och rättvisa bland mänskligheten. Om landet gör en allians med ett annat land för att öka tryggheten så står det inte det i kontrast till kristen tro.

Johanna Holmäng bor i Forsby, men kring tio dagar i månaden arbetar hon i Umeå.

Redan som sjuåring visste **Johanna Holmäng** att hon ville bli barnmorska. Hennes jobb är hennes kall. Varje dag möter hon stor förväntan, men vissa gånger också bottenlös förtvivlan. – Ibland måste jag gå från sorgens rum in i glädjens, då är det inte lätt att hålla masken, säger hon.

TEXT OCH FOTO: **ULRIKA HANSSON**

Hon möter stor längtan varje dag

Johanna Holmäng bor med sin man och familjens fyra barn i Forsby, jobbar som barnmorska i Umeå kring tio dagar i månaden och är dessutom kommunens styrelseordförande i Pedersöre. Målmedvetenheten är inte att ta miste på. – Jag kommer ihåg en rast i årskurs två. Vår lärare frågade vad vi skulle bli, och jag svarade att jag ska bli barnmorska. Jag var barnmorska när jag föddes och jag förblir barnmorska tills jag dör.

Hon vet inte om det är någon som kallar på henne, men hon vet att det var tänkt att hon ska vara barnmorska. Hon har kommit ihop sig med jobbcoacher ibland när de säger att man inte får vara sitt jobb.

– Och jag vet att det finns andra som känner som jag. Jag måste känna yrket i mitt hjärta och mina händer för att kunna bemöta dem som föder.

Johanna Holmäng har jobbat som barnmorska i sjutton år på tio olika förlossningssjukhus i Sverige och Finland.

– Det är en otrolig ynnest att se en ny familj bildas. Oftast är det kärlek vid första ögonkastet.

Ingen dag är den andra lik på hennes jobb. Även om de flesta graviditeter och förlossning-

»Jag måste känna yrket i mitt hjärta och i mina händer.«

vi människor på. Men det vi rör på ska vi göra. Vi ska använda den hjärna vi fått, statistik och hjälpmedel.

Hon tänker till exempel på vikten av preventivmedel där ytterligare en graviditet kunde innebära fara för kvinnans liv, eller livsnödvändiga blodtransfusioner, vilket inte alla religioner tillåter.

Efter att det värsta hänt

Johanna Holmäng har, liksom många kolleger, också förrättat nöddop.

– Det är på många sätt en absurd situation. Men det känns bra i sådana fall att som församlingsmedlem veta lite hur ett dop går till.

När en baby dör får föräldrarna all tid de behöver på sjukhuset. De får ett eget rum, och babyn läggs i en specialsäng, madrasserad med kylklampar.

– Familjen kan stanna en vecka på sjukhuset om de så behöver, tills de är redo att ta adjö.

– I sådana fall är det allra viktigaste som barnmorska att ha mod att gå in i situationen, att våga prata, att bejaka det som händer.

Hon är också mån om att föräldrarna ska få ha babyn nära, även om den första reaktionen kan vara att de inte vågar eller vill.

– Jag säger kanske ”se så fin hon är” och pratar också om babyn med namn.

Slutligen ordnas en andakt i sjukhusets kappell om föräldrarna vill det.

Urkraften

Både när det gäller död och fysisk smärta måste hon som barnmorska våga bejaka det som händer.

– Ibland säger jag till mig själv: Det här är inte farligt, Johanna. Nu gör du ditt jobb!

– När en kvinna föder har hon så ont som hon aldrig någonsin haft. När de säger ”jag dör” måste jag bejaka det, gå med dem i det, men sedan sätta stopp.

Hon pratar med stor entusiasm om kvinnokroppen.

– Jag kan fortfarande känna ”Wow!” när jag ser vilken urkraft som sköljer genom kvinnans kropp. Kvinnor kan föda barn, bara ingen får dem att tro något annat. Jag behövs egentligen inte, men jag är där som stöd.

Hon uppmuntrar kvinnor att själva ta emot babyn, att ta tag i kroppen och dra ut den i världen.

– Jag tror det är viktigt. Och det första babyn ska möta är mammans hud, inga styva papperslakan.

Det gäller att inte svamla

Johanna Holmäng vill alltid se till att föderskans partner känner sig delaktig i förlossningen. Ibland är ledsagaren också en vän eller släkting.

– Papporna är rädda och oroliga. Män är vana vid att lösa problem. Jag brukar säga: ”Det här rör du inte på, men lita på oss i personalen och lita på kroppens fantastiska förmåga att föda. Hon kommer att ha så ont som hon aldrig haft, men det är normalt.” Det gäller att inte svamla. Och så ger jag dem uppgifter. Det kan vara att värma en vetedyna eller massera på ett visst sätt.

Vissa pappor är aktiva och engagerade, andra vågar eller vill inte.

Det är en ynnest att se en ny familj bildas, anser Johanna Holmäng.

– Vi kan heller aldrig veta vilken slags relation paret har. Det är inte alltid rosenrött även om de får en baby tillsammans.

De roliga anekdoterna är också många när man rör sig i förlossningarnas värld. Johanna Holmäng kommer speciellt ihåg en pappa som hon precis efter förlossningen bad vakta babyn som låg på skötbordet så länge hon själv hjälpte mamman i duschen.

– När jag kom ut kände jag en tydlig bränd lukt. Pappan var lång och ovanför skötbordet hängde värmelampor. Det rök redan om hans hår, men han märkte inte alls att hans huvud höll på att bli svett av lamporna, han var så hypnotiserad av babyn som låg på skötbordet och skrek.

När familjen ska hem väntar något nytt.

– På BB är det tryggt, och plötsligt ska man sända ut dem i samhället där de ska klara sig själva. Det är väldigt motstridiga känslor.

Hur upplevde du det att föda själv, när du sett så mycket i ditt jobb?

– Det var som att komma hem! Jag var helt trygg med allt på Jakobstads BB, och det var fantastiskt att ha vänner och kolleger med sig.

Hon var bara 25 när hon fick sitt första barn, då kände hon den naiva och stora glädjen.

– Men när jag väntade barn tre och fyra, tvillingar som i dag är 10, hade jag svårt att hitta glädjen, jag såg mest bekymmer och visste att det är en riskgraviditet. Oron fanns hela tiden där. Men i dag är jag inte så orolig för dem längre, säger hon roat.

Hennes jobb i förlossningssalarna består ytterst lite av gosande med söta bebisar, den delen sker mest på BB-avdelningen.

– Min allra bästa lön är när en förlossning har gått bra, babyn ligger på mammans bröst, tittar upp för en stund och söker ögonkontakt, sedan tar tag i bröstet och börjar suga. Då kan det fortfarande tåras bakom mina ögonlock.

ar går bra så kan kasten ibland bli tvära.

– Det är fruktansvärt när man inte hittar hjärtljuden eller om babyn dör under förlossningen. Det är svårt att hitta ord för det.

Livet och döden kan gå hand i hand under ett arbetspass. Under den ena förlossningen kan lyckan vara total, undan den andra chocken och förtvivlan.

– Ibland går jag från sorgens rum in i glädjens, då är det inte lätt att hålla masken. Att hitta sorgen i den situationen är inte svårt, men att hitta glädjen är mycket svårare.

Då är kollegernas stöd och o, liksom ett fungerande chefsskap och hjälp av en kurator vid behov.

– Och så är det viktigt att bara börja på igen, att inte bli kvar och älta.

Hon har en grundtro och säger att tron kan vara en tröst i arbetet, både för henne själv och för de par som har en tro.

– Men jag möter besvikelse också. Den Gud vi tror på, hur kunde han låta det här ske?

Hon går inte in i den diskussionen som professionell, då låter hon kompetenta sjukhuspräster ta över.

– Men det är klart att jag också själv undrar hur det kunde få ske. Vissa saker rör inte

Birgitta Yavari bildsatte kärleken

Den svensk-israeliska konstnären **Birgitta Yavari-Ilan** åkte för 50 år sedan ut ur Vetlanda i Småland i sin ljusblå Volkswagen för att bosätta sig i Jerusalem. För en generation i Norden har hon stått för ett kristet bildspråk kring tro, kärlek och glädje.

TEXT OCH FOTO: **JAN-ERIK ANDELIN**

Birgitta Yavari-Ilan är den eviga frilansen och fria kristna konstnären som åkte ner genom Europa till Marseilles 1973 i sin ljusblå Volkswagen. Där tog hon båten över Medelhavet till Israel.

Sedan dess har hon med sin fridsamma, ljusa blida tecknekonst varit en favorit i kristna, ofta lätt Israelfascinerade kretsar, inte minst inom frikyrkorna.

Men när hon nu, fyllda 77, står i det evangelisk-lutherska församlingscentret i Kouvola så är många där. Birgitta Yavari-Ilan är på turné i Finland. Hennes konstverk har hängts i salen och en duo av två kvinnor som kallar sig Tikva sjunger sånger på hebreiska.

Missionssekreteraren i Kouvola seurakunta säger att en av de Israelorienterade Karmelföreningarnas grundare var aktiv på orten. Engagemanget för Israel har förblivit starkt här.

Småländska Birgitta Yavari var under slutet av 1960-talet en lovande ung illustratör. Hon tecknade i huvudsak mode, och illustrerade romantiska noveller för tidskrifter som Femina, Damernas Värld och franska Elle. Senare jobbad hon också för Bonniers.

Sina rötter hade Birgitta, född Andersson, i Vetlanda; hennes pappa hade ett större företag som sålde och regummerade bildäck.

Den "världsliga" konsten

Itider då frikyrkan ville vara en värld för sig själv såg hon sig tvungen att lämna sina tidiga världsliga uppdrag efter att 1970 ha kommit till tro i en fristående liten frikyrka i Rosengård i Malmö.

– Det var ju så på den tiden. Jag var så hängiven när jag hade kommit till tro. Jag tänkte att jag skulle gå på gator och gränder och söka upp utslagna och tala om Jesus med dem i stället, säger hon.

Birgitta Yavari-Ilan

Född 1944 som Birgitta Andersson i Vetlanda i svenska Småland.

Bor i den numera förmögna stadsdelen Yemin Moshe i Jerusalem, Israel.

Populär bildkonstnär och författare särskilt inom frikyrkor, väckelserörelser och kristna Israelkretsar.

Kristen tradition: frikyrklig, karismatisk, förblivit oberoende av kyrkosamfund.

Men så mötte hon det amerikanska Jesus-folket, hippierörelsens kristna gren och blev uppmuntrad att ta vara på sina talanger.

Klyftan mellan svenskt kulturliv och frikyrkor och väckelserörelser å andra sidan var stor på den tiden. Men också de gick mot modernare tider och uttryck. Nya, unga artister och konstnärer med ett uttalat kristet tonfall etablerade sig: poeten **Ylva Eggehorn**, den nya gospelpopens **Pelle Karlsson** eller **Birgitta Yavari** som alla blev storsäljare över kyrko- och samfundsgränser.

Allt sedan Birgitta Yavari för 50 år sedan körde ut ur Vetlanda i sin Volkswagen-bubbla har hon velat vara sin egen och vara fri.

– Pingstkyrkan i Vetlanda ville ju sända ut mig. Men för mig var det helt givet att inte bli utsänd av någon, och inte tillhöra någon organisation eller kyrka. Den frihet jag tog mig från början har varit det bästa jag gjorde, säger hon.

Så under påskhelgen i år uppträdde hon för nordisk kristen tv i Jerusalem med en annan artist med samma oberoende kristna status – sångerskan **Carola Häggkvist**.

»Det var så vackert och lugnt på Åland. Jag grät djupt där, men inte av sorg, utan av tacksamhet över den stora gåva jag fått.«

När Birgitta Yavari-Ilan under de senaste åren har rest i Sverige och Finland har hon funnit att hon fortfarande har en stor publik.

– När jag var i Helsingfors var jag så förvånad! Inte en stol var tom!

"Sverige hade visat Gud på dörren"

Efter konststudier i USA i början av 1960-talet vill Birgitta Yavari inte återvända till Sverige. Där hade man enligt henne visat Gud på dörren och skapat ett land där "sex inte var någon-ting man hade för vänskaps skull".

Israel var efter sitt framgångsrika sexdagarskrig mot sina grannländer 1967 ett land som då allmänt beundrades i Europa. Grannfolken var "araber" och inte som i dagens sätt att beskriva läget utsatta "palestinier".

Birgitta Yavari som då redan var skild från sin första, iranska man och hade en liten dotter reste för att bo i Jerusalem. Där ägnade hon sig åt humanitärt arbete bland annat bland invandrade etiopier, men blev snart upptagen i den exklusiva judiska konstnärskommuniteten i stadsdelen Yemin Moshe.

Birgitta Yavari-Ilan, 77, säger att hon har haft två heliga drömmar i livet – att hitta kärleken och att finna Gud som hon växte upp utan att känna. FOTO: JAN-ERIK ANDELIN

– I dag är det de rikas kvarter. När jag flyttade in 1977 vad det de fattigas kvarter. Men jag blev upptagen där som icke-judinna, med elva icke-judiska barn som jag tog hand om.

Hennes hem i Jerusalem har under årens lopp blivit ett resmål för många kristna Israel-entusiaster. Hon var produktiv och hennes affischkonst, kalendrar och böcker sålde redan stort i Norden. I Finland har fyra av dem getts ut på finska.

– När jag kom till Israel 1973 hade jag redan hunnit göra min första bok, min första kalender, min första LP-skiva, affischer och kort. Och varit med kring tv-programmet Kvällsöppet.

”Jag var väldigt romantisk som barn”

Efter hennes första bok, *Det finns en kärlek* (1972) har Birgitta Yavari-Ilan gett ut 14 böcker till. Bland hennes stora verk finns *Forsake not your heart* (2008) en *coffee table book*, en vacker, påkostad lunta på över 300 sidor med korta, essäistiska texter och konstverk, tillägnade kärleken.

– Jag är en romantiker, alldeles för mycket så som barn. Jag ville fylla 18, hitta kärleken och

bli gift. Och hitta en Gud som jag inte växte upp med. Det var mina två heliga drömmar.

Birgitta Yavari-Ilan bär i dag namnen efter sina två första män, som lämnade henne. Men samma år som hennes största bok kom ut sin tredje man, den sydafrikanske psykologiprofessorn och pastorn **Elliot Smith**.

Han var sjuk i cancer redan när de träffades, men de fick tolv år tillsammans innan han dog för drygt ett år sedan under parets gemensamma vistelse i Sydafrika. Birgitta Yavari-Ilan hann återvända från Israel för hans sista dagar.

– Jag fick fyra dagar med honom innan han dog. Jag fick följa honom hela vägen, *escort him to Heaven's gate*, följa honom till himlens port. Jag är väldigt tacksam för det.

Det tredje äktenskapet blev inte enkelt utan hade också väldigt svåra bitar, säger Birgitta Yavari-Ilan.

– Men mitt romantiska sinne är helt förnöjt och jag är redo nu att på nytt leva ensam som jag gjorde i två omgångar.

– Jag grät väldigt mycket nu på Åland. Det var så vackert och lugnt där. Jag grät djupt, men

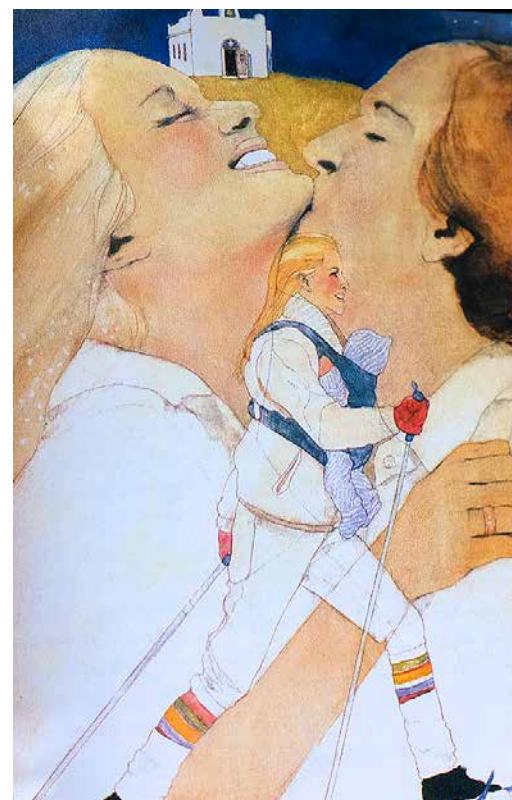

Bild-i-bildkompositionerna och en ljus, hoppfull färgskala har varit Birgitta Yavari-Ilans stil.

aldrig av sorg. Utan av tacksamhet för gåvan att få följa honom till himlen.

Bok om livsverk på kommande

År 2016 kom Birgitta Yavari-Ilan ut med *Mitt hjärta tog vägen om Jerusalem* och nu ska ett svenskt förlag också göra en bok om hennes livsverk och konst med en yngre journalist som skribent.

År 2023 ska det också bli en större utställning hemma i Vetlanda, 50 år efter att hon lämnade stan.

Det har varit tunga processer under vägen också. Hennes son **Eliei** dog månghandikappad samtidigt som hennes andra man övergav henne. På det följde en lång period om sju år, då Birgitta Yavari-Ilan inte producerade någonting alls.

Hur hon klarade sig ekonomiskt då kan hon inte svara på. Hon har aldrig bett om pengar, men bland gästerna och turistgrupperna hon besöker har någon alltid stött henne. Något företag har hon aldrig haft.

– Jag har alltid velat vara andligt och konstnärligt oberoende, säger hon.

OSTENTATIV	KAINS BROR 1 Mos 4:2	KVISTAR MODERN TEKNIK	VI SOM OBJEKT	FUMLIG	INTE LÄTT GJÖRDE BAGAREN	AVFALL VID TRÖSK- NING	MAN I SKOLA
→			↓	HANAR SOM EN TUGGA I MUNNEN SKOPA			
							VULKAN
P	HAR DEN SOM VILL JOBBA? JAPANSK VALUTA	"PÅ KUNGA- TRONEN I BORGEN 1 ---" Est 1:2	DEN ÄR VÄL "FJÄRRAN"			"OCH KOMMA PÅ HIMLENS ---" Mat 26:64	
			INTE KROKIGT SÅ KALLAD		DANSKT LÄN MELODI		
P	KART- BOK	GOT- LANDSK HAST- LAG- VALTEN		BYGG- KLOSSAR	BROR TILL MOSE 2 Mos 4:14		
	ASTRID ERIKSSON	FRÅN ÖGA TILL ÖRA? SKÄR			BROM	TON SAPPEIRAS MAKE Apg 5:1	
			TUNN HINNA OLYCKANS GUDINNA				RÄKNE- ORD
P	BRUNT FÄRGÄMNE FICK BREV AV PAULUS	ÄKALLA STAD I JUDA BIRGSÖBYGD Jos 15:52	STAD I AFRIKA TURKISK AMBETS- MAN			TITTAR	KRAFT- LÖS
	LAND LÅNGA LOPPET				OCH SPELAR MINDRE ROLL		
		KORT BÖRJAN TILL SLUTET		NUKLID	FÖRNRÖ- PERSK RÅDS- FÖRSÄMLING ENGELSK TITEL		
			MAG- KATARR				FALLA DROPP- VIS
			SNITSIG AVSLUT- NING	SOBO ORPHEI DRÄNGAR		INLEDER BISATS	
		TRUPPAV- DELNING SOLO- SÅNG				"MEN MIN --- ESAUÄR DU LUDEN" 1 Mos 27:11	TERRÄNG- GÄNDE BIL
	TVÅMÅNS CYKEL				INGRID BERGMAN EISEN- HOWER	JOHN LINDGÅRD LINCOLN	
	ÄNGEST KENT EDSTRÖM		RUBI- DIUM	JAKOBS NYA NAMN 1 Mos 32:28 O TIO TIDBLAD			
LIKNA KNARR			ENTIA ITIDEN				
	JOB				RISPA		

Bland de rätta lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på posten. Vi gratulerar: **Anne-Marie Forsman-Pihl**, Helsingfors, **Carita Kronström**, Pargas och **Lea Ljungqvist**, Övermalax.

Sänd in din krysslösning senast fredagen den 14 oktober 2022 till: Kyrkpressen, Södra kajen 8, 00130 Helsingfors. Märk kuvertet "Oktoberkrysslet". **För kännedom:** de öppnade kuverten med kryssvar och adressuppgifter skickas vidare till Svenska Lutherska Evangeliföreningen som tar tillvara frimärkena till förmån för missionsarbete. Du kan också ta en bild av krysslet och skicka till layout@kyrkpressen.fi. De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i krysslet är enligt Bibel 2000. Lycka till!

	AUDISK KROK- PÅST ÅR 1978	S	AR SMIL SILK ÅR 1981 LÄSAR	G	ÖSKOF I SVENSK STUM	ÖNDLIG UPPEF NING	R	ÖSKOF HÅR 1912 LÅ 1912	FINSKT FLICK NAMN	OTIA 2011	HAAR RUSTEN KASTEN MÅD ... 2004-10	B	KAMPE LÅR VÄXT	S
	→	K	R	I	S	T	I	N	E	S	BALT	E	S	T
	↑	T	E	H	E	R	A	N	I	T	A	L	E	S
	↑	U	E	R	A	U	G	G	L	A	I	N		
	K	A	N	T	A	T	R	A	D	B	A	N	D	
	↑	F	I	S	T	D	I	K	T	Z	L	O	T	Y
	↑	P	A	N	T	E	O	N	Ø	K	N	A	M	N
	↑	G	E	O	R	G	N	I	N	N	E	R	L	I
	↑	S	T	R	A	V	I	N	G	A	R	P	E	N
	↑	R	O	S	A	J	A	I	S	A	A	G	A	V
	↑	E	D	M	O	N	D	J	O	A	C	H	A	S
	↑	O	C	H	→	B	U	S	K	A	R	S	E	F
	↑	S	K	E	→	E	D	A	D	A	R	E	D	A
	↑	P	A	I	L	A	R	I	S	T	A	S	N	E
	↑	K	R	A	M	E	S	T	E	R	A	R	A	F

ANNONSERA I

KP
KYRKPRESSEN

BOKNINGAR:
040 144 6200

www.kyrkpressen.fi

BIOGAS

Naturligtvis!

Västra Jeppovägen 288
(längs med Riksväg 19)
www.jeppobiogas.fi

Nu kan Ni tanka vår biogas i
Jeppo, Jakobstad och Storkyrö

För renare
luft & miljö

Jeppo Biogas Ab
Jepuan Biokaasu Oy
Energi och växtkraft Energiä ja kasvuvolmaa

Har du antikviteter, arvegods, värdelösöre?

- Låt oss sköta försäljningen
- Vi köper även och betalar kontant
- Betjäning på svenska

AB GAMLAKARLEBY AUKTIONSKAMMARE

Folkskolegatan 1, Karleby
Mäklare Raul Pohjonen 044 913 8284

AGATHA CHRISTIES

RÅTTFÄLLAN

12.11.2022 17.12.2022

BILJETTER: 019 241 5035 VARDAGAR 9-16 SAMT NETTICKET.FI
Vuxen 26€ X Studerande / pensionär 23€ X Barn (under 16 år) 15€
Grupper (min 20 personer) 20€

tryckeriteatern.org

REGISSÖR: MIKA FAGERUDD X SCENOGRAF: ERIK SALVESEN X ÖVERSÄTTNING: TOROLF ENGSTRÖM
UPPHOVSRETT: NORDIC DRAMA CORNER OY X ATR:S FÖRLAG X AMATÖRTEATERN RIKSFÖRBUND

ÄT GOTT HOS OSS!

Lunch må-fre 11-14.30

Fredagsmys startar igen
från Oktober kl. 17-20

7.10 Tacobuffé

14.10 Amerikansk buffé

21.10 Italiensk & pizzabuffé

28.10 Hamburgarbuffé

Simhallsvägen 4, Närpes
Tel. 06 224 1933, Lotten 040 960 5028

040-960 5028 eller info@oneils.fi

YIT

Förhands-
marknadsföringen
av Korsholms
Bergius har
äntligen startat!

yit.fi/asunnot

YIT BOSTADSFÖRSÄLJNING

Kokkobergsvägen 12, Vasa
t. 020 715 8300 (8,35 cent/samtal
+ 16,69 cent/min för inrikessamtal)

asuntomyynti.vaasa@yit.fi,
jaana.dahl@yit.fi,
t. 050 347 2541

FÖRHANDSMARKNADSFÖRING

KORSHOLM SMEDSBY ÄPPEDALEN

Här erbjuds höghusbostäder där du njuter av moderna bekvämligheter såsom
golvvärme, stora fönster och stiliga kök med integrerade vitvaror. Bekanta dig med
utbudet av fint förädlade hem och plocka din favorit!

Då du förhandsreserverar ditt hem senast i slutet av december, betalar du endast
10 000 euro av försäljningspriset vid affär och resten då ditt hem blir inflytningsklart.

Korsholms Bergius

Höghus, Emilsvägen 1
Förhandsmarknadsföring. Egen tomt. B2018

T.ex.	m ²	vån	fp.	sp.
1 r+ku	27,0	2/6	53 280	133 200
2 r+ku	41,5	1/6	66 360	165 900
2 r+ku	43,5	2/6	69 240	173 100
2 r+ku+b	54,0	1/6	78 760	196 900
3 r+ku+b	76,0	1/6	106 040	265 100
3-4 r+ku+b	102,5	5/6	149 880	374 700

yit.fi/bergius

3-4 r+ku+b, 102,5 m²

3 r+ku+b, 76,0 m²

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Teologistuderande söker etta i lugnt område på cykelavstånd från Åbo Akademi. Fri från rökning och husdjur. Stabil ekonomi, betalar hyran i förväg. Tel: 040 624 0547

UTHYRES

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder. (cirka 30 m2) i Nordsjö, Hfors. Ej serviceboende. Tel. 050 555 0477
Tis-To kl. 10-12.

1 rum + kök 39 m2 på Albertsg. i Hfors, 760€ + vattenavg. Tel. 040 6587475

Uthyrer trevlig lägenhet i Äggelby 50m2, ingl. balk, lugnt läge. Hyra 870 e/mån + vatten. Tel. 0505434625.

Norra-Haga, Hfors. 2 rum+kök, parkettgolv, badr, balkong, 42,5 m2. Ledig. 800 eu/mån+vatten. Tel 050-3058049

TVÅA i centrala Åbo (Kuppis) med fin utsikt. Bra förbindelser till tåg/buss. 2rum+kök+glasad balkong. Kontakt: ostman.gerd@gmail.com eller 0400-720097

SÄLJES

Vill ni flytta till en jätte trevlig radhuslägenhet i Olars, Esbo? 5rum, stor terrass, 104.5 m2 och verkligen trevliga grannar!

Allt är nära härifrån, Iso Omena, Prisma, Esbo centralpark mm. Skuldfrött pris 475 000€. Remax sköter försäljningen. Objektet är: Keskiyöntie 7F, 02210 Espoo (SH+K+TAKKA+2KPH+S+T ER+VAR+PIHA)

För mera information ring mig, Tomas på tel.nr. 040-1542143 eller Remax.

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webbverktyg som finns på www.kyrkpressen.fi. Priset är 4,50€ per rad. För annonser som lämnas in per telefon på nummer 040 831 6614 (ej sms) eller via epost till adressen annons@kyrkpressen.fi tillkommer en service-kostnad på 5€.

LEDIGA TJÄNSTER

Lemland-Lumparlands församling

lediganslår en heltidstjänst som

EKONOMICHEF

Ekonomichefen ansvarar för ekonomi- och personal-förvaltningen samt fastigheterna.

och en heltidstjänst som

FÖRSAMLINGSMÄSTARE

Församlingsmästaren ansvarar för fastighetsskötsel och gravgårdar.

Ansökan med cv riktar till kyrkorådet Lemland-Lumparlands församling, Lemlandsvägen 1328, AX-22610 LEMLAND eller per e-post: lemland-lumparland@evl.fi

Sista ansökningsdag måndag 10.10.2022 kl.15.

Mer information om båda tjänsterna se www.lemland-lumparland.evl.ax

KYRKANS DIAKONI
För ett människovärdigt liv.

KYRKAN I ESBO⁺

Esbo svenska församling

Vill du jobba som DIAKONI-tjänsteinnehavare i stiftets största församling? Det är fråga om en fast anställning i Esbo svenska församling.

Tjänsten inleds 14.11.2022 eller enligt överenskommelse.

Annonser i sin helhet: esboforsamlingar.fi/information-kansli/jobb.

Skicka din **ansökan senast 13.10.2022 före kl. 12.00** via tillämpningen KirkkoHR.

Med oss är människan i fokus

Med erfarenhet, professionalitet och passion erbjuder vi

- Coaching (chef & medarbetare, team)
- Konflikthantering
- Internationell Coachutbildning (ICF)
- Ledarskap
- Teambuilding
- Mentorcoaching
- Workshops
- Transkribering & översättning (svenska, finska, engelska, franska)

Vi jobbar främst på svenska, finska och engelska

Tillsammans mot ditt mål!

Christine Suvanto (MCC) & Tom Suvanto (PCC)

www.positivesolutions.fi info@positivesolutions.fi Tom: 050 381 4737 Christine: 045 847 0443

NÅ 80 000 HUSHÅLL I SVENSK-FINLAND MED EN ANNONS!

BOKNINGAR: 040-1446200
www.kyrkpressen.fi

Pedersöre prosteris kyrkosångskrets r.f. kallas till

ÅRSMÖTE

i Kronoby församlingshem
onsdagen 27.10.2022
kl. 18.00.

Stadseenliga ärenden.

Styrelsen

STENHUGGERI LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

-EN MINNESVÅRD VISAR
VÖRDNADE OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

Byggnadsarbeten

BYGGFIX

Utför även dränerings- och regnvattensarbeten för byggnader

Bygg.ing. Ulf Österback
0400-867 368 www.byggfix.fi

STIFTELSEN
BRUMMERSSKA
HEMMET

MEDEL FÖR SVENSKSPRÅKIGA ÅLDERSRELATERADE PROJEKT

STIFTELSEN BRUMMERSSKA HEMMET
LEDIGANSLÅR MEDEL I ENLIGHET
MED SITT ÄNDAMÅL

Ansökningstiden börjar 1.10.2022
och slutar 31.10.2022.

ANSÖKNINGSBLANKETT OCH
NÄRMARE ANVISNINGAR:

WWW.BRUMMERS.FI

Luftvärmepump

Gree Amber 25

1050€

Vi installerar,
fråga offert!

Elbilsaddare

Finlux Evc04
22 kW

Elinstallationer & Lagerbutik

KONTAKTOR

Mjölnevägen 26, 65100 Vasa
(06) 3177900 kontaktor@kontaktor.fi

Klimatomställning

Jordbruket behöver inga drastiska förändringar för klimatomställning

Patrik Hagman skriver i ett inkast i KP nr 19 under rubriken "Sanningen gör oss fria" att det ser nattsvart ut med klimatomställningen och att det finns ett område där det knappast alls verkar röra på sig, nämligen jord- och skogsbruk. Ibland förundras jag över förväntningarna och till och med kraven som läggs på jordbruket i vårt land, en näringsgren som jag hävdar inte alls bidragit till att halterna av koldioxid stigit i atmosfären under de senaste decennierna.

Med det menar jag inte att vårt jordbruk inte behöver göra något för att motverka klimatförändringarna. Många oskyldiga runt om i vår värld drabbas hårt av dess följder och vi skall delta i att bära deras bördor och därmed uppfylla Kristi lag. I det sammanhanget är det också skäl att ta fasta på det faktum att jord- och skogsbruk är den enda näringsgren som både kan binda koldioxid och minska sina utsläpp.

PH anser att skog är det enda verkligt effektiva sättet att dra ner kol ur luften i dagens läge. Skogen är i en klass för sig då det gäller långtidslagring av kol men inte den enda effektiva då det gäller att dra ner kol ur luften. Alla våra odlingsväxter förbrukar koldioxid i stora mängder så länge de är gröna av klorofyll och luften är tillräckligt varm.

Odlingsväxterna omvandlar koldioxiden till bland annat cellulosa och lignin, det senare dock i klart mindre om-

"Ibland förundras jag över förväntningarna och till och med kraven som läggs på jordbruket i vårt land, en näringsgren som jag hävdar inte alls bidragit till att halterna av koldioxid stigit i atmosfären under de senaste decennierna."

fattning än träden i skogen. Men många odlingsväxter lagrar också stora mängder av just lignin i rötterna och bildar ett så kallat stabilt kol som bryts ner mycket långsamt.

Vi behöver därför inte beskoga våra åkrar för att öka förbrukningen av kol. En utökad skogsareal är dessutom ett hot mot vår självförsörjning av livsmedel, liksom vårt lilla bidrag till global matproduktion. Men vi kan och behöver mera gå över till så kallat regenerativt eller kolinlagrande jordbruk. I praktiken innebär det mer fleråriga växter, kontinuerligt växttäck och reducerad eller minimerad jordbearbetning.

Gröngödsling, som PH hänvisar till i sitt inkast, kan vara en viktig del i ett sådant jordbruk och bidrar till att skapa ett gynnsamt förhållande mellan kol och kväve i marken. Gröngödslingen kompenserar dock inte mineral- eller spårämnen, som bortförs när skörden bärgas.

PH lyfter också fram betande djur och den stora areal dessa behöver. Det är visserli-

gen små mängder av vår livsmedelsproduktion som dessa står för, men deras betydelse för naturens mångfald har mycket starkt betonats under senare år. Jag vill också hävda att metanutsöndringen som betande djur (främst nöt och får) utsöndrar uppvägs mer än väl av den koldioxid som fleråriga betesväxter förbrukar. Det visar studier som forskare gjort i Argentina (Ernesto Viglizzo, Tidn. Husdjur nr 5 2019). Vår korta men intensiva betessommar kan visserligen inte jämföras med den långa betessäsongen i det landet, men motsvarande forskning här i vårt land kommer att visa liknande resultat.

Vi kan därför med fördel låta betande djur gå på de odlingsmarker som PH vill beskoga. Då gör de en viktig insats för naturens mångfald och för bevarandet av kulturlandskapet. Alternativet att i stället beskoga åkrarna ger tyvärr ingen snabb kolfixering och lagring. Vi får räkna med närmare 10 år eller mer innan träden och mängden barr är tillräckligt stora för en

kolbindning av betydelse och så länge väntar inte klimatomställningen.

Med hänvisning till den brittiske journalisten George Monbiots nya bok *Regenis*, hävdar PH att det måste till drastiska förändringar i jord- och skogsbruket för att tvågradersmålet skall kunna nås. Att snabbt fasa ut användningen av konstgödsel och bekämpningsmedel, samtidigt som odlingsarealen minskas genom beskögning ger knappast möjligheter till ökad produktion av livsmedel. Vårt lands jordbruk behöver dock utvecklas i den riktningen men det sker inte i en handvändning. Utvecklingen går dock framåt hela tiden, det kan vi se på många sätt både i fråga om åtgärder för klimatet och minskning av miljöpåverkan. Odling av fleråriga växter, mindre plöjning, precisionsgödsling enligt markkartering, mindre mängder bekämpningsmedel, odling av fånggrödor och grönt växttäck från höst till vår är några exempel. Sammantaget en utveckling i riktning mot ett mera hållbart jordbruk eller åtminstone delvist ett regenerativt jordbruk.

JAN-OLOF JOHNSON,
Jakobstad

SVAR:

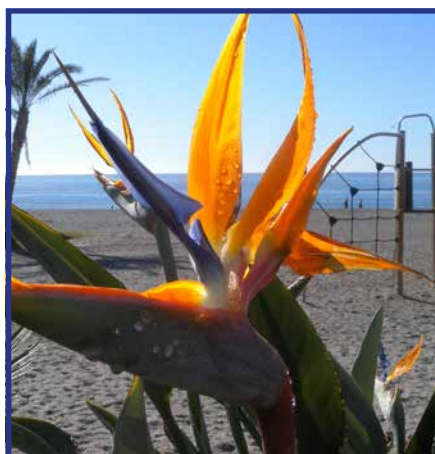
Det är sant att jordbruket inte har orsakat klimatkatastrofen – det handlar framför allt om fossilindustrin. Men jord- och

skogsbruk är i nyckelställning när det gäller att lösa den!

Som Jan-Olof Johnsson skriver binder allt som växer koldioxid. Skog är dock i särklass när det gäller att lagra den, det är därför andelen skog som täcker jordens yta måste växa globalt om vi ska minska koldioxidhalten i atmosfären. Den skog måste också vara artrikare än den odlade skog som vi främst har i Finland, eftersom äldre artrikare skog lagrar mer kol. Min förhoppning är att de som är verksamma inom jord- och skogsbruk i högre grad skulle inse vilken central betydelse man har när det gäller att rädda livet på vår jord, och inte uppfatta dessa behov av förändring i första hand som hot mot deras näring. När det gäller de åtgärderna är Johansson på samma linje som Monbiot. Tempot måste bara öka!

Trots att jag i min text lyfter fram att det finns orsak att vara hoppfull, till exempel kring omställningen i energisektorn, är det viktigt att vi är medvetna om hur allvarligt läget är. Båten läcker vatten, och vi har inte ens börjat ösa vatten än. Faktum är att vi inte ens lyckats börja täta läckorna. Utsläppen ökar fortsättningsvis globalt. För att stabilisera klimatet räcker det inte med att vi minskar utsläppen, de måste bli negativa. Ditt är vägen lång, och alla goda krafter måste samverka.

PATRIK HAGMAN
kolumnist, Kyrkpressen

En skön start på det nya året, en vecka i Andalusien med ljus, rekreation och upplevelser i

Almuñécar 22–29.1.2023

En perfekt start på det nya året med spanska solkustens ljus och grönska, utfärder i Andalusien, boende på snyggt hotell, god mat, vila och gemenskap!

Under en veckas tid bor vi skönt i den lilla staden Almuñécar därifrån vi gör utfärder åt olika håll. Det erbjuds utfärder de flesta dagar och man deltar enligt intresse och ork, det finns också en hel del att göra i Almuñécar. På morgonen kan man gå på promenad tillsammans i soluppgången och på eftermiddagarna kan man t.ex. spela boule på stranden.

Pris: 790 € (enkelrumstillägg ca 150 €). I priset ingår: Flyg med Norwegian Helsingfors – Malaga – Helsingfors, flygskatter, transport från och till flygplatsen i Malaga, logi på 4-stjärniga Bahia Almuñécar 7 nätter i dubbelrum, 7 frukostar och 7 middagar från rikligt buffébord, och färdledarens tjänster.

Mera information och anmälningar: Kalle Sällström, tfn 050-3562 475, kalle.sallstrom@forsamlingsforbundet.fi.
Researrangör: Forsamlingsförbundet
Teknisk arrangör: Göran Sundqvist – Travelpartner

KOMMER SNART!

Sandra Holmgård

Då vi bara hade nu

Det här är berättelsen om hur det är att vara en mamma som får veta att hon kommer att förlora det käraste hon har. Att långsamt se sitt älskade barn bli svårt sjukt och förlora alla förmågor han lärt sig. Att ändå älska och försöka göra varje dag så bra som möjligt så länge han får vara kvar.

Sandra Holmgårds och hennes mans förstfödda son Oliver var drygt ett år när han insjuknade i INCL, en obotlig sjukdom som bryter ner kroppens funktioner. Oliver blev bara fyra och ett halvt. Hans sjukdom hann prägla familjens liv i tre år.

Boken utkommer i oktober.

Sofia Torvalds

Jag längtar mig genom Guds tystnad

Det här är en bok om att centimeter för centimeter krypa upp ur depressionens grop, och samtidigt erövra sin tillit till Gud. Det är också en bok om att få syn på nåd och kärlek på oväntade ställen.

Fontana Media, hft. 24,90

Sagt om boken:

"Sofia Torvalds vackra och ömsinta skildring av sin egen resa genom själens tassemarker är en tröstebok för alla som har att vandra på törne, i bönelivet och i vardagen."

Göran Larsson, Kyrkans Tidning 36/22

Bo-Göran Åstrand m.fl. Brev i brytningstider

Biskop Bo-Göran Åstrand bjuder i sitt herdabrev in fyra personer för en brevväxling kring brännande frågor. Hans medskribenter är Jeanette Björkqvist, Simon Häger, Liisa Mendelin och Ulla-Maj Wideroos.

Fontana Media, hft. 26,90

tfn 040 831 5897 • www.fontanamedia.fi
Södra kajen 8, 00130 Helsingfors

Fontana Media

TILL NYA PRENUMERANTER som betalar
nästa års prenumeration redan i höst:

**KURIREN GRATIS
RESTEN AV 2022!**

TILL SAMMA FÖRMÅNLIGA PRIS

kuriren
KNUTPUNKT FÖR SVENSKFINLAND I 60 ÅR

89€

Erbjudandet gäller ej de
som redan har en aktiv
prenumeration
på Kuriren.

Prenumerera och delta i utlottningen!

Nu har du möjlighet att vinna ett presentkort à 100 euro till någon
av S-gruppens butiker. Sänd in kupongen senast 30.11.2022.

JA TACK!

- ☒ JAG VILL PRENUMERERA PÅ KURIREN
- ☐ För resten av 2022 och hela 2023 för 89 € (inom Norden).
- ☐ Fem (5) provnummer för endast 26,50 €.
- ☐ Ett halvt år för endast 46,50 €.

- ☒ JAG DELTAR I KURIRENS UTLOTTNING AV
PRESENTKORTET TILL NÅGON AV S-GRUPPENS BUTIKER.

SÄND KURIREN TILL:

NAMN	
ADRESS	
	TEL.

SÄND RÄKNINGEN TILL:

NAMN	
ADRESS	
	TEL.

☐ Nej tack, jag vill inte prenumerera på Kuriren. Jag deltar endast i utlottningen av presentkortet
till någon av S-gruppens butiker. Jag returnerar beställningsblanketten försedd med frimärke. Var
snäll och stryk över den färdigtryckta adressen på kupongen och skriv: Kuriren, PB 12, 65101 VASA.

Erbjudandet gäller till 30.11.2022

Kan sändas
ofrankerat
inom Norden
Kuriren betalar
portot

kuriren

PB 12
SVARSFÖRSÄNDELSE
KOD 5005430
65103 VASA